

44
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 856
30 OCTOMBRIE 1971

în șapte zile

În același timp, din două săli diferite, au răsunat voci, unele bărbătești, grave, în care se simțea conștiința marilor responsabilități asumate atât pentru prezentul cit și pentru viitorul țării, altele cristaline ca susurul izvorului, limpezi, ca ochii de copil — pentru că erau ale copiilor — purtătoare ale gândului aruncat spre ziua când umerii le vor fi îndeajuns de puternici pentru a sprijini pe ei istoria neamului, vibrând de hotărârea de a-și ascuți mintea și fortifica brațul pentru acea clipă.

Erau vocile unite prin acea simțire de dragoste față de țară ale acelora care poartă azi răspunderea pentru destinele poporului nostru cu ale celor care vor prelua această răspundere ducând mai departe — revoluționar, comunist — gândurile și faptele celor de azi.

În sala de pe Dealul Mitropoliei, Marea Adunare Națională a adoptat planul cincinal de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România pe perioada 1971-1975 și alte legi, iar în Sala Palatului, cea de-a doua Conferință națională a Organizației Pionierilor a discutat și hotărât ce și cum trebuie făcut pentru a asigura copiilor de azi o pregătire multilaterală, pe măsura marilor realizări ale României socialiste. A fost ca un dialog între generații exprimând prin sine marea înțelepciune a partidului nostru de a crea condițiile necesare și a asigura în fapt participarea activă a întregului popor, a tuturor generațiilor la edificarea socialismului multilateral dezvoltat în patria noastră. Este ceea ce explică marile izbînzii de pînă acum și dă certitudinea că la sfîrșitul cincinalului bilanțul va fi neapărat pozitiv. Și poate că unii dintre pionierii de azi își vor pune pe acel bilanț semnătura propriei lor hărnicii. «Se poate spune — se adresa tovarășul Nicolae Ceaușescu pionierilor — că voi creșteți o dată cu țara, care parcurge într-un an cît odinioară în douăzeci de ani, asemenea lui Făt-Frumos din poveste, dar cu mult mai lute. Aș putea spune că patria în care trăiți crește chiar mult mai repede decît voi, devenind pe zi ce trece mai îmbelșugată, mai puternică, mai înfloritoare».

Și toți cei care am urmărit lucrările sesiunii M.A.N., luînd cunoștință de documentele adoptate și cu deosebire de acel cutezător și mobilizator program al muncii care este planul cincinal, avem dovada concretă, matematic demonstrabilă, că minunea de basm a devenit o realitate care de pe acum se și află cu un pas în «a fost», fiind depășită de ritmurile mari ale devenirii noastre.

Corespunzătoare întru totul obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea al Partidului, coordonatele esențiale ale planului cincinal țintesc spre realizarea unui dinamism susținut al creșterii producției materiale, modernizarea structurii întregii economii și accentuarea proceselor calitative ale dezvoltării, sporirea eficienței economice în toate domeniile și, pe această bază, creșterea mai rapidă a venitului național, izvorul unic al progresului economic al țării și al ridicării nivelului de trai al poporului.

Și cincinalul actual pune pe primul plan dezvoltarea în continuare a industriei — obiectiv central al politicii economice a partidului nostru determinant pentru mersul înainte al societății noastre. În perioada cincinalului producția industrială va cunoaște un ritm mediu anual de creștere de 11-12 la sută, ceea ce va face ca în anul 1975 ea să fie cu 71-81 la sută mai mare ca în 1970 și de aproximativ 3 ori mai mare decît în 1965. Aceasta va accentua și mai mult poziția industriei ca ramură conducătoare a economiei, la capătul perioadei 66 la sută din venitul național fiind asigurat de industrie, tot ea va asigura 70 la sută din necesarul de utilaje al economiei, va furniza de aproape 1,5 ori mai multe mărfuri pentru fondul pieței și de 1,9 ori mai multe produse pentru export. Și toate acestea realizîndu-se pe fondul unui intens proces de modernizare a structurilor, pe ramuri și subramuri — trăsătură caracteristică a industrializării în acest cincinal.

Alături de industrie, agricultura va parcurge în actualul cincinal o etapă de accelerare a procesului de dezvoltare intensivă și modernizare pentru o mai bună valorificare a resurselor. Statul va face investiții în agricultură de două ori mai mari decît în cincinalul trecut, creîndu-se astfel condițiile pentru ca producția agricolă să crească cu 36-49 la sută față de media anilor 1966-1970.

Pentru prima dată într-un plan cincinal se prevede ca venitul național să crească mai repede decît produsul social total, aceasta fiind rezultatul orientării date de partid pentru creșterea eficienței economice în toate sectoarele de activitate.

Dezvoltarea dinamică economică și socială a țării în acest cincinal are temelia de granit a vastului program de investiții. În acest scop, din fondul centralizat al statului se vor aloca în această perioadă 470 miliarde lei, cea mai mare parte fiind orientată spre dezvoltarea producției materiale. Realizarea unei rate a acumulării de 30-32 la sută este singura cale în măsură să asigure accelerarea progresului economic — așa cum ne-a dovedit-o propria noastră experiență — creșterea avuției naționale și, pe această bază, ridicarea standardului de viață al poporului, apropierea cu pași rezezi a României de nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

Am mai insista în încheierea notațiilor noastre asupra a ceea ce constituie rațiunea supremă, țelul fundamental al întregii politici a partidului nostru — ridicarea continuă a nivelului de trai al poporului. Din numeroasele cifre destinate să materializeze acest obiectiv am reținut cîteva pe care vi le propunem spre meditație: în cursul cincinalului, veniturile totale reale ale populației urmează să sporească cu 40-46 la sută; veniturile totale din salarii vor spori cu peste 50 la sută. O altă ilustrare a progreselor ce se vor înregistra în creșterea nivelului de trai își găsește expresia în creșterea volumului desfacerii de mărfuri cu 40-47 la sută, lărgirea și diversificarea serviciilor, construirea din fondurile și cu sprijinul statului a 522 000 de apartamente, în fondurile sporite destinate dezvoltării bazei materiale a învățămîntului, ocrotirii sănătății, culturii, artei, lucrărilor edilitar-gospodărești. Din toate acestea rezultă în mod practic că în actualul cincinal se repartizează pentru acțiuni legate nemijlocit de ridicarea nivelului de trai resurse reprezentînd 71-73 la sută din venitul național.

Petru ISPAS

Marti, 26 octombrie 1971

săptămîna în imagini

muzeul literaturii

Recent s-a redeschis Muzeul literaturii române în noul său local din str. Fundației nr. 4. Înființat cu 15 ani în urmă, patrimoniul muzeului

însumează acum peste 15 000 de documente literare, o bibliotecă documentară de circa 24 000 de piese, obiecte aparținînd diversilor scriitori. Re-

deschiderea muzeului a fost pusă sub semnul aniversării a 80 de ani de la nașterea lui Perpessicius, inițiatorul acestui lăcaș de cultură.

furaje pentru anotimpul friguros

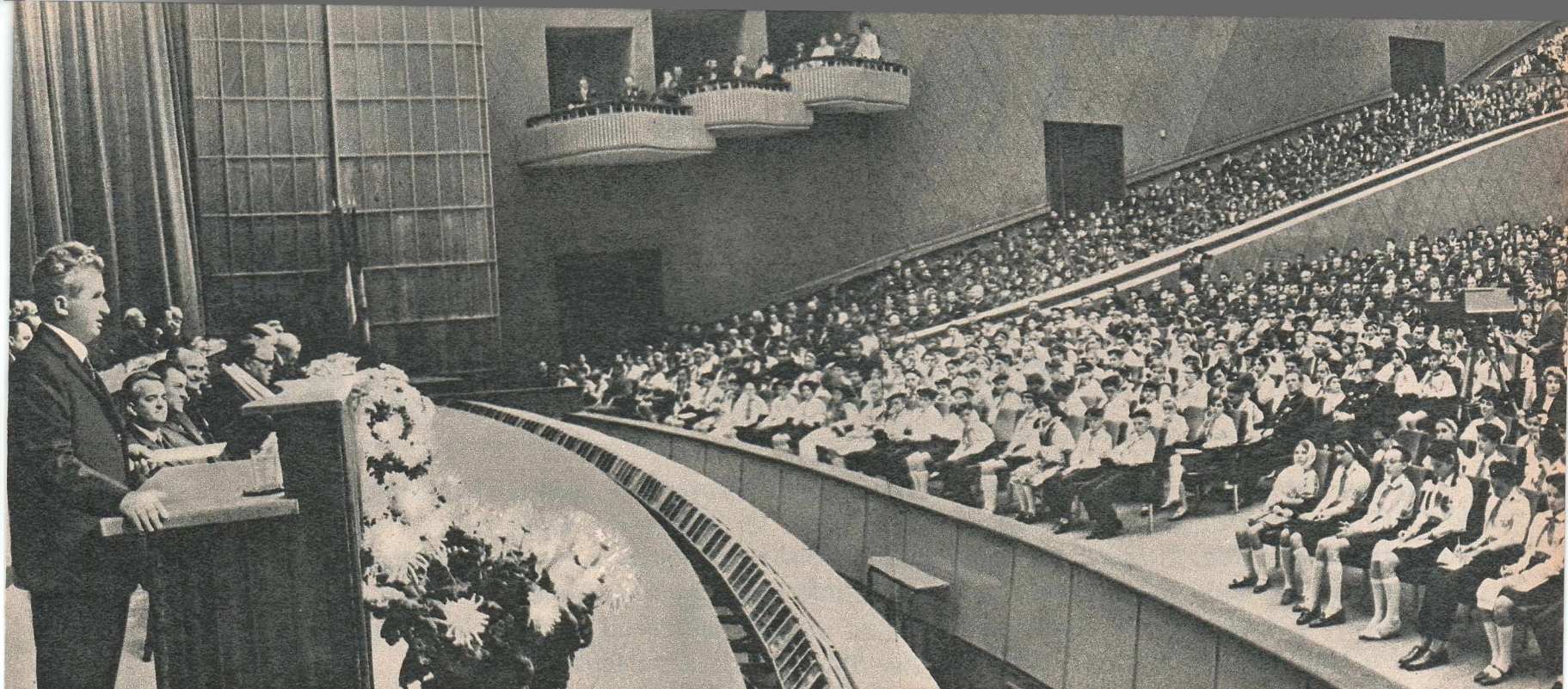
Dezvoltarea zootehniei, creșterea efectivelor de animale și a producției acestora sînt condiționate în cel mai înalt grad de organizarea pe baze științifice a producției de furaje și utilizarea acestora cu maximum de randament.

În cadrul programului complex de sporire a producției de furaje și de reducere a consumului specific de concentrate o atenție deosebită se acordă producției interne. Cocenii, coletele și frunzele de sfeclă sînt furaje de volum

foarte importante pentru hrănirea animalelor. Tocmai de aceea unitățile agricole au datoria de a urgenta, în aceste zile, însilozarea furajelor, asigurînd hrana necesară efectivelor de animale.

conferința națională a organizației pionierilor

Săptămîna trecută s-au desfășurat lucrările celei de-a doua Conferințe naționale a Organizației Pionierilor, eveniment cu semnificație majoră în viața purtătorilor cravatei roșii, a cadrelor de educatori, a tuturor celor chemați să pregătească pentru muncă și viață noile generații. La ședința festivă de deschidere, la care au participat conducători ai partidului și statului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al partidului, a rostit o cuvîntare, subliniată în repetate rînduri cu urale și îndelungi aplauze. «Se poate spune — s-a adresat tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU pionierilor — că voi creșteți o dată cu țara, care parcurge într-un an cît odinioară în douăzeci de ani, asemenea lui Făt-Frumos din poveste, dar cu mult mai iute. Aș putea spune că patria în care trăiți crește chiar mult mai repede decît voi, devenind pe zi ce trece mai îmbelșugată, mai puternică, mai înfloritoare».

ce semeni, aceea culegi

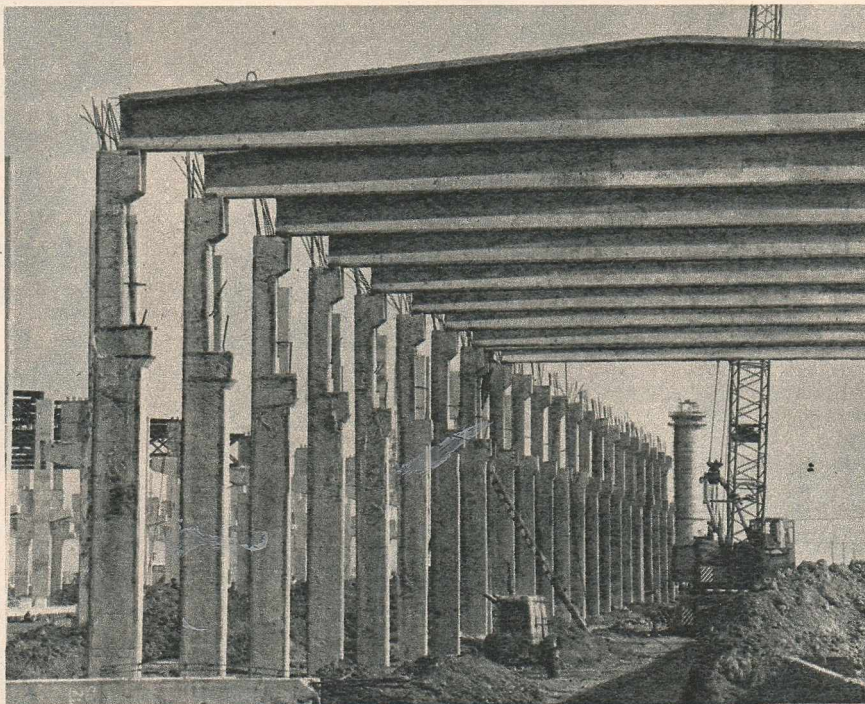
Legea privind producerea, folosirea și controlul calității semințelor și materialului săditor pentru producția agricolă vegetală se înscrie în complexul de măsuri inițiat de conducerea partidului și statului nostru în vederea îmbunătățirii conducerii, planificării și organizării producției agricole. Legea va constitui cadrul juridic privind producția de sămînță — unul dintre factorii principali ce influențează producția agricolă, știut fiind că ce semeni, aceea culegi — dar stabilește și răspunerile în asigurarea cantitativă și calitativă, necesară realizării planului de producție.

Legea reglementează modul de circulație a semințelor, în sensul că vor putea fi folosite numai semințe a căror origine e binecunoscută, și care sînt însoțite de acte ce le garantează calitatea atît din punct de vedere biologic, cît și în ceea ce privește germinația, puritatea fizică, lipsa bolilor. În acest sens, Inspecția de stat pentru calitatea semințelor și a materialului săditor va exercita un serios control.

O dată cu precizările privind stimularea celor care produc semințe de calitate superioară, legea stabilește răspunerile de natură disciplinară, contravențională, care revin unităților sau persoanelor ce se fac vinovate de nerespectarea prevederilor legii.

De asemenea, legea subliniază rolul ce ne revine nouă, Academiei de științe agricole și silvice, institutelor de cercetări, în crearea unor soiuri noi și în producerea de semințe din verigi superioare, care să fie înmulțite în unitățile specializate ale Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor.

Alexandru COVOR
director general în Academia de științe agricole și silvice

◀ La Caracal prinde contur uzina de vagoane. Dispusă pe o suprafață industrială de 26 000 mp, cu o hală monobloc de 460 x 160 m, noua unitate va avea o capacitate proiectată de 4 800 vagoane pe an. În cadrul noii fabrici se vor produce vagoane-cisternă și vagoane-marfă.

Între 25 și 31 octombrie a.c. s-a sărbătorit în întreaga țară Săptămîna economiei, prilej de organizare a numeroase manifestări de popularizare a ideii economiei și a avantajelor păstrării banilor la C.E.C.

Ultima zi a Săptămîinii economiei coincide cu Ziua mondială a economiei, inițiată în urmă cu aproape 50 de ani.

Aceste două evenimente au fost marcate, printre altele, și prin orga-

nizarea unei expoziții de afișe (în fotografie), care s-a deschis în sala din bd. Magheru nr. 34, cuprinzînd afișele selecționate la cel de-al șaselea concurs organizat în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici.

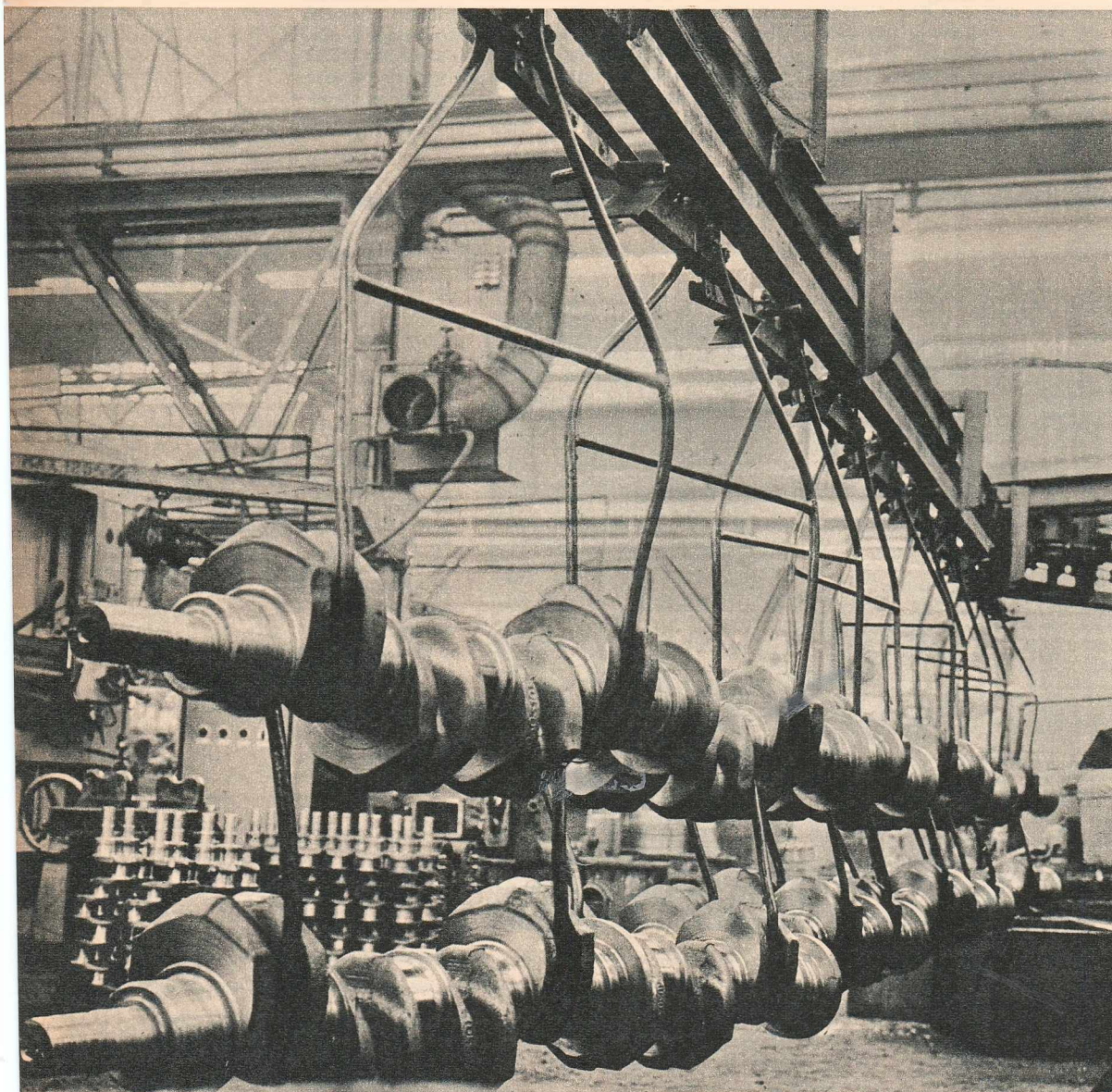

CINCINALUL

UN PROGRAM PENTRU ÎNAINȚAREA RO SOCIETĂȚII SOCIALISTE M

«Forul suprem al țării a adoptat planul de dezvoltare a economiei naționale pe 1971–1975, ale cărui prevederi sînt menite să ducă la îndeplinirea obiectivelor trasate de Congresul al X-lea, la realizarea programului fărîrii societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Noul plan cincinal deschide nemărginite perspective de progres și înflorire a patriei noastre; îndeplinirea sa va asigura ridicarea bunăstării întregului popor, va crea condiții pentru o viață tot mai îmbelșugată și fericită».

NICOLAE CEAUȘESCU

INDUSTRIALIZAREA SUSȚINUTĂ A ȚĂRII – OBIECTIVUL CENTRAL AL POLITICII ECONOMICE

Industria, ca factor esențial și determinant pentru întreg progresul societății românești, cunoaște și în acest cincinal o dezvoltare viguroasă, industrializarea susținută a țării constituind, așa cum se știe, obiectivul central al politicii economice a partidului. Sporind în perioada cincinalului într-un ritm mediu anual de 11–12 la sută, producția globală industrială va fi în 1975 cu peste 71–81 la sută mai mare decît în 1970 și de aproximativ 3 ori mai mare față de 1965. Această creștere, expresie pregnantă a dinamismului constant al economiei românești, va accentua poziția industriei ca ramură conducătoare a economiei, rolul ei de factor propulsor al întregii dezvoltări economice și sociale. Industria va asigura în 1975 peste 66 la sută din venitul național, va realiza 70 la sută din necesarul de utilaje al economiei, va furniza de aproape 1,5 ori mai multe mărfuri pentru fondul pieței și de 1,9 ori mai multe produse pentru export.

Producția industrială
va spori, în medie
anual cu:

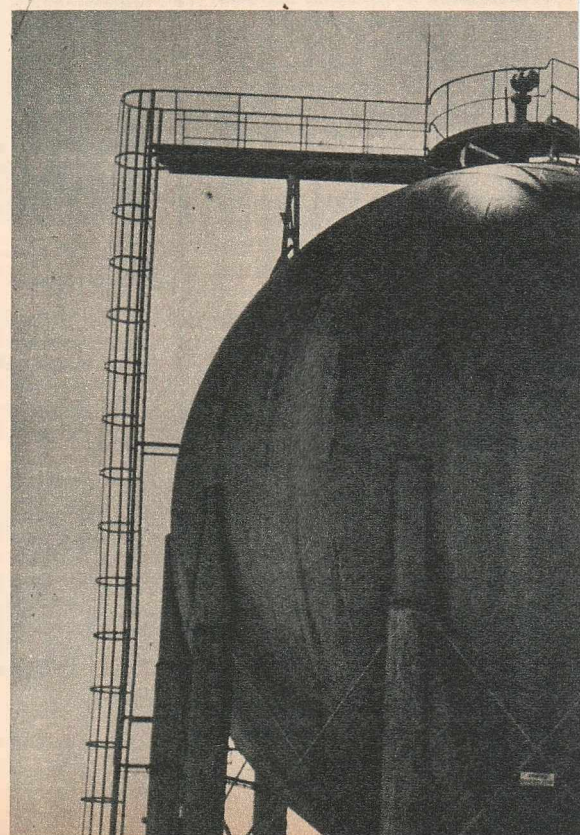
11-12

la sută

Producția agricolă
va crește, în medie
anual cu

6,3-8,3

la sută

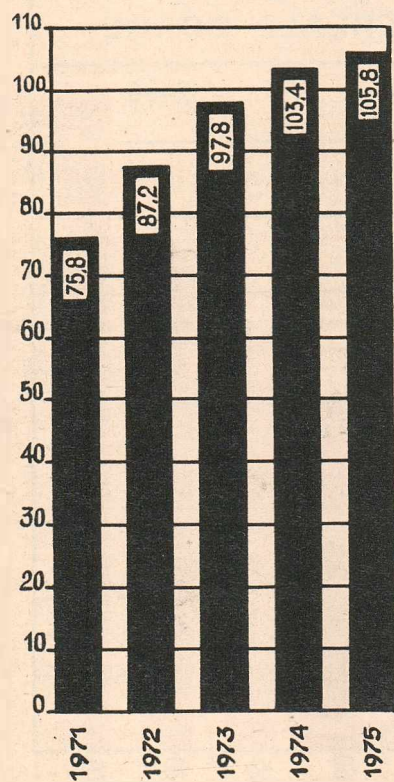
1971 - 1975

NOTĂRI NIEI PE CALEA FĂURIRII ILATERAL DEZVOLTATE

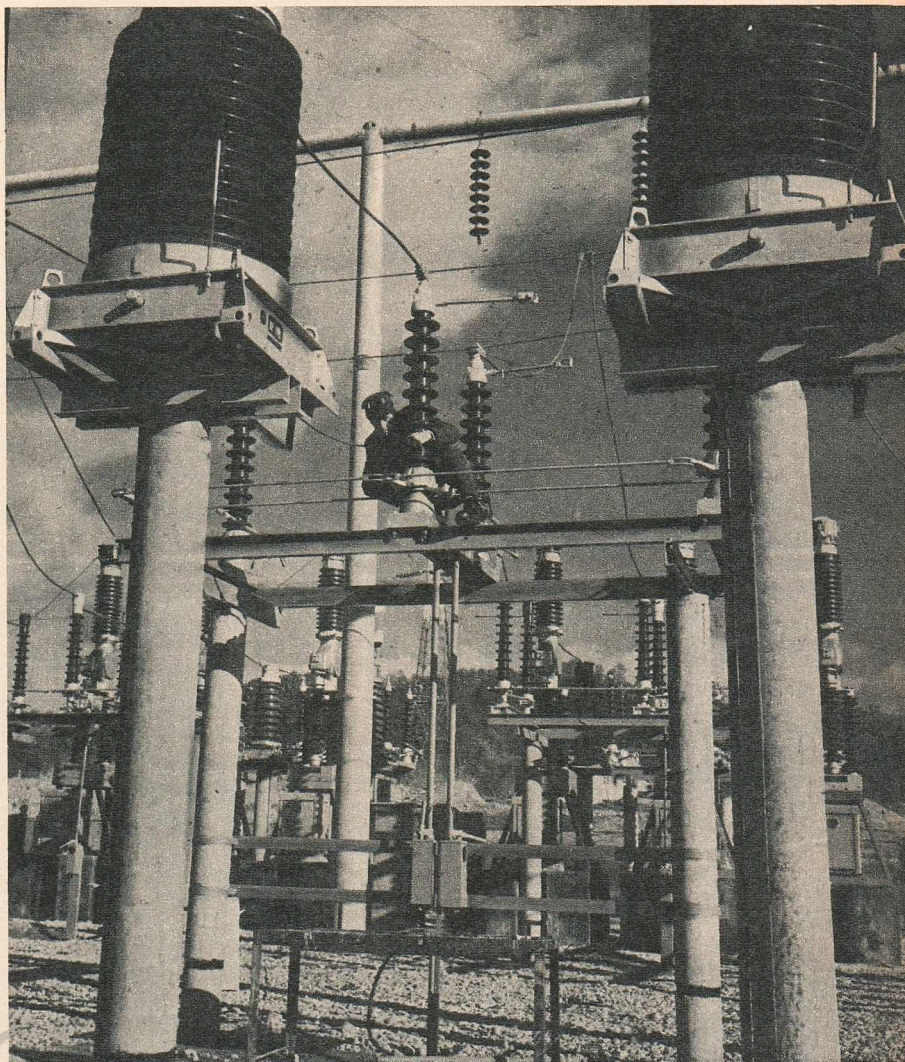
TOTAL INVESTIȚII:

470 MILIARDE LEI

DIN CARE:

Una dintre opțiunile fundamentale ale planului cincinal se reflectă în stabilirea unei cote a fondului de acumulare de 30-32%, datorită căreia se vor face investiții de 470 miliarde lei, ceea ce va constitui o premisă esențială a progresului societății noastre, a ridicării cât mai rapide a României la nivelul țărilor dezvoltate.

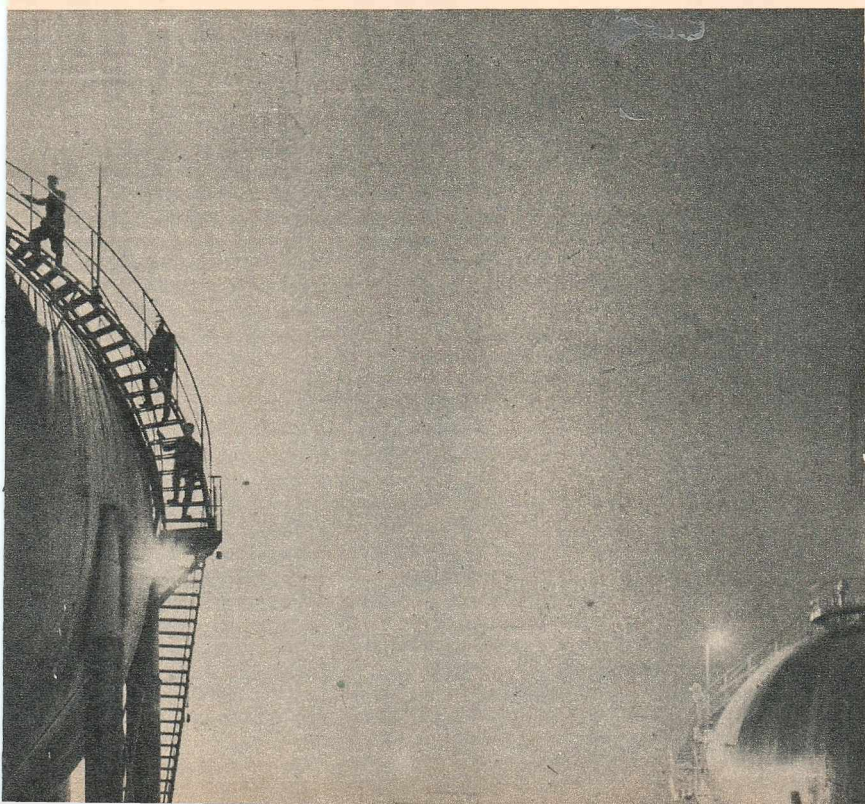

APROAPE 60 MILIARDE kWh

Producția de energie electrică va crește de la 35 miliarde kWh în 1970 la 58-60 de miliarde kWh în 1975, prin mărirea puterii instalate cu 6 000 MW, cu deosebire în centralele care folosesc cărbuni și hidrocentrale. Va crește, concomitent cu sporirea capacității, exigența pentru reducerea consumului specific, creșterea randamentelor cu care se folosesc combustibilii, modernizarea instalațiilor consumatoare și valorificarea resurselor energetice secundare. Se vor concentra toate eforturile spre a se evita avariile, perturbarea proceselor tehnologice, acordându-se o atenție deosebită selecționării și pregătirii personalului, astfel încât să se poată îmbunătăți activitatea întregului sistem energetic național.

CHIMIA –
CEA MAI DINAMICĂ RAMURĂ
A INDUSTRIEI

Ritmul mediu anual de creștere a producției în acest sector al industriei noastre e determinat de necesitatea valorificării cât mai eficiente a unor resurse materiale, de cererea crescândă de produse chimice, atât în țara noastră cât și pe piața externă. La rîndul său, petrochimia va fi și mai departe factorul motor al dezvoltării chimiei și va deține în 1975 aproape 47 la sută din producția totală ce revine acestei ramuri. Va continua și mai departe lărgirea gamei de produse și sortimente în toate sectoarele industriei. Perfecționarea continuă a procedeele tehnologice și elaborarea unor noi procedee de concepție românească vor constitui o condiție primordială a îmbunătățirii caracteristicilor tehnice și economice ale tuturor produselor.

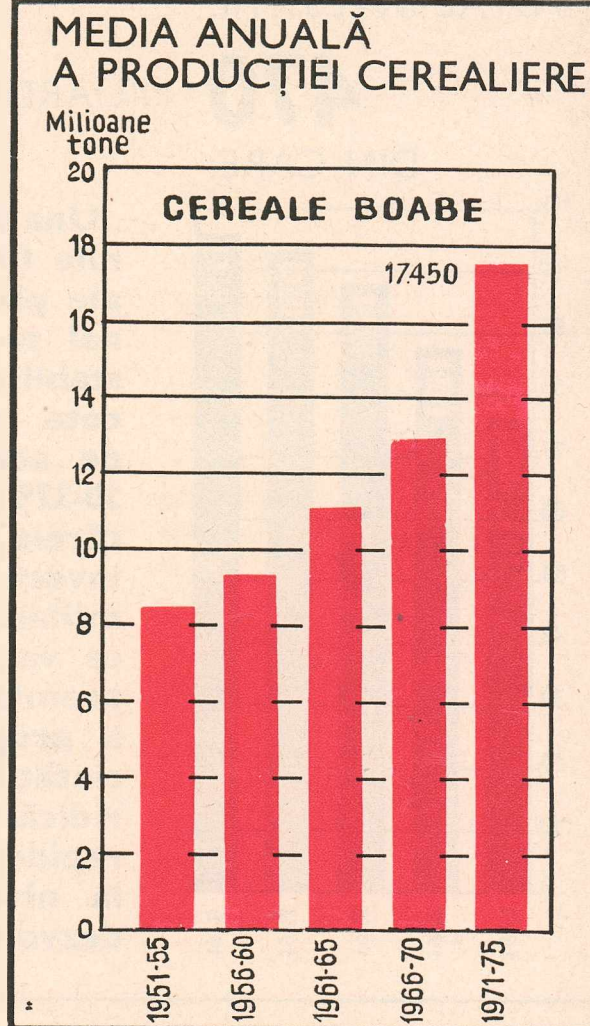
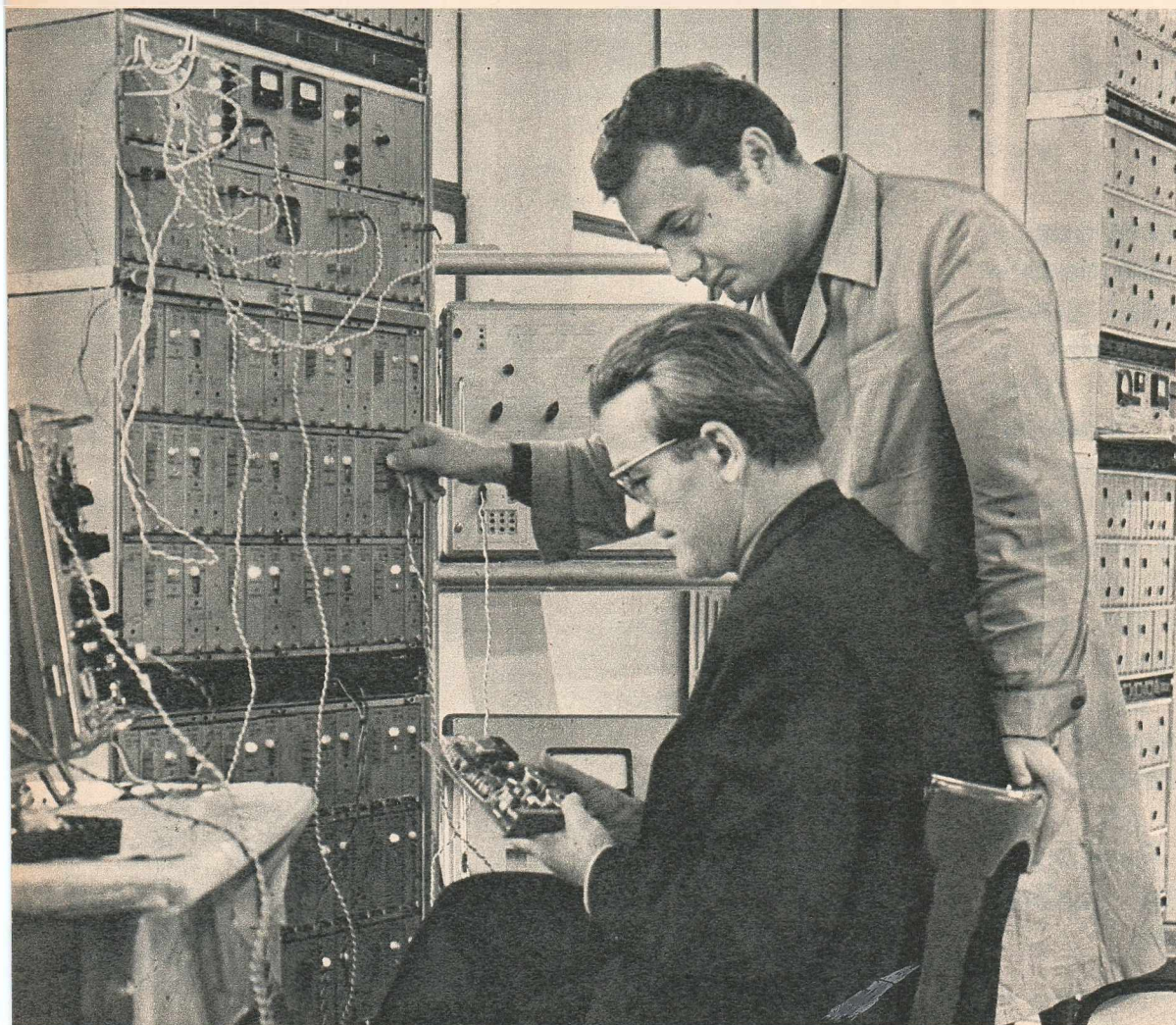

CINCINALUL 1971-1975

UN PROGRAM HOTĂRÎTOR PENTRU ÎNAINȚAREA ROMÂNIEI PE CALEA FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

«Înfăptuirea acestui vast program de construcție economică și socială va ridica România pe o nouă treaptă, va marca parcurgerea unei noi și însemnate etape pe drumul apropierii țării noastre de statele avansate ale lumii».

NICOLAE CEAUȘESCU

CONTRIBUȚIA CERCETĂRII – 66 MILIARDE LEI

O contribuție esențială pentru întreaga dezvoltare social-economică revine cercetării științifice și învățămîntului. Numai pentru extinderea bazei materiale a cercetării a fost repartizat în actualul cincinal un volum de investiții de 4,5 miliarde de lei față de 1,7 miliarde de lei în cincinalul anterior. Concomitent cu aceasta va crește numărul specialiștilor din unitățile de cercetare.

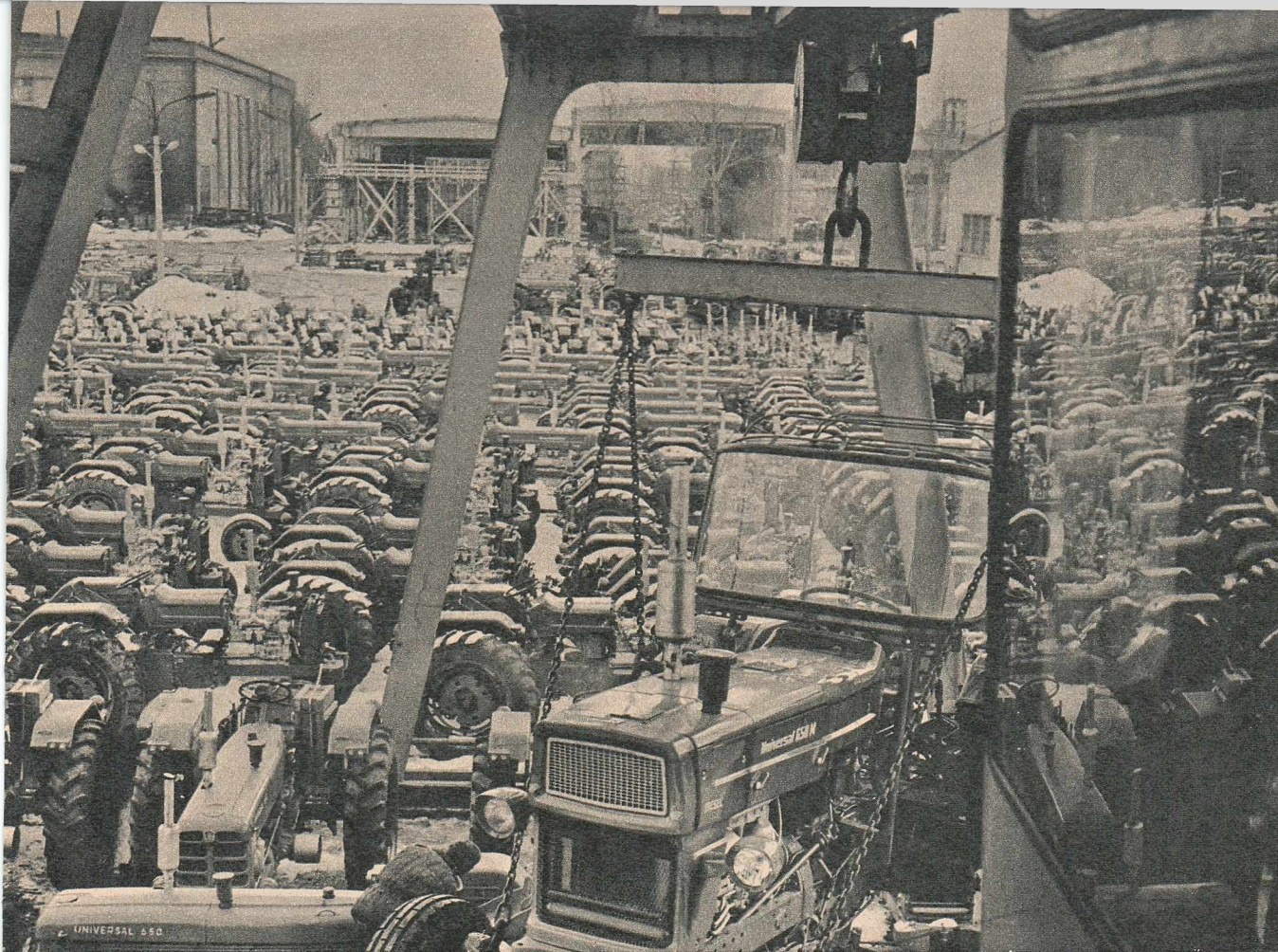
Circa 900 de teme au fost nominalizate în programul de perspectivă elaborat pe o perioadă de 10 ani, și care are menirea de a lega mai strîns cercetarea de nevoile dezvoltării viitoare a țării. Cea mai mare parte dintre aceste teme sînt legate de rezolvarea unor probleme complexe, de însemnătate națională. Contribuția cercetării în acest cincinal se estimează în valori de producție de aproape 66 miliarde lei și reducerea cheltuielilor de producție cu aproximativ 16 miliarde lei.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CONTINUĂ A STĂRII DE SĂNĂTATE A POPULAȚIEI

Ca o dovadă elocventă a grijii pe care partidul și statul nostru o acordă îmbunătățirii continue a stării de sănătate a populației, în cincinalul actual se vor lărgi acțiunile profilactice și de asistență medicală prin asigurarea cadrelor de specialitate, îmbunătățirea calității serviciilor medicale, extinderea rețelei și perfecționarea bazei materiale. În perioada 1971-1975 numărul paturilor de asistență medicală va crește cu 20,8 mii, prin construcții noi, se va extinde și moderniza dotarea unităților spitalicești.

**DE DOUĂ ORI
MAI MULT
DECÎT
ÎN CINCINALUL
ANTERIOR**

Cincinalul acesta va fi cincinalul investițiilor masive în agricultură. Vor fi alocate aproximativ 100 de miliarde de lei, din care peste 80 de miliarde de lei din fondurile centralizate ale statului. Aceasta înseamnă de două ori mai mult decât în cincinalul anterior.

Investițiile sînt destinate lărgirii bazei tehnico-materiale, realizării programelor naționale de extindere a lucrărilor de irigații și hidroameliorații și de dezvoltare a zootehniei. Se vor executa lucrări de îndigui și desecări pe o suprafață de 625 mii hectare, ajungîndu-se în 1975 la o suprafață apărată contra inundațiilor de cel puțin 2.000 mii hectare. Se vor crea astfel premisele ca în cincinalul actual producția agricolă să sporească cu 36-40% față de media anilor 1966-1970.

**Volumul desfacerii de
mărfuri cu amănuntul va
crește cu**

40-47 la sută
în 1975 față de 1970.

10.900 săli
de clasă
85.500 locuri
în internate
221.000 metri
pătrați
suprafețe noi de învățămînt vor fi construite pentru dezvoltarea învățămîntului superior.

71-73 la sută
din venitul național este
repartizat pentru acțiuni
legate nemijlocit de ridi-
carea nivelului de trai.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

cei doi PABLO

Cel mai ilustru pictor al veacului — Pablo Picasso — împlinește nouăzeci de ani. Sărbătoarea îl găsește lîngă șevalet — miracol de longevitate artistică, minune a unei tinereți neistovite, a unei prospețimi și îndrăzneli creatoare fără pereche. Fiindcă mai mult decît un pictor genial, Picasso constituie cazul, derutant și fascinant, al unui artist de o libertate interioară fără margini, ireverent cu formulele, iconoclast impenitent, gata să-și lepede toate prestigiile, de dragul unei noi aventuri spirituale. Exegeții operei sale vaste se află în fața unor mistere impenetrabile: care Picasso este cel definitiv? Din care epocă și aparținînd cărei discipline plastice? «Guernica», «arlechinii», epoca albastră, ceramica, sculptura, care «Picasso» va înfrunta veacurile? Am sentimentul că se impune un singur răspuns: Picasso, el însuși, «cazul» acestui artist unic și exemplar, care, în șaptezeci de ani de trudă artistică, a încercat toate experiențele, fără să se trădeze, a consumat cele mai diverse modalități de expresie, rămînînd în toate fidel crezului său artistic de o infinită și incandescentă umanitate. Există, așa cum afirmă un prestigios critic al său, «o mie de Picasso», dar dincolo de ei se impune unul singur: Picasso eternul, artistul generos și înflăcărat, pasionat și nemulțumit, cucerător și imprudent, inventator halucinant, argonaut plecat pe toate mările, înarmat cu o unică busolă: inima lui, dăruită oamenilor.

În zilele în care, smerită, întreaga umanitate pregătește sărbătorirea lui Picasso și ridică în cinstea lui marele pavoaz al recunoștinței, un alt poet și un alt Pablo — de data asta, Neruda — primește Premiul Nobel pentru literatură. Înrudirea dintre cei doi artiști nu este doar de limbă maternă: de ideal. Nu cred să greșesc cînd spun: unul cu pensula, celălalt cu condeiul, cei doi Pablo, Picasso și Neruda, Neruda și Picasso, constituie în această clipă două efigii ale aceleiași medallii, pe care poetul «Cîntecului general» a gravat trei cuvinte mirifice și eterne: «OMUL» — «VIATA» — «VIITORUL», astăzi mai actuale și mai obligatorii ca oricînd.

Prăznuirea lui Picasso și primirea lui Neruda — amîndoi comuniști — constituie o sărbătoare a întregii umanități progresiste, o nobilă și emoționantă victorie a spiritului.

cînd miroase a toamnă...

...Îți vine să taci și să tot ascuți. Să ascuți chiar cu ochii. E ca o mare dragoste în care vorbele nu mai au ce căuta; gesturile domoale, aeriene, sint prea de ajuns pentru adîncă înțelegere și bucurie a iubirii.

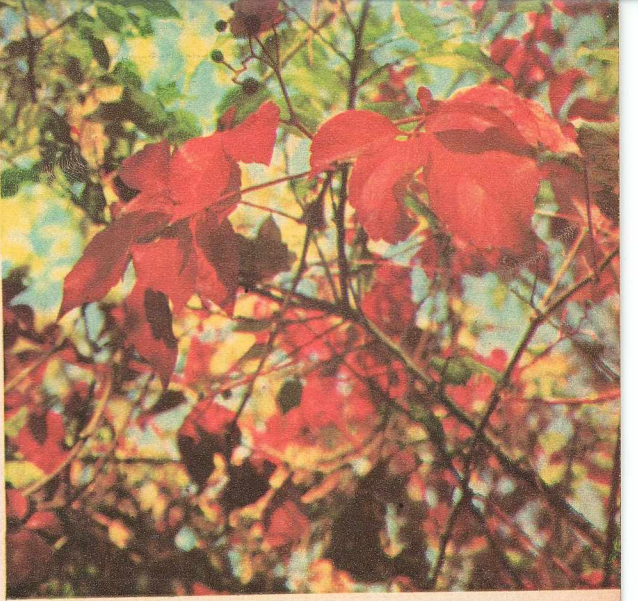
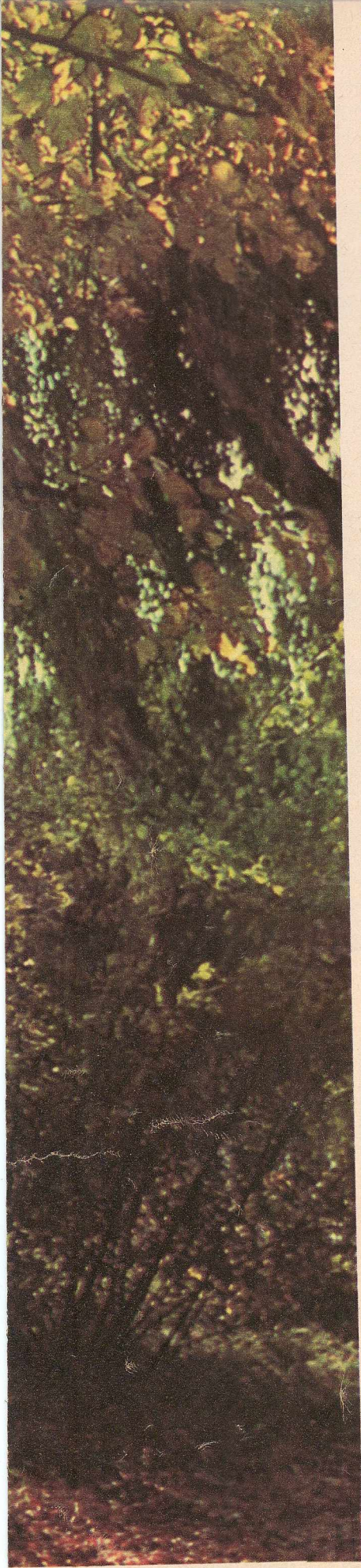
Melancolie? Tristețe? O, nu! E un anotimp de liniște și meditație. Soarele nu s-a cheltuit în zadar. Lumina și căldura au fost distilate în infinite esențe de parfum. Cînd miroase a toamnă poate că sint munții, care au rămas prea mici față de cerul suit sus de tot în transparența lui eliberată. Poate că e stăruitoarea mireasmă a livezilor culese ori amețitorul parfum de tămioasă al viilor. De unde tristețe în ochii jucăuși ai tufănelor, în porumbul bătut cu mărgelile de aur, în căpițele uscate de otavă? Ați băgat de seamă: chiar cînd pornește cîte-o ploaie cenușie, soarele stăruie roșu, sau galben, sau arămiu în coroanele pomilor, pe aleile parcurilor, în pădurile încă vii. Octombrie nu e doar certitudine, ci și făgăduință. Cînd miroase a toamnă te bucuri fără să strigi ca pri-

măvara. Te bucuri în liniște, cumpănit, dar nu cu zgîrcenie. E o senzație de consistență pe care o guști pe îndelete; visezi fără să fii superficial, meditezi fără să fii melancolic. Aerul este și el de-o mare și senină seriozitate. Atîta liniște stăruie între cer și pămînt încît păianjenii au impresia că-si pot face case oriunde și te împiedică la tot pasul de schelele lor plutitoare.

Cînd miroase a toamnă oamenii sint mai harnici ca niciodată. Din bucuria lor stăpinită cu suverană înțelepciune se adună provizii de soare și culori pentru mai tîrziu. E vremea nunților și a dereticatuhă cu de-amîmuntul. Miroase a var proaspăt, a must și pastramă friptă, a ploscă de nuntași împodobită cu ciucuri. E octombrie. E toamnă. Sint zile de sîrbătoare care se rînduiesc parcă de la sine.

Viorica CIORBAGIU

Plăcându-mi să mă compar cu semenii mei, privesc atent pe inginerul din fața mea și caut să văd rostul vremurilor și al oamenilor dincolo de zîmbetul lui. Ne cunoaștem mai de mult și reîntîlnindu-ne îmi place să-i consemnez succesele. Așadar, socotesc în gînd, au trecut șapte ani. Eram adică în 1964, cînd la Porțile de Fier nu se întimplase încă nimic. De atunci și pînă acum inginerul Gheorghe Sălăjeanu și oamenii săi au înălțat cea mai mare cetate a lumii. Dunărea și-a schimbat milenarul destin. Ingerul a devenit Erou al Muncii Socialiste. Oamenii conduși de el au devenit maștri. Nu numai pe statul de salarizare, ci și în procesul de producție, ajungînd adevărați profesori ai meseriei.

Au trecut pe nesimțite șapte ani. Atît de repede încît am uitat că se apropie o aniversare. Și în acest timp România socialistă a pășit pe drumul făuririi societății multilateral dezvoltate. O construcție ce trebuie așezată pe energie și lumină.

Scriind despre inginerul Laurențiu Țurcanu nu pot să nu fiu mîndru și sentimental. Mai întîi pentru că el aparține generației mele, e încă tînăr, foarte tînăr aș zice, și a dovedit prin fapte că poate intra în competiții și că poate ieși învingător. Și-apoi pentru că l-am cunoscut mai demult. Între timp, Dunărea a fost zăgăzuită, puterea ei, calculată de computere și disciplinată întîi pe planșete, a aprins inimile motoarelor, ale instalațiilor și ale oamenilor. Iar Țurcanu nu mai e șeful punctului fix de lucru, ci șef de lot. Eu, între timp, am învățat să descopăr, dincolo de duritatea aparentă a omului, sinceritatea și căldura faptelor lui. E cazul inginerului din fața mea. Dacă îl întreb ceva despre el se întristează și lasă privirile în jos. Înțeleg că am făcut o impolitete, care, chiar dacă-i necondamnabilă, mă obligă să-mi reformulez întrebarea:

— Ce au făcut oamenii dumitale în ultimii ani?

— Au ieșit biruitori într-o mare bătălie tehnică. Bătălia pentru podul fix. A fost pentru prima dată cînd trebuia

construi un pod cu pilonii forajii sub apă. Viteza mare a Dunării ne era împotriva. Mai lucrasem în apă, dar abia aici ne-am dat seama că celelalte lucrări erau niște bagatele față de aceasta. Acum veneau apele peste noi: care pe care?

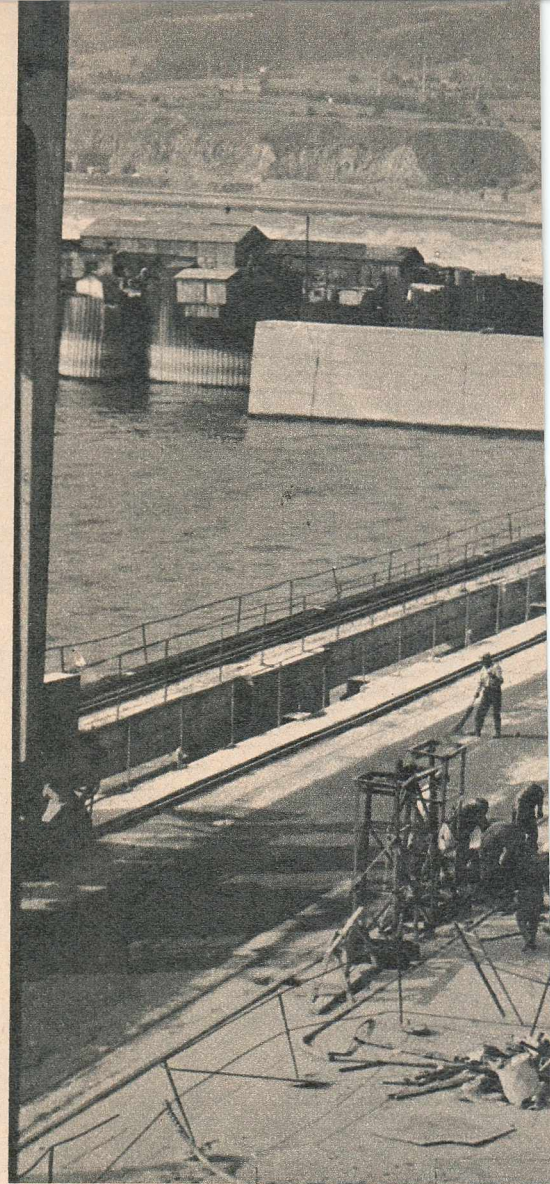
— Cînd ați sesizat uriasa dificultate pe care o avea lucrarea?

— De la început; toate etapele erau noi, deosebite, cereau multă chibzuință și tact. Dar nu numai pentru mine, care venisem de curînd de la facultate, ci chiar și pentru ceilalți. Pentru prima dată în istorie, Dunărea trebuia ingenuncheată. Era evident că o asemenea acțiune nu era ușoară. Pînă la urmă însă, cu ajutorul instalației de foraj și al platformei autoridicătoare, am văzut că șansele sînt de partea noastră, că tot noi, oamenii, eram cei mai tari.

— Și care e preocuparea prezentă?

— Sînt șeful lotului ecluză, amenajăm în prezent ecluza și clădirea vamei. Se apropie totuși sfîrșitul. Și îmi pare rău. Aici mi-am petrecut anii cei mai viguroși și am trăit perioada cea mai bogată în fapte din viața mea. M-am obișnuit cu munca de aici, cu oamenii, ne respectăm și ne sprijinim unul pe celălalt. Nu zic că o dată începute lucră-

Ochiul cel mai critic nu poate să nu fie satisfăcut și incintat de măreața realizare de la Porțile de Fier. Și cei mai satisfăcuți s-au arătat a fi oamenii șantierului.

la revedere, pe Someș!

Cel puțin pentru mine, ing. Gheorghe Sălăjeanu a devenit simbolul oamenilor de la Porțile de Fier. A venit aici printre primii, și e printre cei din urmă care vor pleca.

De cîte ori am văzut noua cetate a Dunării, el era acolo, în mijlocul tovarășilor săi de muncă, nucleu dinamic al unui colectiv de prestigiu.

Și, în ciuda faptului că părea neschimbat, în urma și înaintea sa, în stînga sau în dreapta Dunărea își semna cea mai impunătoare carte de vizită, devenea erou modern, născînd lumină. În acest timp ing. Sălăjeanu devenea Erou al Muncii Socialiste.

de Petre ANGHEL

rile și pe Someș, unde probabil mă voi duce, nu se va întîmpla la fel. Dar aici e vorba totuși de o realitate existentă deja.

De fapt, acesta e momentul cel mai sentimental, ba chiar trist, pentru un constructor. Cînd a început să se simtă bine, cînd au prins viață strădaniile lui și cînd se semnează de fapt actul de naștere al obiectivelor ridicate, pentru el se pregătește plecarea...

Am să-l caut pe inginerul Țurcanu pe Someș, sau oriunde se va duce, dar îl voi căuta în prima etapă a lucrărilor. Știu că și atunci îmi va vorbi la fel de sentimental despre Porți, dar atenția îi va fi concentrată în prezent.

...Mai înainte de a ajunge la Porțile de Fier, drumul lui Nicolae M. Nicolae, maștru principal la turbine, a trecut pe la Bistrița, Brazi, Borzești, Comănești, Teleajen și Paroșeni. A plecat de tînăr din Bildana, comuna natală, și după ce, în anul 1963, a devenit maștru termoelectric, și-a lăsat amprenta, împreună cu echipele de montori pe care le-a condus, pe cele mai de seamă obiective ale energiei românești.

La Porțile de Fier și cele 12 echipe conduse de maștrul Nicolae au trebuit să dea piept cu noul, cu gigantismul și cu pretențiile perfecțiunii totale. Pentru că nu era un lucru oarecare montarea pieselor de 650 de tone. De aceea, montarea turbinelor a însemnat, mai întîi de toate, o școală. O școală a montorilor, a tehnicienilor, o școală a însăși energiei românești, ce se știa capabilă de fapte mari, dar care încă nu se înfruntase cu realitatea vie a unor obiective de o asemenea amploare.

Dar echipele conduse de maștrul Ion Mătase și Simion Simionescu nu și-au dezmințit experiența și capacitatea. Organizîndu-și cu minuțiozitate și pricepere munca, spe-

cializîndu-se pe diferite subsansamble, montorii au știut să transforme procesul de construcție într-o veritabilă școală. «Cînd am montat turbina 1, ne spune maștrul Nicolae M. Nicolae, a fost nevoie să învățăm noi de la noi. Nu aveam pe cine să întrebăm, nimeni nu mai montase asemenea coloși. Am privit lucrurile în față, calmi și cu atenție. Și după un an de zile de lucru efectiv la montare, emoțiile s-au dovedit firești, dar parcă neîndreptățite acum. Cînd a început să se învîrtească prima turbină, am răsuflet cu toții ușurați. Rezultatele erau bune: n-am avut defecte la etanșări, montajul corespundea, nu tu gripări sau vibrații neadmise. Și nici la celelalte turbine. Nici echipele lui Iosif Mezei, Ion Irofte sau Nicolae Kiss nu s-au făcut de rușine. Ei înșiși buni meseriași, șefii echipelor au știut totdeauna să-și apropie muncitorii, să-i antreneze în muncă, să-și formeze montorii de nădejde. Astfel stînd lucrurile, după ani de muncă împreună, avem montori de clasă care efectuează lucrări de mare finețe, cu o conștiințiozitate rar întîlnită. Pentru mulți dintre ei e de ajuns doar să li se dea de lucru și indicațiile de principiu, ca apoi procesul să se desfășoare de la sine. Aurel Mîndrescu, Dumitru Ungureanu, Nicolae Dragu, Ignașiu Filop, Nicolae Vrînceanu și mulți, mulți alții sînt montori cărora le poți încredința realizarea celor mai complexe lucrări de specialitate».

Oameni noi, meseriași pricepuți, meșteri ai adevăratelor performanțe. Iată cea mai mare realizare de la Porțile de Fier, dincolo de mărețul obiectiv. Adevăratul cîștig cucerit în felul acesta se va vedea cu certitudine o dată cu ridicarea altor cetăți de lumină. Examenul, primul și cel mai dificil, a fost trecut cu succes.

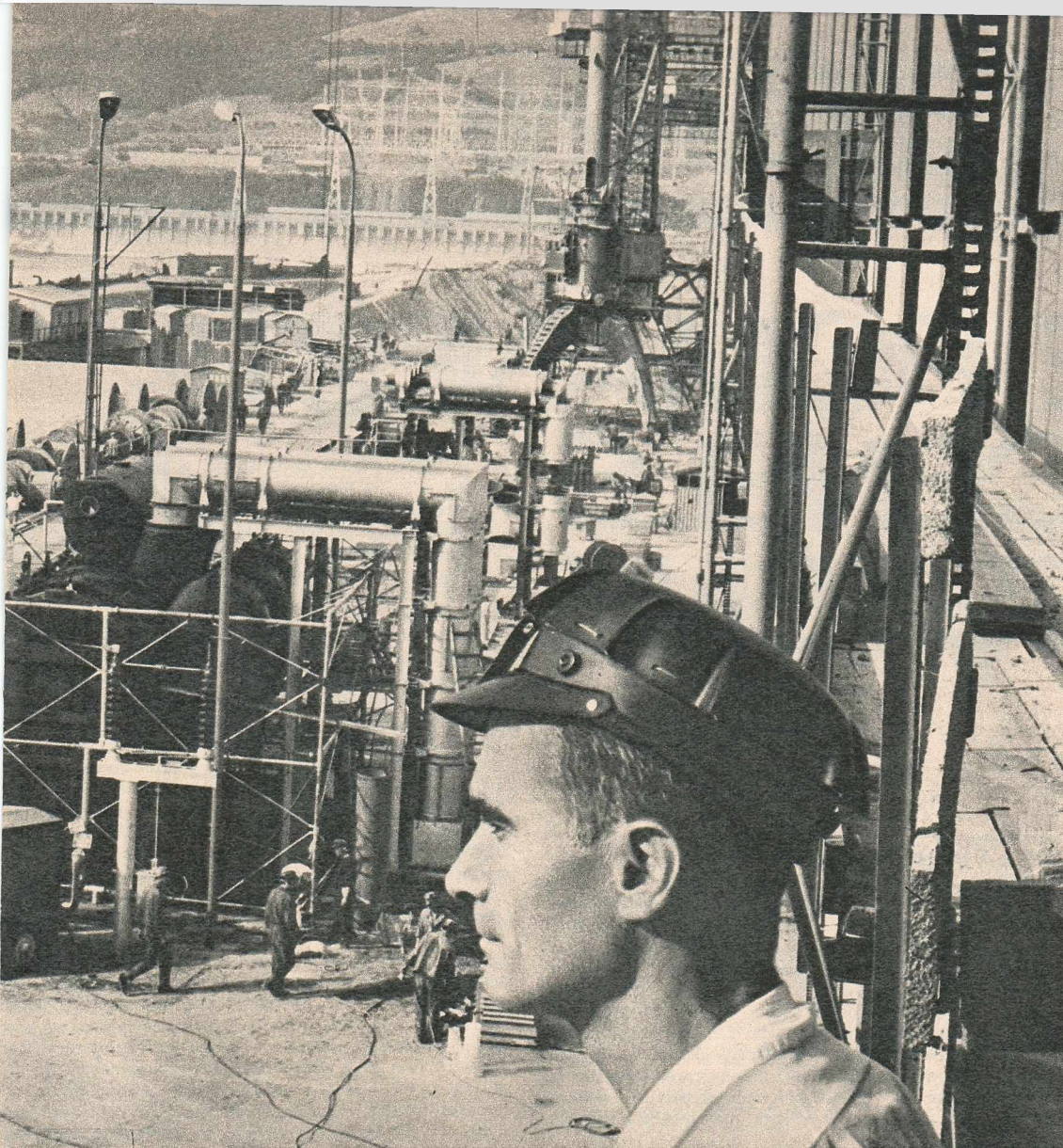
Întîlnirea cu oamenii aceștia are totdeauna un efect tonic, reconfortant și încrezător.

...Ani în șir niște oameni, cîndva total necunoscuți, cu

dialog cu cititorii

de H. DONA

viețile lor independente și individuale s-au întâlnit și acum formează împreună ceea ce noi numim, cu un sentiment de îndreptățită mândrie, un colectiv. E cazul echipei lui Gheorghe Blînduță. 50 de bărbați în toată firea, care nu s-au cunoscut vreodată, scoși la iveală de rostul industrializării socialiste, își dau în adevăr mâna și constituie, pe nu știu care șantier din țară, un colectiv pe care, mai târziu, nici greutățile, nici schimbările de decor, nici deciziile nu-l pot destrăma. Nucleul lui s-a născut la Bicaz, s-a dezvoltat la Argeș și a atins apogeul maturității aici, la Porțile de Fier.

Echipa de dulgheri a lui Blînduță a fost dintre primele care au poposit la Porți.

«Cînd am ajuns aici, își amintește Gheorghe Blînduță, erau numai excavații, numai gropi de la un capăt la altul. Dar știam ce-o să urmeze, căci aveam experiența altor șantiere. Am început-o cu pilonii. Din prima zi mi-a plăcut aici. Ehei, ce obiectiv de seamă se ridică, mi-am zis. E treabă, nu glumă. Și tocmai pentru asta mi-a plăcut, că deși știam meserie, învățam în fiecare zi, că erau lucruri noi, nemăintîlnite pe șantierele pe care umblasem... Să nu credeți că a fost ușor... Acum totul e pus la punct, e curat, mai mare dragul să-ți plimbi ochii. Dar cu șapte ani în urmă... Vremea nu era totdeauna de partea noastră. Cădeau ploile, băteau viscoalele, dar noi trebuia să ne încadrăm în grafic. Și uneori chiar i-o luam înainte».

Și pentru Mihai Silav, șeful unei brigăzi de montori, ultimii șapte ani se suprapun peste destinul Dunării, al hidrocentralei. M-aș fi așteptat să-mi vorbească despre ultimii ani și despre începuturi ca despre un trecut depărtat, dar faptele sînt expuse calm, într-o nouă trăire, o reluare liniștită a unei realități încă prezente, vii și emoționante.

«Care a fost obiectivul principal care poartă întipărită adînc semnătura dumneavoastră» — îl întreb, și-mi dau seama că, practic, nu poate exista un singur răspuns. «Am lucrat — începe montorul Silav relatarea — 6 luni la utilaje, apoi la montaj. Am început cu o lucrare ce părea, și era în fapt, mai mult un experiment, dar un experiment ce nu-ți permitea greșeli sau imperfecțiuni. Celulele experimentale de la Gura-Văii, tocmai pentru că constituiau o lucrare unică de acest gen în întreaga țară, nu ne îngăduiau eșecuri. Montarea trebuia făcută la un nivel calitativ superior, să corespundă cerințelor complexe, chit că pentru aceasta nu aveam un model. Nu aveam puncte de referințe. Dar am reușit pînă la urmă. Am reușit bine, în așa fel încît noi, și nu numai noi, ne-am declarat mulțumiți. Batardoul celular a însemnat pentru mine transpunerea în fapt a unui obiectiv de la prima și pînă la ultima planșă. Abia apoi am putut trece la instalatia din zona fluviului...»

Nu-l întreb nimic despre inginerul Laurențiu Țurcanu. Nu vreau să știu dacă sînt prieteni sau nu, dacă își păstrează recunoștința reciprocă. Dar știu că Mihai Silav i-a pregătit terenul, a participat de fapt cu oamenii lui la

montarea podului fix de peste Dunăre. Știu că au trebuit să-și dea mîna cel puțin în mod simbolic. Obiectivele unice, ca cele de talia Porților de Fier, cer o unire în timp și o conlucrare totală. Aici nu-ți poți permite, și constructorii sau montorii nu au gîndit o clipă în felul acesta, să-ți faci treaba oricum, numai s-o faci și-apoi să pleci. Aici a fost nevoie de o interdependență totală de gînduri și fapte care să conducă spre același final bine definit. Dacă constructorii dinaintea ta n-au executat lucrări de cea mai bună calitate, tu întîmpini greutăți, piedici adesea de netrecut. Și la fel s-ar întîmpla cu cei care vin după tine.

A fost montat apoi eșafodajul de la turbine, ca abia să fie încheiată treaba și să se treacă la o lucrare de mare performanță tehnică: montarea grinzilor prefabricate de 50 tone. Pentru aceasta a fost nevoie de o instalație hidraulică de mare complexitate și cu caracteristici tehnice surprinzătoare, instalație pe care au realizat-o cu succes specialiștii de la I.C.H.

Preocupările actuale ale echipei lui Mihai Silav par mai mult simbolice. Au mai rămas destule de făcut, e nevoie de același entuziasm și de aceeași preocupare atentă, dar a sosit totuși ultima etapă a lucrărilor. Trebuie demontat batardoul celular. Privind din afară, s-ar părea că este vorba de o acțiune ușoară, doar demontezi ceea ce tu însuși ai ridicat mai înainte. E o eroare însă și veți fi de aceeași părere aflînd că-i vorba de demontarea a 8 celule, cîntărind fiecare cite 250 de tone. Și aici este vorba de un pionierat. Este prima dată cînd se demontează asemenea celule uriașe și nu există rețete. Acum s-a ajuns la demontarea ultimei dintre ele.

Omul din fața mea a devenit, ciudat, dintr-o dată, și el, sentimental. A fost, îmi zice, o lucrare frumoasă, am avut condiții bune de lucru aici. Ca să nu mai vorbesc despre oameni, despre șefii de schimb Vasile Pascaru și Sabo Francisc, despre sudorii Alexandru Gagica și Ion Badea sau despre macaragii Florian Bricca și Ion Onțaru, toți oameni de nădejde și pricepuți în ale meseriei.

Revin printre eroii mei peste o săptămînă. Încerc să mai aflu ceva despre cei 7 ani ai Porților de Fier. Și îmi e foarte greu. Pentru că, cel puțin deocamdată, au alte gînduri, alte preocupări. Unii dintre tovarășii lor au plecat. Li-așteaptă pe Someș. Dar oricît ar fi de certe etapele următoare, răzbate prin glas o tristețe ce nu se vrea definită. «Bine ar fi — îmi zice Blînduță — dacă am rămîne pe Dunăre, să începem celelalte hidrocentrale. Dacă ar fi după gîndul nostru am împînzii Dunărea cu Porți noi». «Lasă, măi Blînduță, intervine un altul din echipă, tu crezi că pe Someș n-o să fie la fel? Nu ții minte cînd am venit aici că parcă nu știam de unde s-o începem... Adică Someșul n-are nevoie de noi?» Și apoi pentru mine: «Nu-l luați în seamă, așa se desparte el greu de lucruri, că-i place să vadă unde a pus el mîna. Poate l-oți mai întîlni, de nu v-o vorbi despre hidrocentrala nouă ca despre fiu-său, să-mi spuneți mie că nu-l cunosc»...

«Sînt o față foarte necăjită», ne scrie cititoarea M.M. din Ștefănești, jud. Botoșani, după care urmează o listă întregă de supărări: «nimeni nu vrea să vorbească cu mine, nimeni nu mă ia în seamă», «vroiam să am și eu o prietenă dar n-am reușit», «nici măcar cu părinții nu mă înțeleg și nici ei și nici alții nu mă iubesc de loc», «cînd văd un băiat, o pornesc pe altă stradă etc., etc. O obișnuită criză adolescentină, ar putea diagnostica vreun pedant psiholog, amintind că zeci și sute de mii de tineri de pretutindeni trec pe la 15-17 ani prin asemenea frămîntări pe care viața are grijă, de obicei, să le corecteze sau să le înlăture. Așa este, fără îndoială, dar fiecare dintre adolescenții necăjiți este un om viu în care palpită un univers de speranțe și de visuri, un om care n-are nevoie de statistici, ci de înțelegere, bunăvoință și sprijin. De aceea, fără să fim prea convinși de virtuțile ajutorului moral prin corespondență publică, ne-am permite să-i solicităm prietenei noastre din Ștefănești, pe care o bănuim sensibilă («îmi place să învăț, să citesc cărți, îmi place foarte mult muzica, filmul, teatrul, iubesc tot ce e frumos»), să ne scrie și despre un «amănunt» pe care nu știm de ce l-a omis: cu ce se ocupă, ce fel de activitate are. Pentru că, pînă la urma urmei, orice posibilitate de depășire a frămîntărilor, orice posibilitate de realizare, de găsire a punților către ceilalți oameni din jur nu poate avea altă sursă decît munca (învățătura sau profesia), decît conștiința integrării într-o activitate în care poți să și dai ceva, nu numai să primești.

Unele supărări are și un alt tînăr corespondent, I. Gorcea din Slatina. Referindu-se la «Procesul impoliteții», apărut în nr. 41 al revistei noastre, dumneașă ajunge să-i ia apărarea lui Impolitus (simbolul impoliteții), care răspunde și el cum poate la nedreptățile, reaua voință, indiferența, mitocănia, egoismul din jur. Pesimistă concluzie. A accepta existența acestui cerc vicios înseamnă a renunța la speranță. Oare cititorul nostru nu exagerează? Lipsa de grijă pentru oameni a unor indivizi investiți cu nu știu ce răspunderi din Turnu Măgurele este probabil reală dar, din fericire, lumea nu se reduce numai la ei. Faptul că cineva a căzut la examene nu înseamnă neapărat că a fost persecutat; oricît ar părea de curios, unii cad la examene și pentru că nu cunosc materia. În scrisoarea tov. Gorcea mai sînt cuprinse și unele învinuiri care abia trebuie să fie dovedite; în consecință, un redactor al nostru își va permite să facă o vizită la fața locului.

După aceste «lăcrămății» tinerești, iată și un punct de vedere contrar: cititorul Dumitru Amzea, pensionar din Tîrgoviște, este de părere că tinerii trebuie «să stea la locul lor» pentru că «tot nu sînt capabili de o creație adevărată», care ar fi, după cît se pare, apanajul maturilor. Din păcate (sau, mai bine-zis, din fericire), lucrurile nu stau de loc așa. Tocmai tinerețea este vîrstă creațiilor epocale, a marilor străfulgerări, maturitatea fiind, mai degrabă, o perioadă a consolidării și aprofundării. Și nu ne referim aici numai la muzică sau matematici, unde genialitatea se manifestă, de obicei, din copilărie sau adolescență. Un Gauss sau un Pascal au revoluționat matematicile cînd nu aveau încă 20 de ani și nepoții nepoților tov.-ului Amzea vor trebui să cunoască aceste geniale descoperiri juvenile, cu riscul — în caz contrar — de a rămîne corigenți (sau și mai rău). Tineri erau în momentul mării lor afirmări și Newton, și Einstein, și Rimbard, și Eminescu. Marele fizician sovietic Piotr Kapița, întrebât acum cîțiva ani asupra perspectivelor unei rezolvări revoluționare, globale, a problemelor fundamentale ale fizicii contemporane, a răspuns: «Nu știu cum îl va chema pe cel care va elabora noua teorie a fizicii, dar știu că va fi un savant în vîrstă de mai puțin de 30 de ani». Revenind la părerile tov. Amzea, am vrea să subliniem că nu e de loc just a desconsidera capacitățile tineretului, ci just este de a crea asemenea condiții, un asemenea climat în care aceste mari virtualități creatoare să se poată realiza în folosul societății și de a nu lăsa ca ele să se risipească fără de folos.

Cititorul Marius Cațiche din Galați ne semnaleză o greșeală apărută în nr. 38 al revistei: inversarea explicațiilor unor fotografii care ilustreau reportajul «Itinerar sentimental». Așa este și ne cerem scuze.

Cititorul Emanuel Bandu din Ploiești se plînge de lipsa unor albume de artă (în special a unora prezentînd creația lui Rubens, Veronese, Tintoretto, Correggio). Despre problema cărții de artă ne propunem să mai scriem. Pînă atunci, ne îndeplinim datoria de a face publică semnalezărea cititorului nostru.

PIESE ROMÂNEȘTI PE SCENELE BUCUREȘTENE

de Sanda FAUR

SECUNDA 58

...În biroul inginerului șef al șantierului, Banu Mareș, deasupra planșetei, scenografa (Eugenia Bassa-Crișmaru) a atârnat un calendar mare, cu un foarte vizibil 1971 înscris pe el, și faptul nu mi se pare de loc un simplu amănunt de recuzită. Datarea aceasta ostentativă situează «Secunda 58», de la prima sa pagină, în prezentul nostru cel mai acut, iar spectacolul Teatrului Giulești comunică în felul acesta un adevăr pe care spectatorii îl receptează cu egală convingere: piesa lui Dorel Dorian (reprezentată prima oară acum 10 ani) și-a păstrat prospețimea, forța percu-

șor să suporti cu sînge rece pierderea unui Silviu Stănculescu, a unui Ștefan Bănică sau a Marianeii Mihuț. Dar ce bun, ce modern, ce autentic e — în rolul lui Ștefan Mareș — acest nou actor al trupei, Peter Paulhofer, cită naturalețe și trăire autentică în jocul unui Costel Gheorghiu (Banu Mareș) sau al lui Ion Vilcu (Lupu Aman), ce sculente compoziții și cu ce umor spontan și-au realizat rolurile lor episodice Mircea Dumitru și Simion Negrilă. Invitată să-și reconstituie creația de acum 10 ani, de pe scena Teatrului Mic, Tatiana Iekel i-a dat Domnicăi Rotaru un plus de adîncime, o vibrație interioară în care se resimte maturizarea mijloacelor ei de comunicare artistică, și poate de aceea ne-a plăcut mai mult în partea a doua a spectacolului, cea care îi solicită mai intens resursele dramatice.

O spun cu mîna pe inimă: «Secunda 58» oferă nu numai un bun fapt de teatru, ci o reconfortantă și înaltă trăire etică și aș zice tinerii — mai ales — să meargă să-l vadă. Cu un asemenea spectacol, teatrul își împlinește cu convingere artistică și responsabilitate socială menirea-i educativă...

CÎND REVOLVERELE TAC

Pornind să atace genul — confortabil și cu știută audiență la public — al piesei polițiste, Tudor Negoită a folosit totuși, deliberat, armele cele mai puțin comode și mai puțin tradiționale. Lucru onorabil pentru un tînăr debutant în ale dramaturgiei, cu dubla vocație de scriitor și ofițer de securitate. Tudor Negoită se lansează cu cutezanță juvenilă și iconoclastă, uneori chiar naiv ostentativă, să nege tiparele genului, să le întoarcă pe dos ca o mînușă, să facă dintr-o piesă de acțiune mai ales o piesă de caractere și de nobil mesaj al ideii. În piesa sa de contrașpionaj «Cînd revolverele tac», revolverele tac într-adevăr. «misterele» ne sînt fără menajamente dezvăluite de la începutul actului II, cunoaștem jocul și datele lui, știm care sînt «hoții» și care «vardiștii». Și atunci? Ne plictisim, fără suspense, două ceasuri și jumătate? Nu asta și-a dorit, desigur, autorul, ci o înfruntare a inteligențelor, a tăriei caracterelor, un joc al procedeelelor de specialitate. Iar conflictul în fața căruia sîntem puși este destul de încordat pentru a ne face să privim cu îngăduință amuzată faptul că autorul — în apriga-i pornire de a demitiza genul și eroii săi — și-a susținut piesa cu personaje feminine: spionul nr. 1 este spioană, ofițerul de securitate, ofițereasă, femeile își pun peruci, ochelari negri de soare, apar îmbrăcate după ultimul strigăt al modei și se înfruntă cu o stăpînire de sine care are pe alocuri fisuri ori accente nevrozate. În piesă se vorbește totuși prea mult, mai mult decît suportă genul, acțiunea și spectatorii, și regia ar fi trebuit să potolească poate această «elocință» a unor personaje pe care viața și literatura le-au obligat dintotdeauna la vorbe puține și fapte multe. Numai că spectacolul pe care l-am văzut pe scena Teatrului «Ion Vasilescu» nu a reușit să dea piesei măsura sa cea mai de sus. Regizoarea Olimpia Arghir — foarte dotată, de altfel, pentru comedie — a venit spre «policier»

cu recuzita cea mai uzată și mai compromisă a genului cu naivități de montare greu suportabile: niște sune ciudate, misterioase (care în program sînt intitulate muzică) comentează tenebros fiecare moment mai tensionat al piesei (ca nu cumva noi, cei din sală, să rămînem nescuși fundați în atmosfera de rigoare), spioana nr. 1 — su blondă și cîrnă — vorbește sardonice, tăios și dur ca orișpeon ce se respectă, contraspioana apare — spre mințir noastră și a partenerilor — îmbrăcată într-un albastru acut ca la o paradă a modei din fața hotelului «Lido», laboratorul omului de știință (a cărui descoperire este vizată de spioni) clipește pe un perete alb tot felul de strarbeculete colorate etc., etc. Nici actorii nu s-au simțit foarte siguri pe ei în această ambianță regizorală și scenografică și ni s-a întîmplat — mai ales în actul I, cel mai slab al spectacolului — să avem nu o dată impresia unui joc improvizat, diletantic, care ne amintea de montările unora amatori mînași de pasiune și doar atît. Cei mai buni rămîni totuși, cei mai bine serviți de text: Cristina Deleanu — actriță frumoasă și sensibilă — și Dinu Cezar, acest excelent actor căruia specificul trupei în care e angajat acum nu poate oferi fatalmente partiturile pe care le-ar merita. În rest, puțin, prea puțin: un moment comic susținut convenabil de Marius Marinescu, un savant cărunt cu siluetă bună și dicție imposibilă (Ion Niciu), o spioană — cum spuneam — fără nici o nuanță, ci numai răsteli (Marian Cercel), un ofițer de securitate cu rol de spion, cam grec și incert (Adrian Petrache — actor interesant, de altfel).

I-aș fi urât lui Tudor Negoită să calce mai cu dreptu în teatru. Mai ales că piesa, ca și eroii săi (inșpirați se pare dintr-o întîmplare reală), are un adevăr, o robustețe lăuntrică și o putere de convingere care îi puteau oferi spectacolului un tonus artistic ridicat.

Costel Gheorghiu și Peter Paulhofer, piloni ai spectacolului «Secunda 58».

tantă a ideii, patosul comunist, nimic nu s-a «demodat» în poezia romanțioasă și setea de cunoaștere, de trăire adevărată a ziaristei Domnica Rotaru, nimic nu s-a pierdut din pasiunea absorbantă pentru muncă a inginerului Banu Mareș, nimic nu s-a învechit în «contestatarismul» și răbufnirile de creștere morală ale junelui Ștefan Mareș și, mai ales, totul e viu și convingător în omenia comunistă, în grija pentru evoluția interioară a oamenilor, a secretarului de partid Lupu Aman. E drept însă că și pretextul-simbol al «secundeii 58» — penultima în care se mai pot lua măsuri pentru a se salva întreprinderea (și conștiințele!) de la primejdia scurtcircuitelor — a rămas la fel de precar, de puțin convingător ca și la nașterea piesei.

Întreg spectacolul regizorului Călin Florian respiră acest adevăr, un adevăr al vieții transcris de actori, pe scenă, cu o simplitate și un firesc pe care le întîlnim, din păcate, destul de rar în montările cu piese originale. Spectacol de actori, în sensul cel mai propriu al cuvîntului, «Secunda 58» ne-a arătat — și ea — ce trupă excelentă își păstrează Giuleștiul, în ciuda faptului că «vedetele» îl mai părăsesc, uneori, pentru sălile din centru și nu e

...Și totuși revolverele tac (Cristina Deleanu și Adrian Petrache în noua premieră a Teatrului «Ion Vasilescu», «Cînd revolverele tac»).

TACHE, IANKE ȘI CADÎR

Un spectacol cu patru «monștri sacri» ai scenei românești, după care tînjim într-una de cînd fatalitatea birocratică a pensionării i-a cam scos de pe scenă, din circuitul artistic și așeze țării: Al. Giugaru, Costache Antoniu,

▶ Tache, lanke și Cadir
in versiunea '71:
Ion Finteșteanu,
Marcel Anghelescu
și Al. Giugaru.

Marcel Anghelescu și Ion Finteșteanu (semnatar totodată și al regiei). Un spectacol cu piesa mereu tinăra a lui Victor Ion Popa, «Tache, lanke și Cadir», care nu încetează să încinte mereu alte generații de spectatori, cu mereu alți mari actori în rolurile acestea, mustind de omenie, umor, tristețe și înțelepciune și servind ideea generoasă a înfrățirii dintre oameni, peste diferențieri de naționalitate și religie. Un spectacol care demonstrează inteligența practică a opțiunilor repertoriale ale Naționalului bucureștean, care nu neglijează de loc gândul succesului de casă, atunci când apără interesele marilor săi actori și când își implineste rosturile esențiale, educativ-artistice.

Un spectacol care poartă în primul rând pecetea temperamentului și gândirii scenice ale lui Ion Finteșteanu: actorul îl alcătuiește pe lanke cu rigoarea, luciditatea și perfectă știință compozițională pe care i le cunoaștem de mult și din care lipsește, poate, acea scintile a inspirației și cea fierbințeală a sufletului care străluminează dinlăuntru creația lui Marcel Anghelescu, cea masivă a lui Giugaru ori cea suculent-pitorească a lui Costache Antoniu.

...Din păcate, în sala «Comedia» a Naționalului acustica este — se pare — atât de defectuoasă încât de la rîndul opt încolo se fac eforturi imense pentru a se «prinde» replicile rostite pe scenă (ori poate regizorul să fi cerut partenerilor săi — pentru atmosferă?! — o vorbire înăbușită în șoapte?). Din păcate, un decor încântător în sine, cu floricele, căsuțe colorate, acoperșuri de turtă dulce, perdeluțe și gârdulețe albe, cu un cuiș de barză (simbolic!) în copac și un trenuleț-jucărie trecind în final prin scenă spre deliciul reziduurilor de infantilism existente în fiecare din noi (scenograf, Mihai Tofan), scaldă piesa într-un idilism dragălaș care nu prea are multe în comun cu piesa lui V.I. Popa...

SURORILE BOGA

Privirea aruncată înapoi, peste umăr, spre dramaturgia anilor nu foarte de mult trecuți mi se pare un gest absolut firesc. Nu pios, nu justițiar, nu o răfuială cu timpul și cu memoria sa uneori șubredă; ci o repunere în drepturi a unor texte care s-au dovedit a nu fi fost conjuncturale și au rezistat cu fruntea sus la nemiloasa confruntare cu scurgerea vremii. «Surorile Boga» de Horia Lovinescu trebuiau restituite spectatorului de azi, meritau. Și la lectură piesa aceasta — care prelua de la cele «Trei surori» ale lui Cehov ideea fericirii imposibile, a zăbaterilor dureroase pentru a ieși la lumină, și o plasa, cu rezolvări verosimile, în contextul social al anilor și lumii noastre revoluționare — și la lectură, spuneam, piesa aceasta rezistă. A rezistat tocmai pentru că a mers la esență, la relații, destine și drame omenesti, și o repunere în scenă a ei trebuia să apeleze tocmai la acest fond de esențe umane și sociale. Dar un spectacol cu o piesă scrisă în 1959 și rejucată în 1971 trebuie să citească neapărat piesa cu ochii acestui an, să aibă față de problematica și textura dramatică a piesei distanța convenită, distanța care presupune o altă privire, improspătată, și o altă modalitate scenică, înnoită, asupra textului. Altfel, nu văd cum s-ar justifica. Nu mi se pare însă că noul spectacol al Teatrului Național bucureștean — semnat de regizoarea Sorana Coroamă — să fi fost pîndit de primejdiile unui exces de personalitate și noutate artistică. Dimpotrivă. O montare cuminte, așezată, cumsecade — uneori chiar sălcie și bătrînicioasă — în care mina regizoarei s-a mulțumit să urmărească sirguincios vreea textului, fără a-l ridica la momente de incandescență ale primului spectacol, din 1959, al Naționalului. Nu cred că i-au folosit prea mult reprezentației nici momentele — foarte «făcute», foarte exterioare — ale comentariilor în «piața publică», în forumul cetății, ale personajelor aduse pe funcție de cor antic la rampa scenei, una din puținele inovații regizorale, eșuate, din nefericire. Nu cred nici că apăsarea excesiv de caricaturală asupra unor momente și personaje demagogice a dus la altceva decît la o tratare revuistică a unor realități grave, ce se cereau transpuse cu un umor grav. Și mi s-a părut că dramele celor trei surori Boga au fost privite uneori cu un ochi prea feminin, aș zice, cu izbucniri, răbufniri, înșoșări sentimentale și patetisme

pe care nu le-am regăsit în alte spectacole ale Soranei Coroamă, construite mai întotdeauna cu rigoare și luciditate. Unii comentatori ai spectacolului au dat vina pe actori, mai bine-zis pe distribuția insuficient de bine gândită, care a amestecat laolaltă personalități actoricești, stiluri de joc, maniere interpretative extrem de diferite între ele. Dar eu continui să cred că regizorul trebuie să fie acela care să pună de acord, și să-i facă a rima împreună, actori cu individualități cu cît mai puternice cu atît mai utile spectacolului și nu pot lăsa să apese vina unei reprezentații nu în totalitatea ei reușite doar pe umerii fragilii ai unei debutante, Tamara Crețulescu (ce formidabilă a fost fata aceasta într-o piesetă televizată!), sau pe umerii foarte solizi ai lui Costel Constantin într-o apariție mai curînd sugerată în text decît adîncită, și din care a scos tot ce se putea scoate. Sigur că momentul cel mai înalt al spectacolului a fost cel oferit nouă de Eugenia Popovici, această actriță-miracol, care a răsturnat toate legile prestabile și toate tiparele fizice ale «vedetei», și care aduce întotdeauna cu ea o undă de negrăită dulceață, de inimitabilă omenie, de farmec irezistibil chiar și într-un rol cu două scene — precum cel al Eufrosinei Grosu (pe care l-a făcut acum alt fel decît la premiera din '59, dar la fel de memorabil). Sigur că Gh. Cozorici a compus excelent — și cu cită siguranță! — rolul lui Ghighi Mirescu, cînicul, slăbănogul, și că Eva Pătrășcanu și Emanoil Petruț au făcut un cuplu bun, cu trăiri sobre și profunde, echilibrînd spectacolul care ar fi putut altfel ușor înclina balanța spre personajele «negre». Aimee Iacobescu și-a tras cam mult spre ea cochetăriile ingenuș și frivolitățile vinovate ale Valentinei Boga, dar nu a făcut-o în defavoarea totală a personajului, după cum nici Al. Drăgan — mergînd insistenț pe linia candorilor ce-l prînd — nu l-a compromis pe Mereușă. Actorii, priviți atent, fiecare în parte, nu au comis nici unul o eroare gravă. Regiei nu i se pot reproșa nici ei abateri de la litera textului. Și, totuși, spectacolul nu iese dintr-o linie medie de plutire, presărat cu insulițe de plictis, înnămolindu-se în scene confecționate.

▶ Eva Pătrășcanu și Gh. Cozorici —
doi dintre bunii interpreți
ai noului spectacol cu «Surorile Boga»

mapamond '71

de Ioan GRIGORESCU

PORTRETUL (I)

Întotdeauna, cînd vreau să scriu despre omul acesta, încerc un sentiment de legitimă sfială. Cu ani în urmă, în drumurile mele prin lume, am căutat urma ființei sale trecătoare pe acest pămînt, și de fiecare dată mi se părea că o găseam și că pot întregi, din fragmente de relicvă, chipul omului. Pretutîndeni pe unde a trecut și a lucrat, contemporanii lui, și urmașii acestora, i-au păstrat cu sfințenie amintirea materializată în obiecte care i-au aparținut, în cărți și manuscrise, în atmosfera — nealterată de trecerea timpului — a caselor unde a locuit, în memoria înregistrată a celor care l-au cunoscut. Aveam de fiecare dată impresia că pot completa un întreg, dar mereu lipsea ceva, un lucru insesizabil dar esențial, pe care locurile și obiectele nu sînt în stare să-l conserve, și nici chiar prodigioasa memorie colectivă a oamenilor care au reținut gesturi, întâmplări, amintiri personale, nu-l poate reda.

Căutam explicația apariției omului acestuia care a marcat prin viața și opera sa destinul omenirii, făcînd din ultimul veac al epocii noastre cea mai răscolitoare etapă din istoria gândirii omenesti — singura cu rezultate practice reale, durabile, ireversibile.

L-am căutat în portul Simbirsk, pe malul Volgăi, acolo unde, la vremea cînd fluviul își umflă pieptul spîrgînd carapacea de gheață, s-a născut cel care, în anii îndelungatei pregătiri a marii cotituri din istoria omenirii și în focul luptei revoluționare de mai tîrziu, avea să fie numit Lenin, după numele fluviului siberian Lena. Am căutat ceva din ființa lui în atmosfera casei părintești, în fotografiile și amintirile de familie, punînd întrebări chipului unei mame, figurilor austere ale profesorilor lui, peisajului care i-a încîntat copilăria, acelor elemente date biografice ce par a spune atît de mult dar rămîn întotdeauna incapabile să spună totul.

Și am continuat să-l caut, nu atît pentru a-i reconstitui ființa — nici nu mă simteam capabil s-o fac — ci pentru a-mi da răspuns la o întrebare esențială. L-am căutat la Samara și Kazan, unde și-a făcut studiile universitare și și-a primit botezul revoluționar în mijlocul cercurilor studențimii marxiste din ultimul deceniu al veacului trecut. L-am căutat la Tampere, în Finlanda, acolo unde s-a desfășurat unul din primele congrese ale viitorului partid comunist rus, l-am căutat la Protonino, în Galiția, în satul de sub Muntii Beskizi, unde l-a prins izbucnirea primului război mondial, l-am căutat în fosta temniță din Nowy Targ, apoi într-o casă din Cracovia, pe strada Aryanska, unde a locuit un timp; și l-am mai căutat pe strada Marie Rose din arondismentul al 14-lea al Parisului, unde a rămas un mic muzeu cu exponate legate de urma trecerii lui prin «Orașul Lumină». Și l-am mai căutat la Sorbona, în amfiteatrul unde a conferențiat, în sala Bibliotecii Naționale din Paris, la Berlin, apoi într-un refugiu de pe malul lacului Razliv, într-o casă din fostul cartier Viborg al Petrogradului, și la Smolnii, în cartierul general al revoluției, și la Kremlin, în biroul său de lucru, și în pădurea rusă de la Leninskie Gorki, unde s-a retras bolnav și a murit...

L-am căutat îndelung la Leningrad, în vatra lui octombrie roșu, citindu-i numele pe pietrele tunerare ale comuniștilor căzuți în focul revoluției și îngropați în Marskoe Pole, i-am petrecut umbra în lungul Nevei, care i-a însoțit cu scurgerea ei năvalnică pașii pe cheiul de granit, sub noaptele albe ale orașului nordic care i-au luminat drumurile tîrziu spre casă... L-am așteptat lîngă carul blindat din fata gării finlandeze care îi susține și azi, pe turela sa, făptura turnată în bronz, înălțată deasupra multimilor fremătătoare, cu brațul drept întins, cu degetul arătător desfăcut din pumn, indicînd parcă, în acel furtunos aprilie 1917, ținta tunurilor de pe bordul crucișătorului «Aurora», care, șase luni mai tîrziu, în noaptea lui 7 noiembrie, aveau să-și dezlănțuie canoada asupra unei lumi condamnate de istorie.

L-am căutat în cărți, în fotografii, în memoria peliculei cinematografice, în opera sa, în amintirile prietenilor, în tot ce s-a relatat despre cele petrecute la fostul cartier general al insurecției armate, epicentrul cumplitului cutremur ale cărui zece zile — cum spunea John Reed — au zguduit lumea.

L-am auzit vocea pe discuri și i-am privit chipul în frigul constant al mausoleului din Piața Roșie. L-am citit pe cei care îl contestau și, mai tîrziu, în fata evidentei, au revenit asupra atitudinii lor, i-am privit cu pietete manuscrisele, scrisorile către prieteni și tovarăși, și chiar către adversari. Și de fiecare dată am scris sau, mai precis, am descris cu senzația că adaug ceva; dar ce puteam da decît emoția noastră, a celor cu destinul marcat de lumea făurită de el?

FILMUL ROMÂNESC ȘI REALITATEA

CONȚINUT ȘI STIL

de Magda MIHĂILESCU

Perspectivile de dezvoltare ale cinematografiei noastre, obligația intrinsecă de a-și onora prestigiul de a fi arta cu cea mai mare putere de pătrundere și influență în masă, reclamă, cu aceeași forță, explorarea neobosită a realității și transmiterea observațiilor printr-o largă paletă stilistică. Mai ales în cazul filmului, aflat sub observația noastră de zi cu zi, sărăcia formelor, monotonie modalităților de transfigurare artistică reflectă, fără puțință de disimulare, o deplasare anemică, leneșă, pe vastul teritoriu al realității, mulțumirea cu o cunoaștere

superficială a solicitărilor vieții. Ne amintim cu toții de filme ca *Ripa dracului*, *Avanșa* etc. care semănau între ele ca două picături de apă, în ciuda semnăturilor diferite de pe generic, căci le transformau într-o apă și un pământ subreziență și artificialitatea conflictelor improvizate. Nu este o întâmplare că multe creații ale anilor din urmă, multe filme unite prin aceeași tematică, se disting printr-un înveliș estetic imposibil de confundat unul cu altul; dincolo de el se află nu numai măiestria regizorală, dar și înțelegerea profundă a ceea ce numim **categoria conținutului**, înaintarea neșoavăielică în zonele esențiale ale ariei problematice. Altele sînt culorile, nuanțele actualității într-un film de Andrei Blaier și, respectiv, într-unul al Malvinei Urșianu. În *Apoi s-a născut legenda*, Blaier transformă gesturile, mișcările oamenilor, detaliile, în aparente minore, în semnificații. Malvina Urșianu urmărește cu necruțare reacțiile psihologice ale personajelor, printr-o lupă pe care o are întotdeauna la îndemînă. Primul își ocrotește, într-un anumit fel, eroii, aflați într-un moment decisiv. A doua nu-i iartă, nu le îngăduie să-și uite

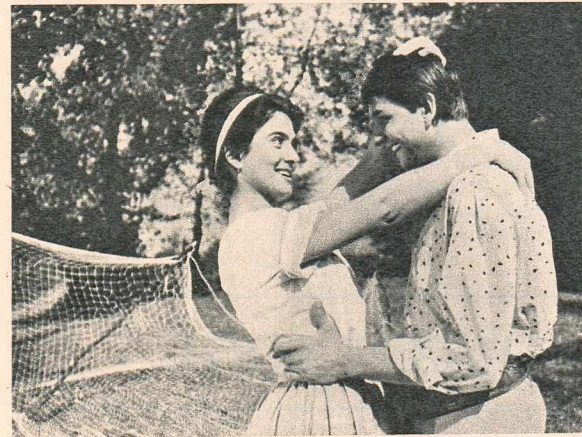

«Setea» — sau vigoarea epicului.

«A fost prietenul meu» anunța cristalizarea artistică a regizorului Andrei Blaier.

Sebastian Papaiani, excelent interpret de comedie lirică, a întâlnit pînă acum puține partituri pe măsură. Doar Geo Saizescu (*Un suris în plină vară*, *Balul de simbătă seara*) se mai gîndește la el.

eșecurile neîmplinirii sociale sau personale. Tematica generoasă, amplă, a luptei antifasciste a poporului condus de partid s-a răsfrînt în creații cu totul deosebite sub raportul procedeelelor artistice; vibrația mesajului și a emoției umane păstrează însă aceeași cotă înaltă. Liviu Ciulei, în *Valurile Dunării*, concentrează la maximum tensiunea dramatică, prin soliditatea raporturilor pe care le stabilește între cele trei personaje, prin insolitul determinării unui destin de către altul. Experiențele trăite de eroi sînt un reflex al unei mari mișcări istorice pe care nu o vedem în toată desfășurarea ei, dar ale cărei dimensiuni le știm.

Caracterul implicat al substanței dramatice constituie centrul de greutate al filmului *Serata*. Dincolo de agonia mai mult sau mai puțin conștientă a celor condamnați de mersul implacabil al istoriei se consumă acțiunea hotărîtă a comuniștilor. Aici — dansează la întâmplare, amețiți, mari fluturi de noapte. Dincolo — se iau decizii de viață și de moarte. Din această alternare de planuri rezultă impecabilul echilibru al filmului. Dedicat aceleiași moment istoric, recentul serial TV, *Urmărirea*, declanșează — adecvat cerințelor genului — o largă desfășurare de forțe, antrenează numeroase personaje secundare de la un episod la altul, necesare creșterii acțiunii cerute de o astfel de tratare cinematografică. Am ales numai cîteva dintre exemplele pe care le putem investi cu forță de argument, ori de cîte ori avem în vedere capitolul diversității stilistice în filmul nostru. Preocuparea de a nu pierde, din raza aparatului, sensurile majore ale contemporaneității a răspălit efor-

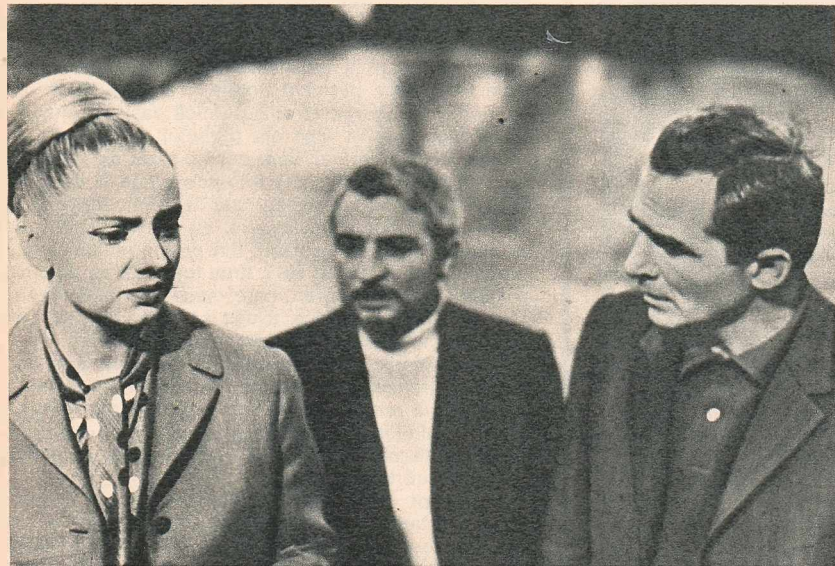
turile cu opere pe care le considerăm de pe acum durabile.

Improvizațiile pe marginea vieții au eșuat în pelicule sărace în idei, în precaritate artistică. Inconsistența celor mai multe dintre comedile cinematografice românești se explică, printre altele, și prin cunoașterea doar la suprafață a ceea ce merită cu adevărat ascuțitul satirei. Pierderea în mărunțisuri, supralicitarea acelororași năravuri și păcate — tocite de cînd lumea — împing atîtea și atîtea comedii în apa călduță a hazului care nici nu doare, nici nu te destinde. Ba, mai mult decît atît, nu de puține ori, grava criză de inspirație a determinat apelul la efecte comice ieftine, vecine cu prostul-gust și vulgaritatea. Ar fi stînjenitor să începi a discuta despre o diversitate a mijloacelor estetice în *Dragoste la 0 grade*, *Zile de vară*, *Vin cicliștii ori mai recentul Brigada diverse...*, în care se îngîrădesc cu indiferență amintiri despre comicul de moravuri, de situație, despre satiră și lirism etc.

Activitatea existentă astăzi pe platourile noastre ca și planurile de lucru anunțate sînt în măsură să ne dea speranțe și în ceea ce privește necesitatea îmbogățirii stilurilor, semn incontestabil al unei cinematografii mature, al înțelegerii dialectice, în lumina legității socialiste, a libertății de creație.

«Sîntem pentru diversitate de stiluri și forme în creația literar-artistică — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu. Dar concepția, ideologia trebuie să fie una singură — ideologia și concepția revoluționară a clasei muncitoare».

Filmul trebuie să răspundă acestei cerințe vitale în toate sectoarele sale.

Eroii Malvinei Urșianu în «Gioconda fără suris» (Silvia Popovici, Gheorghe Cozorici și Ion Marinescu).

CINEMATOGRAFUL BRITANIC ȘI ADEVĂRUL CARTIERELOR PROLETARE

De vorbă cu Ken LOACH – laureat
al Marelui premiu de la Karlovy Vary

Teribil mai amintește de Jiri Menzell...

Aceeași simpatică ținută de băiețandru (deși are 34 de ani), aceleași reacții de lunatic, aceleași răspunsuri neașteptate, sfredelitoare, care aruncă brusc o altă lumină asupra subiectului în discuție. S-a remarcat încă în 1968, la Festivalul de la Karlovy Vary, când și-a prezentat filmul de debut, *Biata femeie* (Poor cow), insolită imagine a existenței periferiei londoneze; tot aici, lua în 1970 premiul cel mare și rețurta ulterior un frumos succes pe ecranele lumii cu cel de-al doilea film al său, *Kes*, descriind viața unui copil de la periferia unui orașel minier din Yorkshire. În ambele pelicule, aceeași permanență a ambianței suburbane care împinge, implacabil, spre straturile inferioare ale societății... De ce această predilecție spre mediul periferiei?

— Poate datorită faptului că mi-am petrecut eu însumi copilăria într-un asemenea cartier! — Îmi mărturisește Ken Loach. Deși provine dintr-o familie muncitorească, de oameni cu oarecare stabilitate materială, am fost mereu martorul încercărilor de a evada din mediul pe care-l descriu în filmele mele. Cinematograful i-a neglijat multă vreme pe oamenii cartierelor muncitorești. Pe mine tocmai ei m-au interesat, mi-a plăcut să-i surprind, încă din primele mele filme de televiziune, să dau acestor existențe, aparent fără orizont, o perspectivă, să denunț mecanismul social care le împiedică tentativa de a se desprinde din condiția lor precară. Au fost izvorul inspirației mele încă de la primele benzi de amator la care am lucrat...

— Unde?

— Ca student al facultății de drept, la Oxford.

— Ați studiat dreptul? Și în loc să nimeriți la tribunal, ați ajuns pe platou?

— Nu chiar așa de simplu! — zîmbește Loach. De fapt, dreptul nici nu mă prea interesa, n-am depus prea mult zel în studiu. Licența mi-am luat-o, dar pentru a profesa în baroul britanic îmi mai trebuie și ceva bani, fiindcă acolo nu găsești colegi excesiv de amabili cu un începător. Și pe urmă, simțul umorului în acest mediu social este cam deficitar, în schimb este dezvoltat spiritul conservator. Am preferat o profesie mai liberă, un mediu mai îngăduitor. Am fost institutor la o școală, apoi actor, regizor de «mystery-plays» (piese religioase) până să capăt, în sfârșit, o slujbă sigură, la B.B.C., ca regizor de piese pentru televiziune.

Ken Loach s-a format deci și el la televiziune, această școală care a dat atâți tineri cineaști contemporani. Dar perioada în care își căuta drumul a coincis cu ultimii ani de înflorire ai lui «Free Cinema».

— Vă considerați un moștenitor al principiilor acestuia?

Luat pe neașteptate, Loach ezită o clipă...

— Nu știu... poate... (apoi, hotărându-se) în nici un caz, descendent în linie dreaptă. Faptul că Free Cinema a existat și eu am crescut văzând aceste filme, le-am absorbit, le-am asimilat, nu putea trece fără urme. Asta însă nu presupune epigonism! Sint multe lucruri împotriva cărora am reacționat, ca mulți alții din generația mea, reproșând fie o anume rigiditate în jocul actorilor, fie maniera desuetă de a filma, fie atitudinea socială abstractă, învechită și ea. Astăzi e clar pentru toată lumea că Free Cinema e un capitol definitiv încheiat. Membrii prominenți ai curentului continuă desigur să facă filme, uneori importante, dar ceea ce a dispărut este coeziunea școlii. Protagonistii mișcării s-au despărțit, au apucat-o fiecare pe drumul său propriu...

— Au îmbătrinit «the angry young men»?

— Cred, mai curînd, că furia lor era îndreptată către situații de suprafață, că nu exista o încărcătură filozofică pentru a propulsa curentul, în timp. De fapt, tinerii furioși de care s-a vorbit atît, n-au existat niciodată ca atare. Erau, mai curînd, oameni care se ridicau împotriva «establishmentului» de pe poziții destul de diferite. Osborne nu s-a lăsat antrenat niciodată în opțiuni politice iar John Braine a sfârșit, în cele din urmă, prin a ajunge de dreapta. De îndată ce s-au epuizat asemănările de suprafață, n-a mai existat nimic altceva care să-i lege. Unii au fost

seduși de succes așa cum se întâmplă adesea la noi. E foarte greu de spus ce s-a întâmplat cu fiecare în parte, pe mulți dintre ei nici nu-i cunosc... Este o problemă de reacție strict individuală în fața istoriei, de rezistență în fața timpului.

— Trebuie să înțeleg, din relatarea dv., că perspectivele cinematografului britanic vă provoacă griji?

— Viitorul industriei noastre de filme este, din nenorocire, legat de viitorul celor ce o stăpinesc. Ei sînt acei care interpretează cererea pieței și, de cele mai multe ori, interpretarea lor nu coincide cu a noastră, a creatorilor. În ce mă privește, sînt încredințat că filmul trebuie să înceteze să mai fie o marfă. Evoluția cinematografului însuși tinde să-l facă, din ce în ce mai mult, mijloc de comunicare. Atîta vreme cît studiourile vor confecționa însă marfă, va fi dificil să te manifesti ca artist. Cinematograful are mare capacitate de a trivializa lucrurile și tocmai de asta trebuie să te ferești...

La al doilea lung metraj al său, Ken Loach este și la al doilea mare premiu internațional. După cite se pare, mercantilismul producătorilor, de care se plînge cu îndreptățire, n-a izbutit să-l înfrîngă...

— În 1968 vi s-a decernat, la Karlovy Vary, premiul special al juriului specialiștilor în tehnica cinematografică. Ce înseamnă, pentru arta dv., tehnica?

— Titlatura aceluia premiu nu m-a încîntat. Nu tehnica are importanță, ci ceea ce spun prin ea. Am încercat să-mi fac filmele, în modul cel mai simplu posibil. Poate tocmai din punct de vedere tehnic era *Biata femeie* mai vulnerabil. Lucrasem pînă atunci numai cu 16 mm, mă aflam pentru prima oară într-un studio adevărat, în fața problemelor ridicate de un lung metraj... Dacă am izbutit, n-a fost din pricina priceperii mele tehnice. Turul de forță al tehnicii este ca o salvă de artificii, fură privirea și apoi se destramă...

— Dar tehnica îndrumării actorului? Trebuie să vă mărturisesc că jocul copiilor din *Kes* mi s-a părut o strălucită performanță interpretativă. Cum, prin ce metode ați izbutit aceasta?

— Eu n-am avut ce să-i învăț! Ei repetau rolurile acestea de 14—15 ani. De fapt, relația pe care am stabilit-o era de așa natură, încît ei erau profesioniștii și eu amatorul, eu îi întrebam ce și cum trebuie să facem, încercam să le cîștig încrederea, în vreme ce ei nu «jucau», trăiau. Unica mea sarcină era să le creez o atmosferă adecvată. Existau, firește, jaloanele scenariului dar le permiteam mereu să improvizeze. Pînă și de la o dublă la alta scoteau cu totul altceva. Prima sau a doua dublă era întotdeauna și cea mai bună; cu cît lucram mai rapid, cu atît erau mai în rol fiindcă erau mai spontani. David Bradley, cel care l-a jucat pe eroul principal, s-a identificat admirabil cu personajul. Chiar el a dresat șoimul cu care-l arătam în film împrietenindu-se, a căpătat sentimentul că-i aparține și noi nu i-am destăinuit nici un moment deznodămîntul, nu i-am spus că șoimul va fi omorît, așa încît, atunci cînd îl arătam căutînd pasărea, el o caută cu adevărat, cînd îi descoperă trupul neînsufletit în lada de gunoi, el trăiește cu adevărat șocul. El refacă, pas cu pas, experiența de viață a personajului filmului nostru.

— Kes cuprinde în el, întrețesute în drama personajului, irezistibile scene de comedie. Genul comic vă atrage în mod deosebit?

— Eu nu văd deosebiri între partea de comedie și aspectele grave ale filmului meu. Fac filme despre oameni, despre adevăr și, de multe ori, dedesubtul aparențelor comice sînt fapte tragice. Am ascultat cu satisfacție, în proiecțiile cu public, hohotele de rîs pe care le stîrnete secvența meciului de fotbal, deși acolo e vorba despre un profesor de sport tiran care schilodește sufletele elevilor săi. Comicul și tragicul se întîlesc, în fapt, într-un film unitar. Aș repeta oricînd un asemenea film care la suprafață poate să fie comic, dar în străfundul său să facă simțite amplele seisme ale tragediilor contemporane... — a încheiat Ken Loach care reflecta poate, în clipa aceea, la viitoarea sa realizare.

Interviu realizat de T. CARANFIL

de la A la Z

de Constantin POPESCU

ERMLER Fridrih

Regizor sovietic de film și TV, născut la Rechiza (Letonia) în 1898; mort în 1967. Fiu al unui muncitor, ia parte la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie ca militant comunist, studiînd apoi la Institutul de arte frumoase din Leningrad. Atras de film, devine actor, debutînd în 1924 în filmele regizorului V. Viskovski: *Ceaiul și Partizanii roșii*, și în același an semnează regia primului său film documentar. Colaborează cu regizorul E. Johanson (*Katinka*; *Copiii furtunii*) și se impune apoi singur cu filme ca: *Cizmarul din Paris* și *Casa din zăpadă* (1928); *Rămășițe dintr-un imperiu* (1929), considerat îndeosebi capodopera lui, cu filme vorbitoare ca: *Contra-plan* (1932), semnat în colaborare cu S. Lutkevici; *Tărani* (1935); *Marele cetățean* (1938); *Toamna* (1940), scurt metraj experimental despre muzică și culoare în film; *Partizana* (1943), vibrant omagiu adus femeii sovietice care luptă pentru apărarea patriei; *Cotitura cea mare* (1946); *Forța cea mare* (1950); *Poveste neterminată* (1955), admirabil film psihologic, cu doi actori excelenți: Serghei Bondarciuk și Elina Bisrițkaia; *Prima zi* (1958); *Dineu de gală* (1962), scilicet comedie satirică cu marele Ilinski; *De la New York la Iasnaia Poliana* (1963). Ermler este considerat pe drept cuvînt ca unul dintre marii deschizători de drumuri ai cinematografului sovietic, ca un cineast de serioasă cultură și profundă cunoaștere a artei filmului.

ETAIX Pierre

Actor și regizor francez de film, născut la Roanne (Loire), la 23 decembrie 1928. Este o apariție destul de insolită în domeniul comediei cinematografe franceze. Nu are nimic comun cu volubilității săi colegi, acei «regi ai risului» cu mare debit verbal și peticu-lație elocventă, ca: Georges Milton și Louis de Funès, ca Fernandel și chiar ca Raimu. L-am putea considera mai degrabă urmaș direct al marilor mimi ai burlescului mut francez (Max Linder) sau american (Malec sau Harry Langdon), cu o oarecare apropiere de tipul lui Noël-Noël (prima versiune), prin aerul său oarecum visător, puțin năuc, plin de bune intenții și perpetuu făcător de gafe homerice. Așa l-am cunoscut în toate excelentele sale comedii, de la scurt metrajele: *Ruptura* (1961) și *Vesală aniversare* (1962), distins cu Premiul Oscar, pînă la ultimul lung metraj prezentat la noi: *Cît timp ești sănătos* (1965), și mai ales în cele două filme capitale ale sale: *Îndrăgostitul* (*Le soupirant*-1962), care a obținut Premiul Delluc și diploma de onoare la Moscova și *Yo-Yo* (1964). Realizate oarecum în maniera comedilor mute (omagiu voluntar adus maeștrilor săi), filmele lui Etaix vădesc talentul sculptor al unui cineast de fină observație și vervă satirică, malițioasă și plină de o fantezie ce atinge uneori limitele absurdului. Ultimele sale realizări denotă o consecvență totală, o meritorie cultivare a unui gen și unui stil personale. Filme ca: *Le grand amour* (1969) și *Pays de Cocagne* (1971) sînt prețioase aporturi în domeniul comediei cinematografe franceze, alături de cele ale unui Tati. Pierre Etaix a făcut de asemenea parte din colectivul de actori ai filmului *I clowns* de Fellini.

ETTERLÉ Fory

Actor român de teatru, film și TV, născut la Ploiești, la 24 mai 1908. Glorie autentică a teatrului românesc, abordînd cel mai variat repertoriu (de la Shakespeare la comedia muzicală), F.E. debutează tîrziu în cinema, unde avea să fie adesea solicitat pentru scilicitoarea sa inteligență, pentru temperamentul său dramatic excepțional. Din păcate, multe din rolurile oferite în lungul șir de filme ce începe cu *Viața învinge* (1951) n-au avut consistența, relieful necesar unor personaje autentice. Cu talentul și prezența sa, F.E. a dat viață și densitate psihologică unor simple roluri de compoziție, schematice, făcînd uneori din ele veritabile creații. L-am găsit pe genericul unor filme ca: *Desfășurarea* (1954); *Alarmă în munți* (1955); *Soldați fără uniformă* (1960); *Darclée* (id.); *Parto-Franco* (1961); *Celebrul 702* (id.); *Tudor* (1962); *Lupeni '29* (id.); *Străinul* (1963); *Neamul Soimăreștilor* (1964); *De-aș fi Harap Alb* (1965); *Haiducii* (id.); *Runda a 6-a* (id.); *De trei ori București* (1967); *Castelul condamnaților* (1970); *Mihai Viteazul* (id.). A colaborat la câteva filme străine turnate la noi (uneori în coproducție) ca: *Serbările galante* de René Clair (1965); *Aventurile lui Tom Sawyer* și *Moartea lui Joe Indianul* (1968) și *Bătălia pentru Roma* de Robert Siodmak (1969). Artist emerit al R.S. României, F.E. activează paralel în film și în teatru (Teatrul Bulandra), apărînd deseori în spectacole TV, uneori chiar în show-uri muzicale, ca remarcabil interpret vocal.

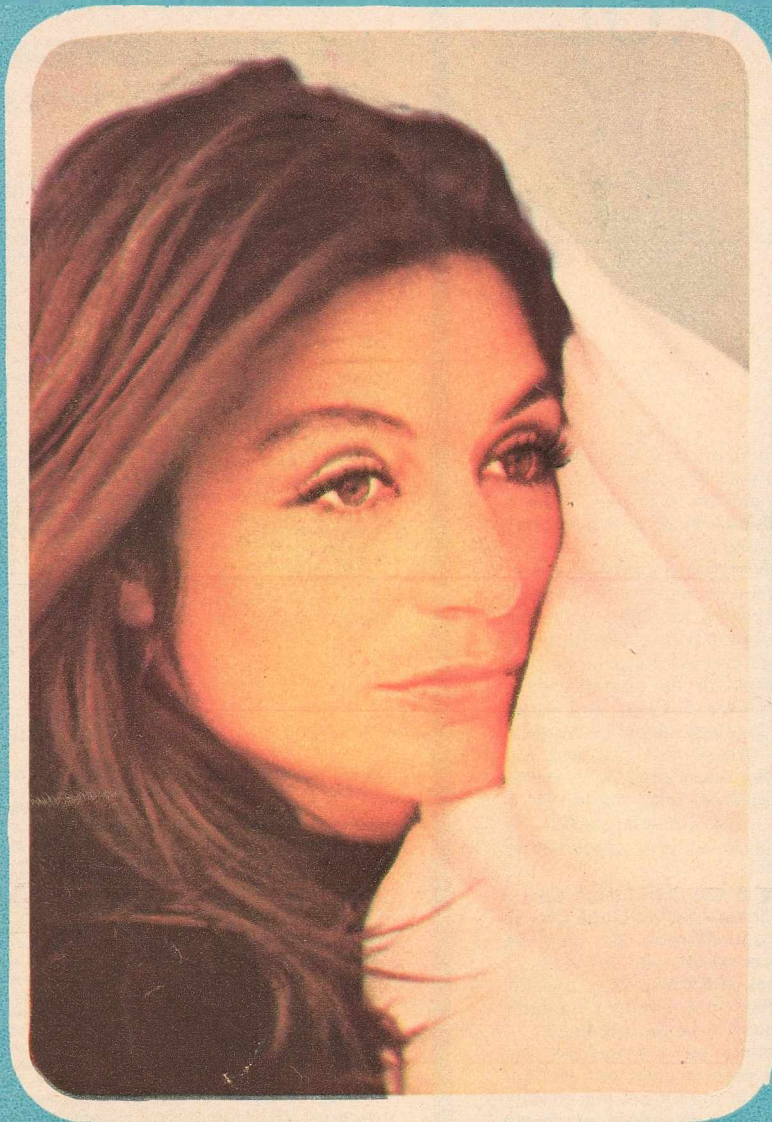

EVANS Madge

Actriță americană de film, născută la New York, în 1909. Cînd a abandonat ecranul în 1939 era deja o veterană, de vreme ce debutase de la vârsta de 6 ani (*Zaza*-1915), devenind unul dintre numeroșii copii-minune ai filmului american. La 15 ani face o primă retragere de pe ecran și revine abia peste 7 ani, de astă dată ca o fermecătoare ingenuoasă, star la Metro-Goldwyn și parteneră a celor mai glorioși juri primari ai casei: Ramon Novarro: *Ful Indiei* (1931-r); J. Feyder și *Flirt* (1932-r); Sam Wood; Clark Gable: *Derby* (1931); John Barrymore: *Dineu la ora opt* (1933-r); George Cukor; Robert Montgomery: *Lovers Courageous* (1932); *Submarinul fantomă* (1933) și *Amanții fugari* (1934). Apare alături de Al. Jolson în *Sînt un vagabond* (1933), de Warner Baxter în *Gran-Canaria* (1934), de Franchot Tone în *Exclusive Story* (1936). Dovedeste o mare sensibilitate și un talent cert în filme de anvergură ca: *David Copperfield* (1935-r; George Cukor); *Piccadilly Jim* (1936-r; Robert Z. Leonard); *Pennies from Heaven* (id.-r; N.Z. McLeod) cu Bing Crosby; *The 13th Chair* (1937) cu Elissa Landi și Lewis Stone; *Păcate în paradis* (1938-r; James Whale) cu John Boles etc.

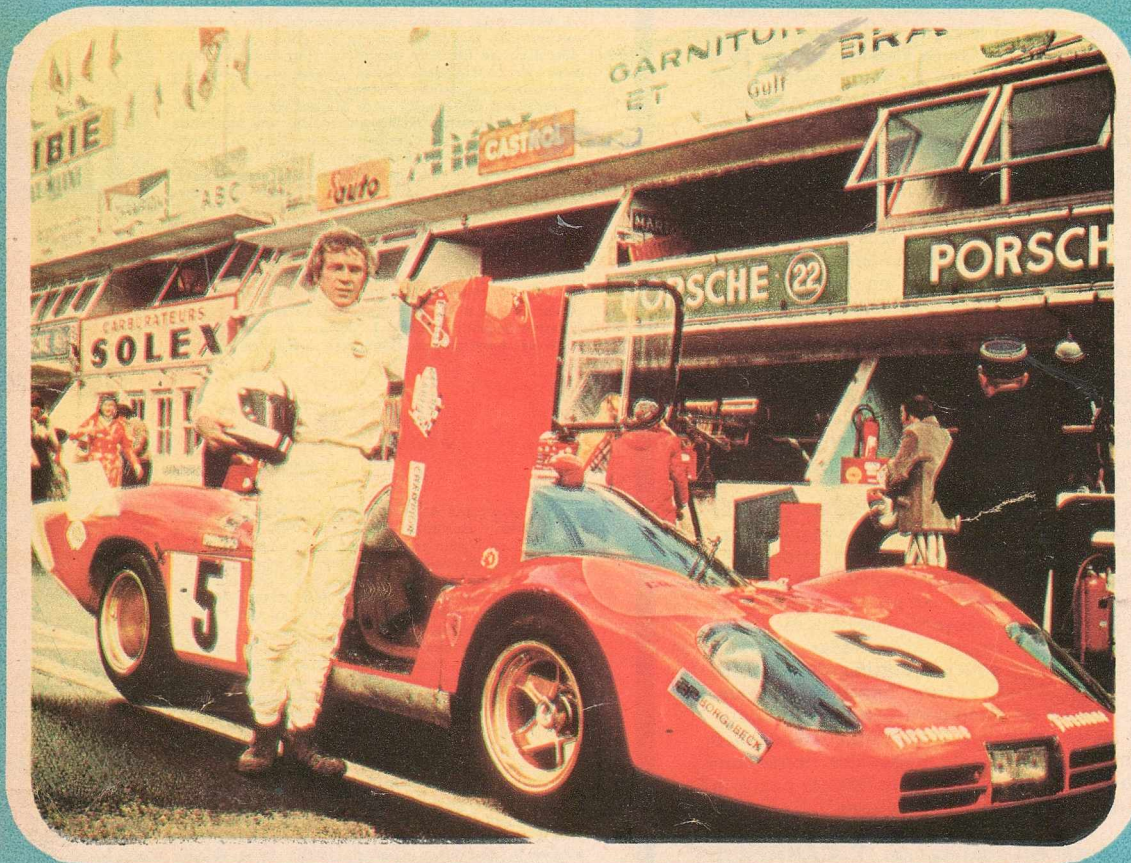

Anouk Aimée în filmul lui George Cukor, *Justine*.

Se spune despre filmul «Le Mans» că ar fi cea mai impresionantă peliculă închinată curselor automobilistice. Realizator și interpret — Steve Mc Queen.

de Liviu TIMBUS

valoarea informației

Am urmărit mai deunăzi o emisiune închinată nemuritoarelor melodii scrise de Ion Vasilescu. Invitatul televiziunii, revuist, prieten apropiat al compozitorului și, totodată, unul dintre cei mai fecunzi autori de texte pentru muzica ușoară, ne-a relatat cu multă savoare și umor întâmplări legate de activitatea componistică a regretatului muzician. În mod deosebit, și rezervându-și în acest scop o unitate de timp apreciabilă, prezentatorul a găsit de cuviință să releve calitatea deosebită a textelor respective, potrivit la fiecare cîte o poantă cvasiromantică, cvasidramatică și care, ni s-a explicat apoi, a avut darul de a declanșa inspirația poetului textier (mici snoave publicitare, care, la urma-urmei, nu supără pe nimeni). Adevărul e însă că dacă tangourile, foxtroturile și romanțele regretatului compozitor decantează, prin mijloacele specifice genului, melodii sau motive melodice desprinse din universul folclorului național, textele, voit populare și nedibaci rusticizate, s-au dovedit nu o dată — prin totală necunoaștere a graiului și spiritului popular — de un urbanism penibil. Pînă azi și nici de azi în colo nici un om de la țară nu s-a adresat iubitei sale prin: «țărăncuță, țărăncuță!...», după cum nici un sătean autentic nu și-a chemat consăteanul spunîndu-i «măi, țărane!». În ceea ce îl privește pe papugiul cu suflet candriu, aici autorul textului a încurcat de tot borcanele, spălăcînd de-a binelea valoarea semantică a noțiunii și atribuindu-i — probabil de dragul împerecherii sonore, prin alăturarea ei la cuvîntul candriu — sensul de vagabond romantic, de terchea-berchea simpatic, de pierdevară cu suflet de aur sau cam așa ceva. La origine, substantivul papugiul delimita verbal o meteahnă foarte scîrboasă, aceea de a bea vin din papucii ibovnicilor, dezmaț practicat odinioară de unii boiernași petrecăreți. Prin extensie, cuvîntul a ajuns să însemne — așa cum ne informează «Dicționarul limbii române literare contemporane» — «om de nimic, care umblă după învîrteli, se ține de înșelăciuni». Dar, mă rog, cîntecele sînt frumoase, extrem de cunoscute și, o dată cu dulceața melodiei, spectatorii s-au obișnuit să înghită și simburile amar al textului.

Nu înțelegem însă un lucru: dacă s-a greșit o dată, cu ani în urmă, de ce să greșim din nou, difuzînd marelui public informații imprecise. Spunem toate acestea, deoarece azi, mai mult ca altădată, omul modern (acest «culegător de informații», cum l-a denumit cunoscutul sociolog american Mc Luhan) este dispus să acorde credit, și de foarte multe ori să-și înjghebeze bagajul cultural, bazîndu-se în mod preferențial, în domeniul informării—instruirii—educării și deconectării, pe mijloacele moderne de comunicare. De aici și sarcinile deosebite ale omului de specialitate însărcinat cu redactarea și difuzarea materialului informativ, acest liant indispensabil al opiniei publice naționale și universale, de activitatea căruia sînt legate atît valorificarea cît și deprecierea informațiilor și valorilor culturale-științifice. Pentru omul deprins să-și petreacă ore întregi în fața micului ecran (în unele țări, statisticile stabilesc pragul de saturație cu mult peste procentul de 60% din timpul liber al cetățeanului), informația TV constituie hrana sa zilnică. Tocmai de aceea redarea mai concisă și mai pătrunzătoare, argumentația mai atentă, selecția mai drastică și mai dinamică reprezintă caracteristicile principale prin care trebuie să se recomande toate mijloacele actuale de informație și, în mod deosebit, cele aparținînd mediilor electrice.

Am dori din acest punct de vedere să subliniem emisiunea «Timp și anotimp în agricultură» (joi 21 oct.), adresată specialistului, dar deosebit de interesantă și instructivă chiar și pentru telespectatorul neavizat. Am văzut și am înțeles cu exactitate semnificația modernelor întreprinderi pentru valorificarea și industrializarea legumelor și fructelor din țara noastră, deoarece autorii emisiunii au izbutit să folosească întregul depozit informațional într-un ritm digerabil, remarcîndu-se prin precizia și concizia informației și prin calitatea remarcabilă de a-și adapta bagajul de cunoștințe ritmului mental al spectatorului.

Ca să faci vin bun, trebuie școală bună. Iată-l pe profesorul ing. Avram D. Tudosie, doctor în ale vinului, în mijlocul elevilor săi de la celebra școală de viticultură din Huși.

De pe înălțimile Coțoiului, toamna, în vie.

Pe drumul gării au apărut blocurile noi ale orașelului.

Căruțele duceau, încă din vechime, în ploboace mari, licoarea desfătătoare culeasă de pe dealurile Hușului. Prilej pentru fotoreportajul nostru de a mai surprinde și azi, pe peliculă, o imagine grigoresciană.

...DACA N-AVEȚI APĂ, BETI VIN!

REPORTAJ MAI MULT SAU MAI PUȚIN BAHIC DE PE MELEAGURILE HUȘULUI

de S. DIMA
Fotografii de S. STEINER

Nu pot crede să nu fi băut și dv., măcar o dată, fie că sînteci un băutor încercat ori vă place să simțiți numai așa, pe cerul gurii, la vreo petrecere cumpătată, înțepătura amestecătoare a turburelului, nu pot crede să nu fi băut vreodată un pahar de vin de Huși. E un vin bărbătesc, aspru ca și numele ce-l poartă și care sună ca un chiot din timpul culesului — Zghihara de Huși — un vin galbui, limpede și cu virtutea neprețuită, spun știutorii, de a fi un vin de cursă lungă. Adică îl bei și iar îl bei și nu dau semne nici picioarele, nici ceafa, că ai întrecut măsura. Dacă nu știți să fi gustat din el, asta se datorește numai faptului că cele **9 000 000 de litri** (pe care îi revarsă peste noi, în fiecare toamnă, ca pe o veselă mană cerească pritică de pămînteni, cele **1 000 de hectare** ale podgoriilor Hușului) circulă prin lume incognito. Sau travestiți în vin de Bucium, de Vaslui, de Murfatlar ori Dealul Prutului, deși Murfatlarul parcă-l știam neaoș dobro-

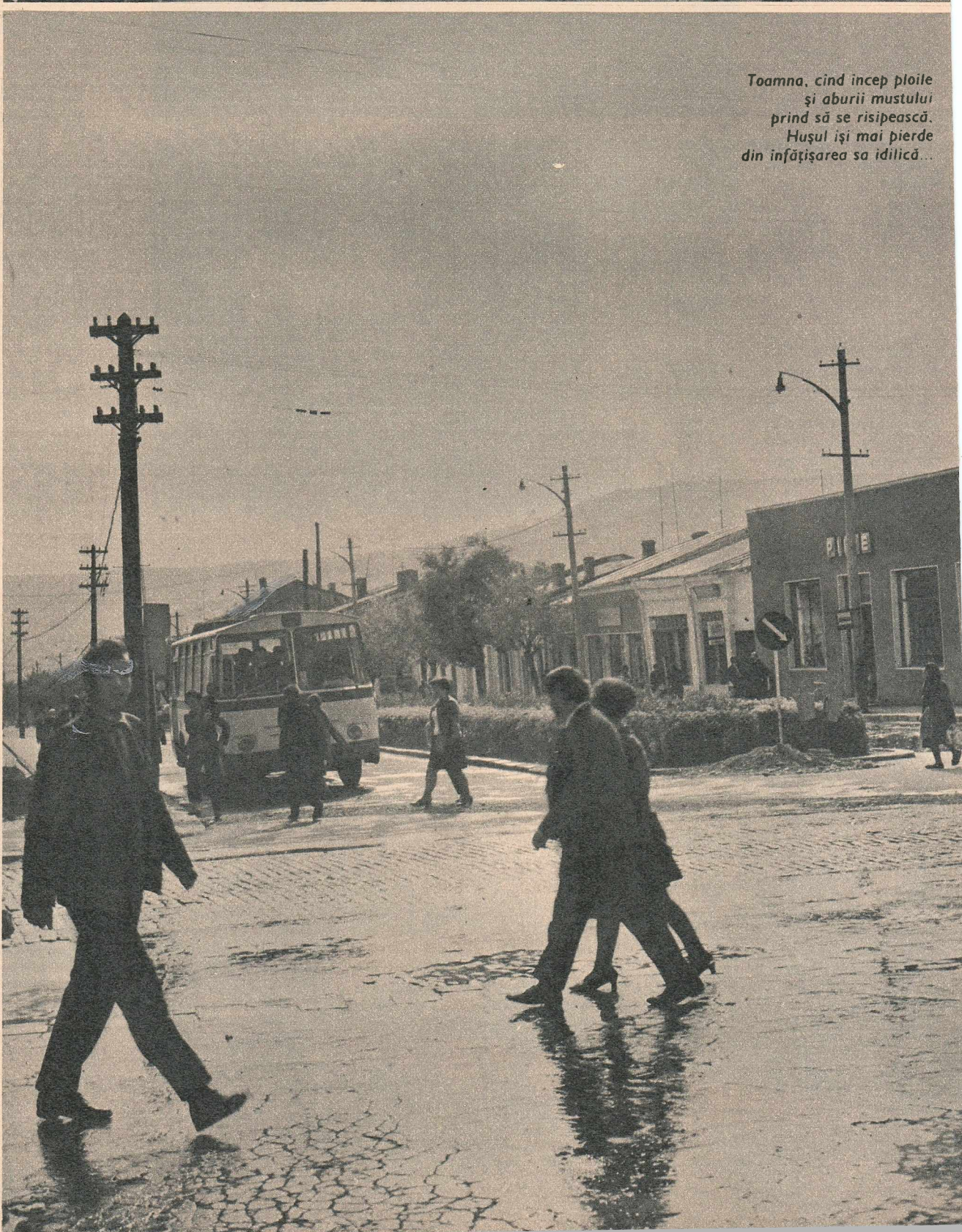

...DACA N-AVEȚI APĂ, BETI VIN!

gean iar pe la Vaslui n-am auzit să fi crescut vreodată boabă de strugure mai ca lumea. Etichete de Huși nu mai există de mult pe sticle: nu mă întrebați de ce, nu știu de unde vine nedreptatea. Și când te gîndești că Dimitrie Cantemir nu se sfia să recunoască, în «Descriptio Moldaviae», că «îndată după Cotnari, vinul de la Huși în părțile Fălciului, e socotit cel mai bun»!... Lungi convoaie de căruțe duceau, încă din vechime, în poloboace, licoarea desfătătoare pe drumurile Lvovului și ale Constantinopolului și, dac-ar fi să-l credem pe Moș Muzeu (cum îi spun localnicii învățătorului Gh. Melinte, pătimaș alcătuitor al muzeului Hușilor), chiar și în pîntecile imenselor dolii din lut, descoperite săpînd prin nu știu ce curți sau grădini cu gherghine, tot vin- era ascuns, cam cîte 300-350 litri în fiecare. N-am aflat dacă s-a găsit zgîriat pe ele, precum se zice în scrierea despre Gargantua, «Hic bibitur» — Aici se bea, dar îmi amintesc că în anii copilăriei mele tot Hușul plutea, în timpul culesului, în aburii năucitori de must, și mai tot omul care se respecta umbla prin tîrg, preț de două săptămîni, ușor ametit, în timp ce poama era zdrobită în budane de călcîie crăpate și iuți, iar dealurile miroseau îmbietor și se clătinau sub chiote. Cam cu asta pleca culegătorul acasă, cu amintirea unei dulci ameli continue și cu năframa din sîn goală, dar poama Hușului se cocea mai departe în pămîntul binecuvîntat al colinelor pline de moliciuni și sub soarele acela ca mierea. Viile fărîmițate și cu butuci îmbătrîniți de pe dealurile Coțoiului, de la Ochi și Pleșa, de pe Dric, Gălbăria și Corni au făcut acum loc unor imense întinderi de plantații noi, ale IAS-ului, ale celor două CAP-uri și ale școlii viticole, care par netezite cu migală și artă de un pieptene cu dinții rari, și care învăluie Hușul din toate părțile ca o mantie vie, care scoate din miezul pămîntului sevă pentru 10 000-12 000 kg de struguri pe hectar. Ceaslaua de Huși (pe care inginerul în ale vinurilor Const. Perju m-a învățat că se scrie «Chasselas»), strugure de preț, cu boaba rară, și cărnoasă, și uneori tîmîioasă, și Afuz-Ali-ul, și coarna îngustă și ascuțită, căreia noi îi spuneam în copilărie țîța caprii, au luat 14 medalii (dintre care 11 de aur) la un singur concurs și acum sint cerute — și trimise spre ospătare — la Moscova și Viena, la München și la Weimar, la Praga și la Leningrad. Am văzut-o acum, în toamnă, pe prietena mea din copilărie, Maria Poroșnicu — devenită ingineră de frunte și, cum se spune pe aici, fermieră — dirijînd ea, femeie, marea simfonie a culesului pe zecile de hectare ale dealurilor Gălbăriei, scoțînd struguri unul și unul, grei pînă la jumătate de kil fiecare și dulci ca zahărul, și punîndu-i în lădițe cu adrese scrise în diferite limbi ale Europei. De altfel, Hușul, oraș din familia celorla în care părea că nu se petrece niciodată nimic, a avut dintotdeauna senzaționalul său de zile mari sau mai mici. Ne mîndream întotdeauna că domnitorul Al. Ioan Cuza s-a născut aici, ca fiu al serdarului de Fălciu, îi știam și casa de pe strada boierească, și că Mihail Kogălniceanu, grijuliu pentru soarta locurilor, a hotărît în 1866 să se înalțe un dig între Drînceni și Fălciu, care să oprească năvala, pustiitoare primăvara, a apelor Prutului, dig care a ajuns să se facă abia în... 1966. Mihai Ralea a învățat la școala primară nr. 2 din capul Tîrgului Făinii, povestesc vîrstnicii orașului, iar eu mi-o amintesc pe Catinca Ralea, colega mea de breaslă de azi, cînd venea peste vară, să se joace la Dobrina, o fetișoară slabă și isteată, care-i băgase în sperietți pe toți băieții de bătaioasă ce era...

Dar Hușul acesta patriarhal și calm, muiat în miere și vin, a fost și martor al unor întîmplări de un senzațional tragic. În el s-a aciuat pentru o vreme, venită de pe alte meleaguri, familia unui paranoic profesor de germană pe nume Zelinski, care și-a arborat, o dată cu ițarii, chimirul și ciomagul noduros din mină, și numele neaoș de

*Toamna, cînd încep ploile
și aburii mustului
prind să se risipească.
Hușul își mai pierde
din infățișarea sa idilică...*

indva, un constructor cu fantezie artistică
urcat în creștetul acestei clădiri modeste
irnelețele și statuile cu care se făleşte azi unicul restaurant din Huși.

În Zelea Codreanu. Mi-l amintesc înțolțit
în timpul în costumul popular cu care voia
— și afirmă ostentativ naționalismul demen-
tal, cu mustața îngălbenită atârând peste
buză, ca a unui jandarm habsburg, cu ochi
și sticlă rea și decolorată, trecind teapăn
pe strada mare și ciocăniind cu bastonul în
pavă, răspîndind un suflu de groază în
jur, ca să nu mai vorbesc de teroarea pe
care o exercita în clasă, ca profesor. De la
er, die, das, ambițiile i s-au proliferat pe
plan politic, și în casa lui de pe Strada Gării
u crescut ca niște buruieni înveninate pro-
eniturile sale, dintre care cel mai mare,
Corneliu, avea să se înscrie în capul acelei
riste și degustătoare pagini a legionaris-
nului din țara noastră.

Mă întreb care din tinerii Hușului mai
tie că în casa liniștită și arătoasă de pe dru-
nului gării, cu pervazurile vopsite dulce în
vernii, și-n care astăzi este instalată una din
ecțiile spitalului, au trăit odată figuri dintre
cele mai odioase pe care le-a cunoscut is-
toria secolului nostru. Dar eu mi-am amin-
tit când am trecut pe acolo, întoarsă după
unii și ani prin locurile natale, mi-am amintit
și mi s-a încrîncenat, pentru o clipă, pielea.

Hușul te întâmpină însă cu brațele, și cu
străzile, și cu curțile pline de flori. Miroase
de te-mbată regina-noptii, miros provocator
primăvara teii, miros toamna dealurile
a poamă coaptă. Cred că n-am văzut nicio-
dată atîtea flori laolaltă, și atîtea case proas-
păt spoite, și atîtea străzi măturate ca-n
palmă. Dar tare mi se pare că asta e felul
Hușului de a-și da curaj. De a nu se lăsa
cuprins de descurajare. De a nu îmbătrîni
fără speranță. Pentru că de la o vreme
încoace, de cînd și-a tot schimbat stăpînirea
judeteană, Hușul părea a fi dat uitării și lăsat
în plata Domnului. Miroase, ce e drept, în-
cîntător petunia dar din cînd în cînd un
damf iute și urit îți înțepă nasul și te ame-
țește pentru că, ce să-i faci, frumosul orașel
în care Ștefan cel Mare și-a ctitorit episco-
pie stă cam tot de pe atunci fără canalizare
și fără apă. Dacă ar fi să citez aici spusa unui
medic hușean — care-mi repeta că civilizația
se scotoțește după cantitatea de apă consu-
mată pe cap de locuitor — nu știu cum ar
ieși la scotoceală dragii mei hușeni, care stau
răbdători la coadă la cișmea cu gălețile în
mină de două ori pe zi, dimineața, între 5
jumătate și 6, și seara spre orele 8, iar dacă
locuiesc în cele 400 de apartamente ale
celor 12 blocuri noi, Dumnezeu știe cum
își mai rezolvă problemele de igienă... Pru-
tul e la doi pași, proiectul de aducțiune se
discută și se rediscută de o sumedenie de
ani, se aprobă și se respinge, dar, pînă nu
de mult, degeaba. Cred că soluția cea
mai bună ar fi dat-o tot Maria Antoaneta,
spunînd senin: «Dacă n-aveți apă, beți
vin», numai că nici asta nu se prea poate
aplica în Huși: n-am găsit în magazine, la
sfîrșitul lui august, nici o sticlă din cele
9 milioane pe care podgoreniile le dau an-
ual țării și din care nu știu cum se face că
Hușului nu i-a mai rămas nici una...

Dar apa e doar punctul de pornire a acelu-
i cerc vicios care se încheie, destul de trist,
cu lipsa oricărei unități industriale (fără
de care, se știe, nici un oraș nu-și poate
depăși condiția). De ani de zile se vorbea de
înființarea unei fabrici, a unei fabricuțe de
ciorapi, și de tot atîția ani proiectul a fost
mutat dintr-un an în următorul. De nu știu
cîți ani i se făgăduia Hușului o fabrică de
conserve — că gem copacii de prune, și de
mere, și de pere, iar legumicultorii scot
legume strașnice pe-aici, dar degeaba. De
nu mai știu cînd era vorba să se facă aici o
fabrică de încălziminte, că mină de lucru
este, slavă Domnului, suficientă, și încă toți
solicitanții cu pregătire medie, dar și pro-
iectul acesta rămăsese uñdeva pe hîrtie.

Între timp, alte mici orașe ale Moldovei
«de altădată» încep să se afirme cu tumul-
tuosă vigoare și dezvoltarea unor tîrguri
odinoară doar pitorești (iar «pitorescul
înseamnă mizeria altuia», se știe) precum
Dorohoiul sau Fălticeniul este absolut ui-
mitoare. Aruncată într-un pămînt setos și
plin de vitalitate, sămînta socialistă a in-
dustrializării a împins aceste orașele apa-
rent abulice spre o viață totalmente schim-
bată, care a dovedit cită forță potențială
ascunde țara noastră chiar și în colțurile

ei cele mai ingrate. Birladul s-a înnoit din
creștet pînă-n tălpi și orașul industrial de
astăzi mai are puține puncte comune cu
urbea adormită dinainte. Piatra Neamț a
devenit o neasemuită perlă a Moldovei.
Acum, Vasluiul cunoaște o asemenea meta-
morfoză miraculoasă și toate inerțiile sint
scuturate, iar toate latențele de aici scoase
impetuos la iveală.

Dar Hușul, Hușul acesta despre care
Nicolae Iorga spunea că «nu e frumos dar
e unic», iar eu vă asigur că de cînd l-a văzut
marele istoric și pînă astăzi orașelul a
devenit de o frumusețe unică, Hușul era
lăsat să picotească mai departe.

Îi întreb pe tovarășii de la Comitetul
orașenesc de partid, pe tovarășii vicepre-
ședinți ai consiliului popular, cum a fost cu
putință acest lucru, cum a putut fi neglijat
un oraș, cînd politica statului nostru ur-
mărește insistent dezvoltarea armonioasă
a tuturor orașelor țării. Îi întreb și cred
că pînă la urmă pricep cum s-au pe-
trecut lucrurile: din '50 pînă în '56
Hușul a stat sub «stăpînire» birlădeană și,
sigur, Birladul a trebuit să se dezvolte, a
avut nevoie de investiții grele și sumele
prevăzute Hușului și-au tot schimbat des-
tinația, iar orașelului i s-au luat pînă și cele
trei modeste tipografii pe care le avea, ba și
bordurile de piatră destinate străzilor. Apoi,
din '60 pînă în '68, Hușul a ținut de lași,
iar lașul avea, ce e drept, grijile sale mari
și a cam uitat și el de făgădueliile făcute
Hușului, și Hușul a rămas și fără fabricuța de
mezeleri, iar laptele pe care îl beau, cam
tot de-atunci localnicii, e «lapte plimbat»
cum spun ei, pentru că se repede mai întîi
pînă la Birlad și apoi se reîntoarce acasă,
spre vînzare...

Acum, din '68, Hușul face parte din jude-
țul Vaslui, și — ce e drept — Vasluiul s-a
dovedit mai înțelegător și mai generos:
i-a construit orașului vecin un liceu cu
16 săli de clasă și cele mai multe din blocu-
rile noi. Tovarășul primar Ion T. Croitoru
este acum încrezător în viitor și m-a asigurat
că gata, nu mai merge, se face, se face sigur
fabrica de ciorapi. Mă întreb — dar încep să
cred și eu tot mai mult că e cu putință —
dacă proiectul fabricii de conserve va fi chiar
terminat în trimestrul IV al acestui an —
cum se spune și dacă, mai ales, Hușul acesta
care se uscă de sete va avea pînă într-un
an apa pe care o așteaptă cu atîta înfrigurare
și oamăni, și pămîntul, și florile («Ne luăm
apa de la gură ca să udăm florile»), îmi spunea
fosta mea profesoară de română)... Tovară-
șul primar Croitoru e sigur că se vor împlini
toate proiectele și are dreptate: noul cin-
cinal prevede toate aceste obiective in-
dustriale și e clar că ele vor fi duse la bun
sfîrșit.

Nu mai că hușeanului nu-i place să aște-
pte cu miinile în sîn. Și-a făcut, pînă una-
alta, cu resurse locale și prin muncă volun-
tară, un teatru de vară (căruiua nu știu ce
mină stingace i-a pocit pereții, pictîndu-i
ca vai de lume!), și-a amenajat la Recea, pe
marginea unui lac romantic ca în versurile
lui Lamartine, un ștrand de toată frumuse-
tea, și și-a tivit 5 km de străzi cu straturi
lungi, nesfîrșite, de gura-leului, de tran-
dafiri și petunii.

Hușeanul e mare iubitor de cultură și,
are ori nu condiții de confort civilizată, el
demonstrează că e «la zi» cu produsele
spiritului: alături de un cor care a bătut
100 de ani pe muchie, el și-a făcut și un
cineclub, a făcut filme bune — cu poezie,
cu haz, cu vervă satirică — și tovarăsa vice-
președintă a Consiliului, Casandra Velea,
îmi spune așa, în treacă, printre altele, că
filmele cineaștilor amatori din Huși au mai
luat cite un premiu I pe țară, cite un Premiu
special al juriului la Praga, și nu mai știu
exact ce distincție la Brno. Hușeanul mun-
cește cu mintea, cu mîna, și așteaptă, încre-
zător, ziua de miine și înnoirile pe care i le
va aduce...

Iar Hușul face mai departe poamă tîm-
ioasă și vin bun pentru bărbați și trage, pînă
una-alta, nădejdea să i se redea măcar legă-
tura directă cu Bucureștii. Nu de alta, dar
din primăvara acestui an, de cînd s-a schim-
bat mersul trenurilor și Hușului i s-a luat
vagonul direct, o iei spre oraș, printre vii,
încet, încetinel cu vestitul «trenișor de
Crasna-Huși, jucărie de păpuși», pe care
l-a cîntat, cu nostalgie prăfuită, Barbu Nem-
țeanu...

NOUTAȚI MUZEISTICE SUCEVENE

Deși rețeaua tradițională de mo-
numente de cultură din perimetrul
județului Suceava se numără prin-
tre cele mai dese și semnificative
din țară — cu cîteva din ele intrînd
decis în sfera indiscutabilă a uni-
versalității — îndesirea și perfec-
ționarea ei de la an la an a devenit
aproape un fenomen curent. Fap-
tul se explică atît prin grija organelor
județene de resort, prin preocu-
parea specialiștilor pentru valorifi-
carea complexă a patrimoniului
existent în această parte a țării, cît
și prin inițiativa revelatoare a unor
entuziaști, care nu o dată o iau
înaintea autorităților și a speciali-
știlor, aducînd la lumină valori ne-
bănuite. Așa, bunăoară, cine se
oprește la Cîmpulung Moldove-
nesc și intră în spectaculosul mu-
zeu al lemnului din localitate (la a
cărui bază stă colecția etnografu-
lui-invățător stimat de Iorga, Ion
Ștefureac, care, alături de George
Tofan, milita de prin jurul anului
1900 pentru «Muzeul tărănesc al
neamului»), un fel de actual muzeu
al satului) va trebui să-și găsească
timp pentru a se familiariza cu ma-
siva colecție de linguri (în jur de
3 000 de piese de o mare varietate),
țesături și ceramică a profesorului
Tușu din localitate care, dîncolo
de multe lucruri discutabile, con-
ține cîteva unicate certe ale ace-
stor pămînturi. După Vatra Moldo-
viței, mănăstirea Humorului și Vo-
roneț, e util a trece prin satul Bo-
toșana, pentru a vizita un încîntător
muzeu sătesc, după care un popas
la Stupca lui Ciprian Porumbescu
se impune cu necesitate. Aici s-au
făcut în ultima vreme importante
amenajări și construcții, s-au inves-
tit energie, bani și fantezie, încît
muzeul a căpătat cîteva dimensiuni
în plus, putînd fi luat oricînd și ori-
unde drept reper în privința conser-
vării memoriei unui muzician.

La Suceava, nu departe de fru-
moasa expoziție de la *Hanul Dom-
nesc*, locuiește colecționarul Cor-
nel Ciornei, un om care a adunat
din perimetrul județului, salvîndu-le
adesea de la pieire, valori inestima-
bile ale picturii tărănești pe sticlă
și lemn, ale ceramicii de Kutu și de
Rădăuți, pe cea din urmă redesco-
perînd-o pur și simplu și reimpu-
nînd-o în ochii lumii. La el pot fi
admirate cele mai expresive și nu-
meroase exemplare din țară din
ceramica amintită, cele mai fru-
moase icoane rădăuțene pe sticlă,
ca și o neașteptat de unitară, cali-
tativ, serie de icoane ardelenesti
uiteate prin cine știe ce beciuri ale
gospodăriilor de aici. De aceea,
zăbovirea la Suceava în preajma
acestor comori se impune aproape
cu aceeași forță ca și vizitarea ori-
cărui altor muzee de acolo. De ase-
menea, cine vizitează celebra bi-
serică de la Arbore este aproape
obligat să intre în casa țaranului
scriitor Toader Hrib, autor, deopo-

trivă, al unei fermecătoare cărți cu
caracter memorialistic, intitulată
«Cronica de la Arbore», dar și al
unui original muzeu organizat de
el singur în propria-i casă. Diversi-
tatea exponatelor, naivitatea cu ca-
re au fost distribuite în spațiu, chiar
inegalitatea lor conferă acestui mu-
zeu o valoare unică pe care oricine
aspiră la cultură e obligat s-o cer-
cezeze.

Dar dacă acestea și altele sînt
aspecte ale vieții muzeistice suce-
vene care întregesc marele patri-
moniu de acolo și se află deja la
îndemîna oricui, altele sînt în curs
de închegare, indicînd o perspec-
tivă cu adevărat contemporană asu-
pra valorilor și a înscrierii lor în
circuitul actual. La Fălticeni, de
pildă, se pregătește deschiderea
unei bogate secții literare a muzeu-
lui din localitate; în casa dăruită
de dramaturgul Horia Lovinescu
vor fi expuse manuscrise, docu-
mente, reviste și cărți, fotografii
ale lui Ion Creangă, Sadoveanu,
E. Lovinescu, A. Gorovei, Anton
Holban și ale altor scriitori, în a
cărui viață și operă acest oraș a
avut o semnificație. În alt punct al
județului, într-un sat — Bilca — si-
tuat cam la jumătatea distanței
dintre Putna și Rădăuți, un grup
de inimoși pune la cale un nou
muzeu-expoziție, prevăzîndu-i o
secție arheologică (pe teritoriul
comunei au fost identificați vreo
18 tumuli neolitici de vîrstă Cucu-
teni, a căror explorare va începe
curînd), una etnografică și de artă
populară, poate una numismatică
și alta cu obiecte lucrate de elevi,
neexcluzîndu-se nici posibilitatea
unei modeste galerii de artă plas-
tică — la a cărei inaugurare s-ar
putea să fim invitați chiar foarte
curînd.

Și planuri, proiecte și inițiative
de acest fel sînt încă destule la Su-
ceava, unele de mult mai largă
amplare, cum ar fi amenajarea pe
platoul cetății a unui muzeu sătesc
și al meșteșugurilor, în care meș-
teri de talent din județ să producă
din timp în timp felurite obiecte
sub ochii vizitatorilor, iar artiști
populari să susțină mici (sau mari)
spectacole etc. Important mi se
pare însă faptul că aproape anual
unele din ele se concretizează,
lărgînd cîmpul de interes al vizita-
torului pentru acel binecuvîntat pî-
mînt al țării și sporînd tezaurul
nostru de valori, pe ale căror teme-
lii se ridică faptele contemporani-
lor nu mai puțin spectaculoase ci,
uneori, dimpotrivă. Iar faptul că
astfel de inițiative țînesc tot mai
ades din cele mai diverse medii și
locuri atestă o conștiință a valori-
lor și o putere de cuprindere a înțe-
lesurilor lor adînci pe care nu poți
sfîrși decît prin a o omagia din
toată inima.

George MUNTEAN

Fiecare om se confruntă cu sine însuși, la intervale mai scurte sau mai lungi. Vine câte o clipă cînd întrebarea «Ce-am făcut pînă acum în viață?» obligă la recapitulări foarte riguroase. Și n-ai cum, n-ai unde să fugi de tine însuși, nu poți scăpa de asprul rechizitoriu al propriei tale conștiințe.

Dacă o familie crește copii cu neîndoielnice calități morale și spirituale, evident că părinții vor avea un sentiment de plenitudine în momentele de recapitulare. Fiindcă o viață de om nu se umple exclusiv cu «realizări personale». Copiii constituie premisele pentru opere durabile. Acei părinți care nesocotesc această obligație nu doar individuală ci, deopotrivă, socială, vor da socoteală de eșecuri în fața propriei lor conștiințe. Și nu vor scăpa, firește, nici de o aspră amendă publică...

«COPILUL MEU E NEVINOVAȚ!»

Lui P. Eugen, în vîrstă de 16 ani, domiciliat în București, i s-a întocmit un dosar penal. Motivul: furt din avutul obștesc (spargerea unui local de grădiniță). Între piesele dosarului se cere să figureze, obligatoriu, o anchetă socială — cine sînt părinții acestui minor, care este comportamentul lor, cum a ajuns deci P. Eugen în rîndul delincvenților minori.

De la bun început replica mamei te pune pe gînduri: «Copilul meu e nevinovaț! O să fac recurs!» Să fie, oare, vorba despre o eroare judiciară? Sau poate despre o mamă care nu își cunoaște băiatul?

Vecinii se plîng, fără excepție, că P. Eugen este spaima străzii. De doi ani a rupt-o definitiv cu școala și de atunci a început un consecvent «curs» de hoție. Nimeni nu putea să-și întindă rufele pe frînghia din curte fără o pază stranică. Altminteri se trezea fără ele. Autorul era binecunoscut de toți, în afară de mama lui, care la plîngerile păgubașilor răspundea cu arțag: «Ce aveți cu copilul meu?!»

Zamfira, mama lui Eugen, a divorțat și s-a recăsătorit. Din această a doua căsătorie s-au născut alți doi băieți (unul are 4 ani și celălalt 10 luni). P. Eugen a beneficiat de pensie alimentară din partea tatălui său, nu însă și de educație: «Fosta mea soție nu îmi permitea să mă... amestec. Dacă îi atrăgeam atenția că băiatul are apucături proaste, mi-o reteza că instanța i l-a încredințat ei și că știe ce face...»

Tatăl vitreg, cum se zice, și-a exprimat și el, nu o dată, dezaprobarea față de comportamentul lui Eugen: «...Veneam acasă de la serviciu seara și el umbra nu se știe unde. Vă dați seama ce exemplu poate să fie o lichea pentru copiii mei mai mici...»

Zamfira nu mai lucrează nicăieri. A devenit casnică tocmai ca să-și consacre timpul anevoioasei munci de educație. Dar, după cum spun vecinii, după cum reiese din ancheta socială întreprinsă de inspectoarea Florica Merlă de la Autoritatea tutelară a sectorului III, Zamfira își consacră mult din vreme coaforului și altor îndeletniciri similare. Cînd am vizitat-o noi, ne-a reproșat peste umăr: «Mă dați la ziar ca să mă lase și bărbatul ăsta?» Alte frămîntări să nu aibă oare? Și, în ciuda evidenței, să continue a-l crede pe Eugen complet nevinovaț?

Iată o probă de lipsă de răspundere fără echivoc: nerecunoașterea greșelilor tale, indiferența cu care ai tratat

Trei copii mari,
care trăiesc pe spinarea mamei.
Acuma, de curînd, un nepot — fără tată!
— o gură în plus de hrănit.
Ca să nu mai vorbim despre educație,
care este cea mai mare «problemă»
a familiei N.

familia nu este o instituție particulară

de V. COSTEA
Fotografii de
Eugen IAROVICI și Elena GHERA

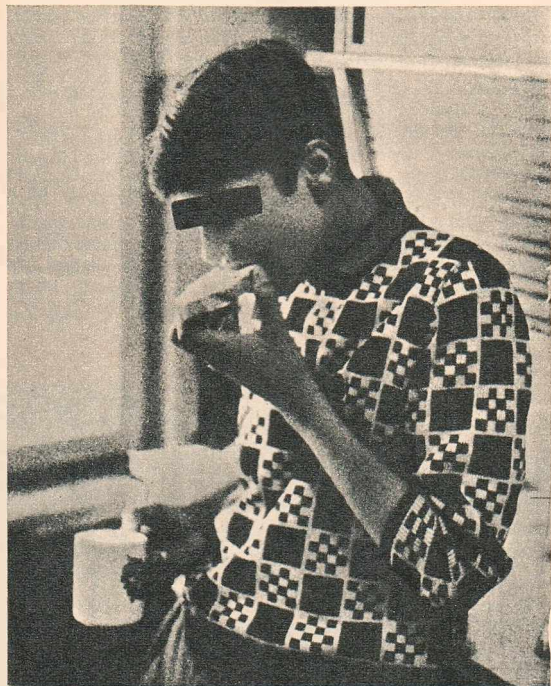
continuu răspunderea de a fi mamă. Aroganța cu care se apără încă Zamfira față de inchipuitele persecuții ale tuturor va sfârși, mai curând sau mai târziu, poate la bătrânețe, prin întrebarea necruțătoare: «Ce am făcut în viață?» Și-atunci, răspunsul îi va servi o lecție de viață plină de regrete prea târziu!

«NU MAI PUTEM FACE NIMIC»!

«Fiecare familie are o oaie neagră» — zice o vorbă din popor. Asta probabil că este și consolarea lui Ion și Sultana B. Nedreaptă mângiere, dacă admitti că Mariana a avut, la început, o culoare de un alb imaculat și numai după aceea...

Tatăl se consideră o victimă: «Eu muncesc ca să nu lipsească de nici unele în casă».

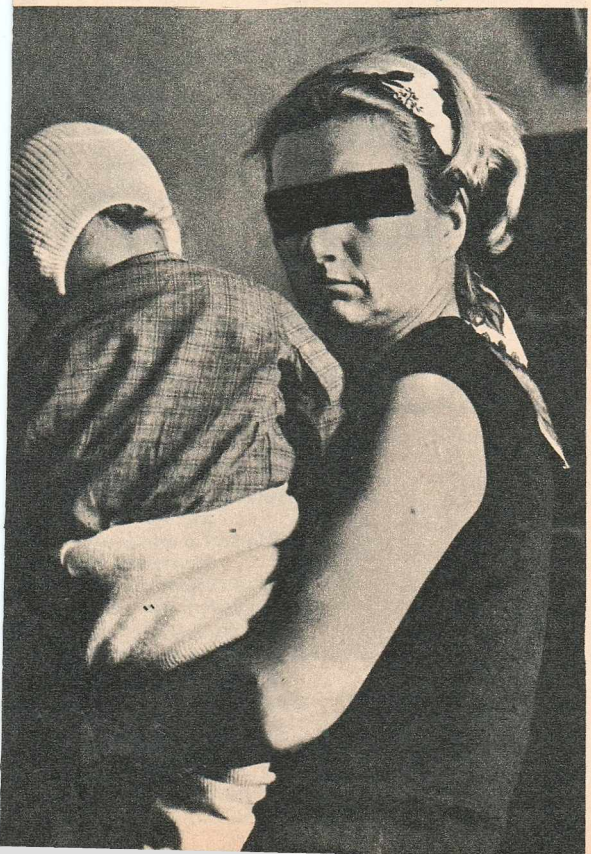
Mama, care și ea robotește de dimineață pînă seara, are în esență aceeași... acoperire. Și amîndoi părinții declară, la unison, că n-au ce să mai facă, deci să-i ajute miliția sau cine poate. Și iată cum s-au epuizat mijloacele de influență

Ionel nu se sfieste să vină acasă cînd îi este foame. Cu toate că nu face nimic decît să stea ziua întreagă cu «prieteni din Barieră». La școală nu merge, în schimb, familia îi servește statornic «lecții» despre cum poți mîncă fără să muncești.

În vecinătatea stadionului «23 August» s-a pripășit o ceată de mici paraziți, care îți creează dezagreabila senzație că ai de-a face cu o pepinieră de delinvenți. Nimeni nu știe asta?!

Răspunderea mamei nu este o noțiune abstractă.

ale familiei B. în corectarea comportamentului Mariane: După absolvirea celor șapte clase, a refuzat să mai învețe, considerînd că-i de ajuns. «Ei bine, s-o mărităm» — au decretat părinții. Zis și făcut. I-au adus fetei un soț în casă. Fără acte, pînă la majorat. După două luni de «măritiș», Mariana și-a abandonat bărbatul hărăzit, încercînd să-și completeze experiența pe cont propriu. Praf s-a ales de «căminul» pe care părinții l-au întemeiat ficei lor de 14 ani! Rodele acestei inițiative se culeg acum în dosarul de urmărire pentru vagabondaj la circa 5 a miliției și familia B. se plînge de soartă: «Nu mai putem face nimic»!

Aceiași refren justificativ l-am auzit și în alte cazuri: N. Gheorghe a comis grave infracțiuni. Tot minor. Oare faptul că a furat butelia din propria lui casă, ca să-și facă rost de bani, nu a dat de gîndit părinților? E un lucru elementar că atunci cînd se iscă un astfel de precedent, cînd lași ca răul să se întindă ca o molimă, urmările nu pot fi decît proaste. În familie nu muncește propriu-zis decît mama. N. Costea — pensionar de boală — își «tratează» ulcerul cu alcool și soția, cu bătaie. Cele două fete — Ecaterina (absolventă a zece clase) și Maria (de profesie — nimic) — stau acasă și așteaptă să li se dea mîncare și îmbrăcăminte. Cea din urmă a mai înmulțit gurile de hrănit printr-un copil natural. Cît despre fiu — a ajuns, după cum spuneam, în fața justiției. Mama, care a devenit pe neașteptate și bunică, nu mai are nici o autoritate, nici un drept decît acela de a se lăsa copleșită de necazuri. Te încearcă un fel de milă omenească atunci cînd o ascuți. Dar privind lucid situația nu poți face abstracție de îndatoririle pe care orice părinte le are, nu doar să aducă pe lume copii, ci să-i și crească într-un spirit sănătos.

Dintre cei trei băieți ai lui N. Vasile, doi sînt pur și simplu vagabonzi. Dacă viața puștilor de 13 și 14 ani («mai înalți decît cei de vîrstă lor, de aceea nu mai merg la școală...») va continua să se desfășoare tot în perimetrul Barierei Vergului, nu este exclus ca acest tată zelos să se pomenească și cu un mandat de arestare pentru cine știe ce ispravă a odraslelor. După cum s-a văzut, nu-i suficient ca tatăl să ia 4 000 de lei de la reciproc și să-i cumpere lui Fane «glugi» sau lui Ionel scurtă matlasată. Nici măcar o dată n-a fost la școală să vadă care-i situația băieților. Împreună cu noi a pășit prima oară pragul cancelariei («N-am timp...»).

Este cu totul de neînțeles cum pot admite niște oameni, a căror ocupație statornică a fost și este munca cinstită, ca urmașii lor să fie niște paraziți notorii. Să admită, cu bună știință. Ne povestea căpitanul Constantin Nanu că aplică amenzi unor părinți pentru nesupravegherea copii-

lor. «Plătesc amenzi și totul decurge ca mai înainte».

Trăim într-un stat, într-o orînduire, unde principiul de bază, criteriul valorii omului este contribuția lui prin muncă. În cuvîntarea sa la cea de-a doua Conferință națională a Organizației Pionierilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia o dată mai mult că: «...Ceea ce este hotărîtor în formarea copiilor ca oameni înaintați ai epocii socialismului și comunismului este de a sădi în inimile lor iubirea și respectul față de muncă, izvorul celor mai mari și mai depline satisfacții, principalul mijloc de perfecționare umană, de progres social...»

Sînt mii și mii de tineri care constituie exemple strălucite de creatori în cele mai felurite domenii de activitate. Trîntorii constituie, evident, o excepție. Dar cu atît mai mult se cuvine să lichidăm acest procent rușinos. Dacă mai sînt părinți care-și declină orice răspundere față de educația copiilor, susținînd că nu mai au ce face, sînt suficiente instituții (birourile de pe lîngă consiliile populare, organizațiile de masă, școlile etc., etc.) care nu pot sta cu mîinile în sin ca să privească degringolada vieții unor minori. Tovarășul Marin Ionescu, șeful serviciului pentru administrația locală de stat din Consiliul popular al sectorului III, ne-a făcut o... confidență: «Conducerea școlilor nu îndrăznește să ia măsuri pentru ca acei copii care nu și-au isprăvit studiile să fie reîncadrați în procesul de învățămînt. Știți, frica...»

Trebuie să deducem de aici că familia funcționează ca un fel de instituție strict particulară, fără nici o obligație față de societate, unde copiii au rolul de simple articole dintr-un inventar? Conform căror legi scrise ori ne scrise ale socialismului are dreptul o instituție cu funcție educativă să îngăduie parazitismului loc liber de dezvoltare? Este nedrept că nimeni nu poate face nimic. Și asupra acestei false și resemnate «concluzii» ne propunem să mai revenim.

Sport

de Gh. EPURAN

între barcelona și berevoești

De vreo două săptămîni, sportul nostru trăiește iar sub zodia balonului rotund, reintrat în drepturi depline, așa cum o face de multe ori pe an, eclipsînd totul. Victoriile Stelei și Rapidului ne-au făcut să uităm amarul înfrîngerii lui Dinamo, au pus un plus după prima rundă a turului II, dîndu-ne speranțe (ca niciodată) pentru trei calificări. Suspendarea lui Dumitrache (alt mare talent pe care fumurile vedetismului îl pierd) și exasperantele ratări ale lui Neagu (în sfîrșit, se pare că e convins că fără o tehnică la nivel mai sus de mediu nu poți fi «vîrî» în națională) ridică însă probleme mari echipei reprezentative. Pentru fortificarea ei s-a făcut apel chiar și la Dobrin, ștergîndu-se cu buretele (în fotbal toate principiile sucombă cînd este vorba de un rezultat hotărîtor) tot cortegiul de acte greu de calificat cu care acest fotbalist s-a exclus de fapt singur din rîndul celor demni să poarte tricoul cu tricolor.

Am reamintit toate aceste frămîntări ale fotbalului fiindcă acum ca de atîtea ori — prea de multe ori — devin frămîntări ale întregii noastre mișcări sportive, aruncînd adesea în anonimat fapte și oameni care ar merita mai multă atenție. Cine s-a oprit de exemplu în zilele «calde» ale turului II din cupele europene asupra inițiativei argeșene semnalate de «Scînteia tineretului»? Totuși, ceea ce ne-a adus la cunoștință reportajul din cotidianul tineretului cîntărește — după mine — înfînit mai greu în balanța victoriilor sportului nostru. Da! Cred, cu tărie, că mai mult decît un 4-0 cu Legia sau un 1-0 la Barcelona valorează inaugurarea unei săli de sport în comuna Berevoești. Multora le poate părea exagerată această afirmație. Cred însă că faptul are o valoare aparte, o semnificație deosebită. Ea reiese destul de clar din dialogul reporterului — pe care îl cităm — cu prof. Constantin Proca, inițiatorul.

— Cum s-a născut ideea ca să vă faceți o sală de sport, aici, într-o comună?

— Din necesitate. Cînd ploua sau cînd ninge ori cînd era frig, elevii nu mai puteau face educație fizică. Apoi, m-am gîndit, existența unei săli creează premise pentru o permanență a practicării sportului.

— Bine, dar de unde ați luat banii?

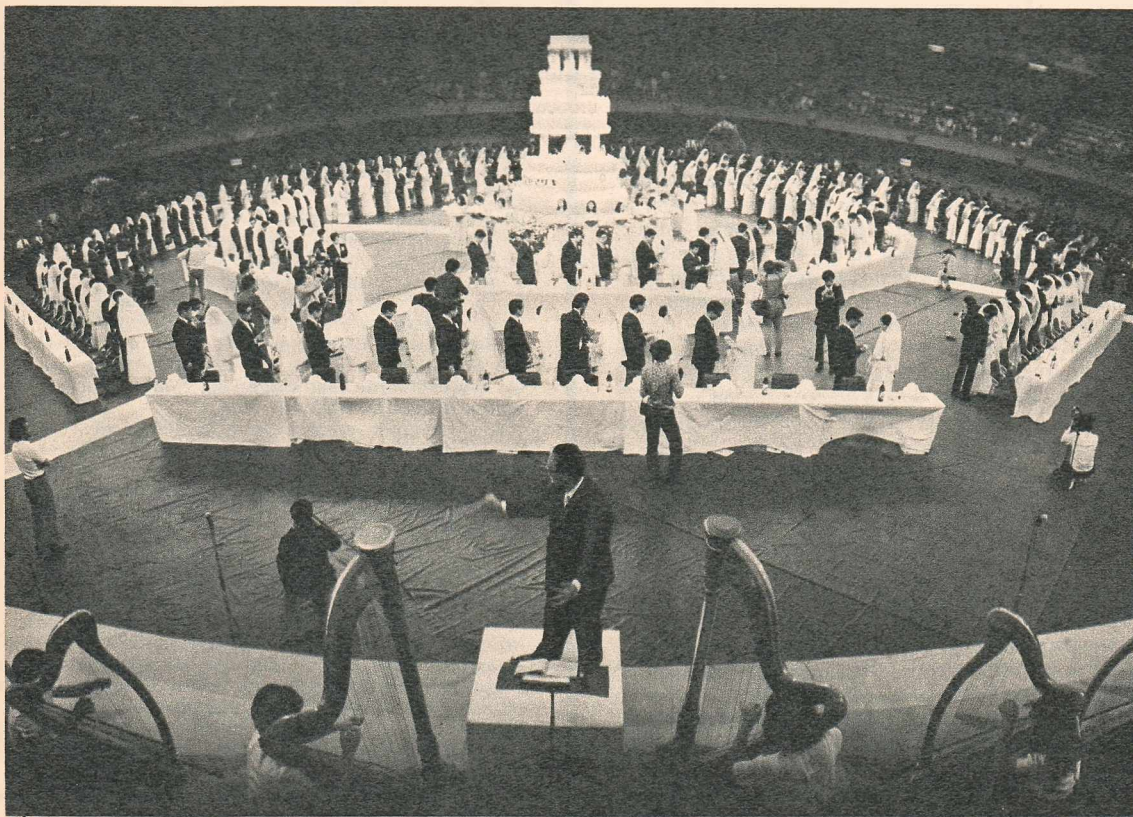
— Elevii își doreau mult o sală de sport. Le-am spus atunci că pentru a o avea trebuie s-o merite. Cum? Muncind. Din activitățile de practică ale elevilor, bine îndrumate, au rezultat cîștiguri serioase pentru școală. Ne-au sprijinit și primăria, ca și Inspectoratul școlar județean. Apoi, mai cu munca elevilor, mai cu a profesorilor și a părinților, am dus treaba la sfîrșit. Acum avem o sală de sport cum nimeni nu visase aici la Berevoești.

Un om, o idee, o realizare, care, rămasă izolată printre muscelele Argeșului, n-ar fi spus mare lucru, dar care fiind doar un punct de plecare a căpătat dintr-o dată proporție de simbol. Ambițioși, alți profesori și elevi au făcut la fel, iar Inspectoratul școlar județean, popularizînd inițiativa din Berevoești, a făcut apel către toate comitetele executive comunale și direcțiile școlilor să analizeze posibilitățile de construire a unor săli de sport. Rezultatul? Rucărul are și el o nouă sală de sport, la Păduroiu, Birzești-Hirtești și Domnești sînt pe terminate altele, iar cele de la Corbeni, Albotă, Hirtești, Ștefan cel Mare, Bradu, Ungheni, Budișteni și Leordeni au toate șansele să fie și ele gata pînă la sfîrșitul acestui an. În 1972 vor începe construcțiile sălilor de sport din comunele și satele Ionești, Buzoieni, Slobozia, Costești, Valea Mare și Pravăț, iar în 1973 altele și altele. Fiindcă enumerările sînt multe, să reținem doar o cifră: 27 de comune din județul Argeș și-au propus să înalțe în 1972 săli de gimnastică pe lîngă școli. Ce înseamnă aceasta? Cîteva zeci de mii de elevi, de tineri în plină formare fizică și intelectuală, antrenăți în practica regulată a culturii fizice și sportului. Și — mai ales — un exemplu pentru toate județele, pentru toate școlile, de felul cum trebuie înțelese și aplicate îndemnul pentru organizarea mai temeinică a sportului pentru elevi. De ani de zile se vorbește și se caută formule pentru sportul de masă, ca mijloc de întărire a sănătății; de ani de zile se practică sistemul campurilor sportive, fără să se ajungă la cea practică regulată a exercițiului fizic, importantă mai ales în perioada de creștere a copiilor noștri. Anul trecut s-a făcut un pas mare înainte prin intervenția directă a Ministerului Învățămîntului în acțiunea de intensificare și generalizare a sportului în școli. Totul se va reduce însă la activitatea din cele 3-4 luni de vreme frumoasă ale anului școlar, dacă nu se va face pretutîndeni ca la Berevoești-Argeș. Dar se poate face așa, asigurînd tineretului din țara noastră acel capital prețios care este sănătatea și sportului de performanță acel rezervor uriaș de care are nevoie.

Cînd toate școlile noastre generale și toate liceele vor avea terenuri de sport și săli de gimnastică, în orice disciplină sportivă, alcătuirea unei echipe reprezentative nu va mai pune probleme. Și nu vom mai avea nici aceste vedete cu fumuri care cred că talentul poate înlocui munca și seriozitatea.

Iată de ce spunînd un bravo celor care săptămîna trecută au adus fotbalului nostru un galon în plus (fără a uita pe cele aduse altădată și pierdute), spunînd un bravo lui Năstase pentru 1-0 de la Barcelona, ne-am oprit mai mult asupra celor înfîlțate la Berevoești consemnînd, cu majuscule, numele profesorului CONSTANTIN PROCA.

un singur marș nupțial pentru 137 de miri și 137 de mirese

Ceremonia, puțin obișnuită, a cununiei în comun a 137 de tinere perechi a avut loc la Nippon Budokan Hall. O capelă formată din harpe a acompaniat, cu semnificative armonii, solemnitatea «da»-urilor, schimbul de inele și semnarea în registrul de căsătorii. În mijlocul celor 274 de eroi, trona maiestuos tradiționala tortă nupțială, de data asta înaltă de 7 metri.

invenții, invenții...

În orașul vest-german Hanovra a avut loc un târg internațional la care printre multe alte noutăți au putut fi văzute:

patinoarul artificial. Și ce noutate e în asta? Este, fiindcă patinoarul nostru n-are gheață de fel, nici naturală, nici artificială, ci doar un strat de material plastic cu o anumită structură chimică oferind patinatorilor, în toate anotimpurile, condiții favorabile de antrenament (fotografia nr. 1); Spray-ul pentru spălat geamurile locuinței și ale autovehiculului. Fără apă, fără săpun, aparatul este plimbat pe geamul supus curățeniei, peste care pulverizează un detergent și apoi îl lustruiește (fotografia nr. 2).

frescurile lui bachus

Acion șazececi de ani făceau senzație în lumea consumatorilor de vin din București frescurile lui Bachus (fresce, evident), aflate în pivnițele de pe strada Banului, colț cu strada General Budișteanu. Pentru a atrage clientela, proprietarul acestor pivnițe avusese excelența idee de a decora pereții interiori ai depozitului subteran de vinuri cu picturi-caricaturi reprezentând chipurile celor mai de seamă oameni ai zilei. Artistul cărnă i s-a încredințat lucrarea a fost renumitul, de pe atunci, Ary Murnu (il vedem în fotografia 1, jos în dreapta). În aceeași fotografie (principalul panou al frescei): primul din stînga — Titu Maiorescu, în picioare, în dreapta — Delavrancea, în chip de orator, avînd în spate pe Nicolae Iorga. Fotografia 2 (panoul cheflilor): în centru — actorul Iancu Brezeanu, prezînd o degustare direct de la butoi, cu oala mare. Mai sînt în aceste reușite fresce: publicistii George Ranetti și N. Tăranu, sculptorul Oscar Spaethe și cîțiva dintre miniștrii zilei. Pivnițele despre care este vorba există și astăzi, dar frescele au dispărut; degradîndu-se de-a lungul anilor, au fost acoperite cu zugrăveli noi. Păcat!

și hîrtia poate fi obiect de artă...

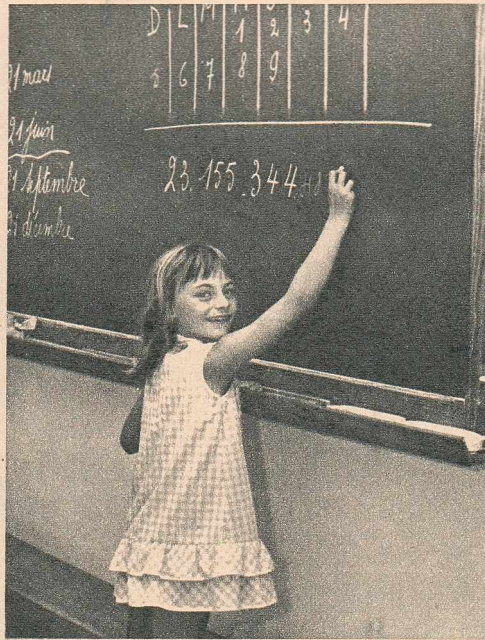
Satul Zalpie de lingă Tarnów din Republica Populară Polonă este vestit pentru originalitatea artei sale populare, aplicată la port și obiecte casnice. Materialele folosite de artiștii anonimi din Tarnów sînt îndeobște cele cunoscute: textila, lemnul, pielea etc. la care se adaugă, ca noutate, hîrtia. În fotografie vedem tocmai asemenea obiecte ornamentale din hîrtie cu frumoase motive florale a căror policromie nu poate fi, din păcate, admirată în fotografia alb-negru.

bildibic!

◀ Mai mare rușinea ce s-a întâmplat la concursurile sportive organizate de aristocraticul colegiu britanic Eton! Incidentul care neterminându-se tragic, a rămas doar grotesc, a avut loc în timpul desfășurării cursei de obstacole. Ce s-a petrecut, se vede în fotografie: unul dintre concurenți încercând să sară peste șantul cu apă a făcut-o în poziția... cu capul înainte. O clipă de panică, repede risipită de însuși concurentul care, viu și nevățat, și-a continuat cursa liniștit și... răcorit.

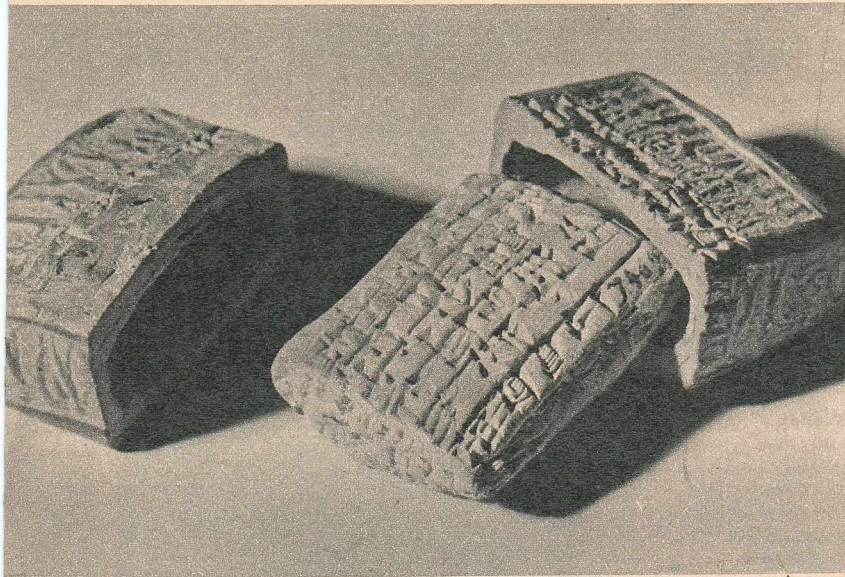
einstein cea mititică...

...a fost supranumită Michèle Lemarchand din Verviers, Belgia. La cei șapte ani ai săi, Michèle execută rapid și fără greșală complicate calcule aritmetice, algebrice, trigonometrice. Mai mult, copilul acesta minune, care — după cum se spune — are o adevărată mentalitate de profesor, este foarte avansat în modernele calcule electronice.

Iată-o într-o fotografie, veselă de a fi rezolvat cu succes o grea problemă de astronomie.

o scrisoare găsită...

◀ Documente scrise ale culturii asiro-caldeene de acum aproape patru milenii au ajuns, perfect conservate, pînă în zilele noastre. Iată o misivă scrisă cu semne cuneiforme pe o tăbliță de lut, găsită pe meleagurile vechii Mesopotamii. Interesant este că «scrisorica» e ambalată în «plicul» respectiv, în speță o cutioară formată din două căpăcele de lut ars, artistic decorate.

înțepătura care adoarme

Acupunctura, străveche ramură a științei medicale, este reconsiderată astăzi în lumina celor mai moderne cuceriri ale medicinei și chirurgiei. În patria ei de obârșie, China, acupunctura se aplică în prezent, printre altele, pentru obținerea anesteziei locale sau generale a subiecților supuși intervențiilor chirurgicale. Fotografia ne înfățișează o asemenea anestezie a unui pacient din orașul Canton.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

singurul om

Egoismul lui X a atins într-un fel perfecțiunea... E drept că s-a și străduit în această privință... Nimeni nu se naște ticălos — trebuie să te zbați pentru a deveni. Meschinăria lui e perfectă ca o sferă... Nu mai are nimic de schimbat sau de adăugat. Mai mult decît asta nu se poate face.

Perfecțiunea lui se explică destul de simplu. Epiderma lui e singurul lucru care-l emoționează. E atît de egoist încît crede că e singurul om din lume. Absolut singurul. Cu această idee la bază nu mai are nici o problemă... Nimeni nu există pe lume în afară de el... Restul universului e doar o abstracție, un decor în care el se mișcă de colo pînă colo...

...Așa că X a început să se automitizeze, să se autoconserve... Viața lui a devenit sacră... Se ocupă de existența lui cu disperare — mereu caută să-și facă provizii de hrană rece și idei inedite. Are pantofi ca să-i ajungă toată viața. Are brînză și pentru viețile lui viitoare.

Chiar dacă cineva ar muri în preajma lui, X n-ar trăi decît bucuria că el e sănătos tun. I se pare firesc ca alții să moară și cu totul absurd că el să fie năpădit de un banal guturai... Moartea unui semen e pentru el un banal accident, pe cînd modestul lui guturai — un cataclism cosmic. Cum e posibil ca o ființă atît de deosebită să fie victima unui guturai? Îi e imposibil să vadă în întregul univers altceva decît existența lui magnifică, altceva decît vanitatea și cămara lui. Nu-și aude decît vocea lui, nu-și aude decît pașii lui, nu-și înțelege decît problemele lui; în rest — tăcere.

El pornește în lume surd și voios. Își descarcă desaga lui de probleme, se scarpină filozofic și pleacă liniștit mai departe. Toți oamenii din jurul lui i se par abstracți. El ar fi singurul om din carne și oase, singurul în care circulă sînge, singurul care are dreptul la orice... X așa crede... Crede că el are dreptul la orice, iar cei din jurul lui n-au dreptul la nimic — so-coteală simplă și sănătoasă.

Dacă soarele îl luminează pe el, înseamnă că soarele și-a făcut datoria... Și poate să intre în eclipsă. Zadarnic încerci să-l convingi că mai există și alți oameni pe lume, se uită la tine nedumerit, el e convins că e singurul locuitor al planetei, că dacă el ar muri, planeta s-ar prăbuși în neant.

Vai, săracuțul de el...

F
FLACARA

ALMANAH
'72

almanahul „**FLACARA**” '72

ALMANAHUL CELOR MAI FRUMOASE FOTOGRAFII ÎN CULORI,

vi se oferă în curînd
proaspăt, original,
pe cît de dens în conținut
pe atît de atrăgător la înfățișare.

UZINA DE FIBRE SINTETICE-IAȘI,

Șoseaua Țuțora nr. 175
telefon: 1.33.20
telex: 022250,

produce și livrează la comandă fermă fibre și fire poliesterice «TEROM» din următoarele sortimente:

- fibre poliesterice tip lână, mate, lucioase, cu pilling redus, albe și negre, cu finețea de 3 pînă la 6 den, cu lungimi de tăiere apropiate de lungimile fibrelor naturale de lână;

- fibre poliesterice tip bumbac, lucioase și mate, albe și negre, cu finețea între 1,3 și 3 den, cu lungimi de tăiere apropiate de lungimile fibrelor naturale de bumbac.

- fibre poliesterice tip lână pală pieptănată, mată, lucioasă, cu pilling redus, albă și neagră, cu finețea cuprinsă între 3 și 6 den, cu diferite lungimi de tăiere.

- fire textile de 45 și 68 den cu torsiuni pe metru cuprinse între 200 și 700, livrate pe bobine sau pe surli de urzeală.

- fire texturate de 150 den albe și colorate într-o gamă largă de culori.

- fire tehnice de 1 000 den, cu contracție redusă, cu adezivitate la cauciuc, multiplicate, răsucite și cablate pînă la o finețe de maximum 36 000 den.

- fire tehnice de 250 den multiplicate și răsucite cu o finețe de maximum 1 500 den.

- fire etirate de 63 și 125 den pentru ață de cusut.

Fibrele și firele «TEROM» au multiple utilizări pentru obținerea de țesături, tricoturi, la confecționarea îmbrăcăminteii exterioare, stofe de costume, de rochii, de paltoane etc.

— pentru obținerea de lenjerie fină pentru femei, bărbați și copii

— pentru articole tehnice: furtunuri de pompieri, benzi transportoare, curele trapezoidale, odgoane, sfori, frîngii groase de

pescuit, pînze pentru vele, pentru corturi etc.

— pentru ață de cusut, în special la confecțiile rezistente din piele, din materiale sintetice etc.

Produsele din fibre sintetice sînt potrivite pentru orice ocazie, sînt adecvate pentru orice anotimp.

Purtați articole din poliesteri, moderne, rezistente, practice, elegante, ieftine.

O săptămână în lume

Multilaterală activitate desfășurată de țara noastră pe tărîmul relațiilor internaționale, avînd drept principale coordonate dezvoltarea prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste, întărirea solidarității cu popoarele ce luptă pentru eliberarea lor națională și socială, extinderea colaborării cu toate statele lumii, indiferent de orînduire socială, își găsește, săptămîna de săptămîna, o vie și strălucită oglindire în bogata agendă de lucru a conducătorului partidului și statului nostru. Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a delegației uzinei «Frezer» din Moscova, a delegației de guvernatori din S.U.A., a delegației Partidului Socialist Popular din Norvegia, interviurile acordate producătorului francez de filme de televiziune Roger Stéphane și ziaristilor Paul Berneteț și G. Toumi de la revista «Jeune Afrique» ilustrează o politică externă corespunzătoare aspirațiilor și intereselor vitale ale poporului nostru, politică activă, care, ca și cea promovată pe plan intern, aduce României, conducătorului său, stimă, considerație, prestigiu și prieteni pe toate meridianele globului. «Ceea ce m-a impresionat cel mai mult — sublinia, de pildă, Mario Zagari, ministrul italian al comerțului cu străinătatea, într-un interviu acordat ziarului «Avanti», după recența sa vizită în România — este viziunea realistă a problemelor, impulsul determinant ce se dorește a se imprima industrializării țării. Români caută în deplină concordanță cu principiile orientării lor politice — independența, autonomia, suveranitatea — contacte cu toate țările, atît în Est cît și în Vest, fără vreo concesie pe plan ideologic asupra liniei politice de construire a socialismului».

Politica de promovare a dialogului internațional, în scopul dezvoltării unor raporturi bazate pe încredere, stimă și colaborare se impune tot mai mult pe arena internațională, avînd drept promotori activi țările socialiste. În acest context se înscriu, ca evenimente importante ale săptămîinii, vizita președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Alexei Kosighin, în Canada, precum și cea începută la 25 octombrie, în Franța, de către secretarul general al P.C.U.S., Leonid Brejnev. O serie de alte acțiuni ca, de pildă, vizita în U.R.S.S. a președintelui Finlandei, U. Kekkonen, discuțiile iugoslavo-indiene de la Delhi, întîlnirea de la Cairo dintre președintele Iugoslaviei și Republicii Arabe a Egiptului, vizita primului ministru polonez la Belgrad, reprezintă contribuții pozitive pe calea însănătoșirii climatului politic pe arena mondială.

Evenimentul care a polarizat în aceste zile atenția observatorilor de pe culoarele impunătoarei clădiri din sticlă, oțel și beton, de pe malul lui East River, ca și a opiniei publice mondiale, a fost dezbaterile pe marginea punctului privind «Restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze la O.N.U.» (prezentat Adunării Generale de către 29 de state între care și România) și, mai ales, votul în legătură cu acesta. Covârșitoarea majoritate a celor ce s-au pronunțat în favoarea rezoluției «celor 23» a făcut să devină fapt înălturarea acelei flagrante anomalii pe care a constituit-o, timp de 22 de ani, privarea poporului chinez de 800 milioane de oameni de dreptul de a participa la Organizația Națiunilor Unite. Ocupîndu-și astfel locul ce-i revine în cadrul O.N.U., China populară — a cărei prezență activă pe plan mondial, așa cum sublinia și reprezentantul român de la tribuna Adunării Generale, este de natură să întărească frontul antiimperialist, să ducă la eliminarea din viața internațională a practicilor de forță și dominație, la statornicirea unor relații interstatale, întemeiate pe egalitate în drepturi, respect și stimă reciprocă — va contribui la creșterea autorității organizației mondiale, la sporirea posibilităților acesteia de a acționa mai eficient pentru rezolvarea problemelor internaționale, de a contribui la întărirea păcii și securității popoarelor.

Participarea activă a țării noastre la lucrările sesiunii s-a materializat în aceste zile și prin inițierea proiectului de rezoluție «Tineretul, problemele și nevoile sale și participarea sa la dezvoltarea socială» (la care s-au alăturat în calitate de coautoare alte 22 de state) — proiect adoptat de Comitetul pentru problemele sociale și umanitare ale Adunării Generale — precum și inițierea proiectului de rezoluție privind folosirea calculatoarelor electronice în slujba dezvoltării, proiect la care au devenit coautoare alte 20 state și care a fost adoptat de Comitetul pentru problemele economice.

Lichidarea racilelor subdezvoltării și direcțiile principale de urmat pentru atingerea acestui obiectiv important al lumii contemporane au stat în aceste zile și în centrul atenției unui alt for internațional și anume Conferința de la Lima la nivel ministerial a «grupului celor 77» ce reunește pe reprezentanții țărilor în curs de dezvoltare, membre ale O.N.U., din America Latină, Africa și Asia. S-au afirmat cu acest prilej dezideratele privind aplicarea unui nou cod al comerțului internațional bazat pe egalitate și avantaj reciproc, care să ofere reale posibilități înfăptuirii dezvoltării economice, introducerea principiului respingerii oricăror presiuni economice sau politice din afară.

I. CIOARĂ

Marti, 26 octombrie 1971

somaj cu... computere

Pe măsură ce șomajul capătă proporții în S.U.A., oficiile americane pentru repartizarea forțelor de muncă sînt luate pur și simplu cu asalt de zeci și sute de mii de oameni care caută de lucru. Nefiind în stare să facă față solicitărilor excesive, oficiul de muncă din statul Massachusetts a găsit o «soluție» pentru a nu veni în contact direct cu șomerii, de multe ori turbulenți și irascibili datorită repetatelor răspunsuri negative primite în fața ghișeelelor. Astfel, sarcina de a comunica pe șleau celor care caută de lucru ce și cite locuri de muncă libere se află în evidența oficiului a fost atribuită unui computer. În fiecare zi, pe 18 ecrane de televiziune instalate la vedere oamenii pot urmări listele așa-ziselor oferte de serviciu. Numai că pentru drama celor cinci milioane de șomeri americani, cele 18 ecrane cu... «loz în plic» nu constituie decît un paleativ tipic capitalist. Totuși, în fiecare dimineață în fața listelor televizate se formează cozi interminabile.

...copii fără școală

Sute de copii și părinți, întrunți într-un miting la Roma, în piața Campidoglio, au cerut scandînd în cor «mai multe școli, mai multe locuri de muncă». Protestul lor se îndreaptă împotriva haosului din rețeaua învățămîntului, a insuficienței cronice a sălilor de clasă, a scumpirii manualelor, împotriva faptului că fondurile alocate construcțiilor de școli zac nefolosite, în loc să se transforme în lăcașuri dedicate instruirii, în locuri de muncă pentru numeroșii șomeri care le-ar clădi. Din 9 000 de localuri programate a fi construite în ultimii 5 ani, nu s-au dat în folosință decît 298. Atît înaintea deschiderii anului de învățămînt, cît și după această dată, în Italia au avut loc numeroase asemenea manifestații generate de o realitate dureroasă: învățămîntul e departe de a

realități din lumea capitalului

oferi copiilor și tinerilor țării, în special celor proveniți din familii cu venituri mici și mijlocii, condiții — adesea elementare — de instruire. Potrivit unor date publicate în presa italiană, lipsesc 150 000 săli de clasă; se învață, de multe ori, în trei schimburi; peste 500 000 de copii sub 15 ani-au putut fi cuprinși anul acesta în procesul școlar. În întreaga țară se intensifică acțiunile menite să determine Parlamentul să adopte cît mai grabnic o reformă generală a învățămîntului.

și universitate cu... poliție

Una dintre cele mai masive operațiuni polițienești întreprinse vreodată de autoritățile antipopulare din Coreea de Sud o constituie ocuparea principalelor clădiri universitare din Seul și reprimarea brutală a demonstrațiilor studențești îndreptate împotriva politicii reacționare și a corupției practice de regimul lui Pak Cijan Hi. După cum relatează agențiile de presă, zeci de camioane încadrate de autoblindate au transportat spre centrele acțiunilor studențești aproape 2 400 de militari și polițiști, care au folosit gaze lacrimogene pentru a-i obliga pe tineri să evacueze clădirile facultăților. După ce ocupanții în uniformă s-au dedat la acte violente de represiune, rîndînd grav zeci de demonstranți, au fost operate peste 800 de arestări. Din ordinul autorităților, universitățile au fost închise pe termen nedefinit, 40 de asociații studențești au fost dizolvate, iar 100 de studenți au fost eliminați, fără a li se fixa termen de reintegrare.

În imagine, studenții, în legitimă apărare, atacă cu pietre una dintre mașinile militare din care sînt lansate gaze lacrimogene.

PARIS - al 58-lea salon

Manifestare intrată de mult în tradiție, Salonul internațional al mobilului de la Paris, aflat anul acesta la a 58-a ediție, n-a p — potrivit diversilor observatori — decît prea puține surprize. Automobilele produse de cele circa 1 000 de firme prezente la festare, majoritatea se și află în circulație sau au fost expuse în unor saloane organizate anterior. Numai două modele sînt mașinile «Renault 15» și «Renault 17».

ESTABILIREA DREPTURILOR LEGITIME LE R.P. CHINEZE ÎN O.N.U.— UN TRIUMF AL RAȚIUNII ȘI AL CAUZEI PĂCII

veniment de covârșitoare însemnătate internațională, rezultatul scrupulos-memorabil prin care Adunarea Generală a O.N.U. a consacrat admiterea Republicii Populare Chineze în marele for, pecetluind odată excluderea definitivă a impostoriciankaișiștii, a stîrnit, după cum era de așteptat, un puternic ecou în lumea întreagă, fiind salutat ca un act de justiție, ca o importantă victorie a cauzei păcii și progresului omenirii, ca o puternică expresie a realității politice. Un sentiment unanim de satisfacție răzbate din comentariile de presă, și din luări de poziții oficiale în diferite țări ale lumii. Dezbaterile din Adunarea Generală, care au culminat luni cu hotărîrea, mult așteptată, de a se repara o mare și gravă nedreptate și de a se acorda, în numele Cartei O.N.U. și a rezoluției celor două state, printre care și România socialistă, locul ce îi se cuvine de drept Republicii Populare Chineze în O.N.U., au coincis semnificativ cu festivitățile consacrate împlinirii a 26 de ani de la intrarea în vigoare a Cartei Națiunilor Unite. În cadrul acestor sărbători memorabile, reprezentantul țării noastre, reflectînd consecvența nedezmințită a politicii principale a României, a cerut termenii cei mai categorici să se pună capăt politicilor nefaste și inoperante de izolare a Chinei socialiste. O recunoaștere deplină a rolului ce revine R.P. Chineze în viața internațională, a relevat reprezentantul României, o constituie interesul măiestrit de un număr tot mai mare de state pentru normalizarea relațiilor cu această țară. Poziția României în problema admiterii R.P. Chineze în O.N.U. a fost expusă răspicat și repetate rînduri.

Votul categoric din Adunarea Generală a O.N.U. prin care s-a decis admiterea în marele for a Republicii Populare Chineze și excluderea concomitentă a ciankaișiștilor reprezintă recunoașterea fără echivoc a drepturilor legitime ale acestei mari țări, constituind totodată un act de înțelepciune colectivă, o contribuție nemijlocită la o și mai mare apropiere a Organizației Națiunilor Unite de țelurile sale nobile, de reală universalitate.

Fără îndoială, repunerea Republicii Populare Chineze în drepturile sale în O.N.U. va duce o contribuție esențială la respectarea dreptului internațional, la creșterea rolului însemnății O.N.U., ca și în promovarea principiilor independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, de înfrățire în treburile interne, de avantaj reciproc, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu folosirea forței. Ocușîndu-și locul ce îi se cuvine de drept în O.N.U., China populară va avea acum posibilitatea de a contribui direct și în cadrul acestui important for internațional la rezolvarea problemelor vitale ce stau în fața lumii contemporane. Implicațiile multiple ale restabilirii drepturilor R.P. Chineze la O.N.U. îndrituiesc speranța că universalitatea acestei mari organizații internaționale să poată fi asigurată și prin admiterea în organizație a celor două state germane —

Aparatele electronice de votare din Adunarea Generală înregistrează momentul istoric al restabilirii drepturilor legitime ale R.P. Chineze în O.N.U.

R.D.G. și R.F.G. Se știe, de altfel, că țara noastră se pronunță de asemeni pentru primirea în O.N.U. și a altor state ținute arbitrar și nejustificat în afara sa. Vocația universală a O.N.U., puternic reafirmată prin votul memorabil de luni, nu poate fi decît favorizată prin asemenea acte de luciditate politică și de justiție.

Opinia publică din țara noastră a întîmpinat cu adîncă satisfacție vestea restabilirii drepturilor firești ale R.P. Chineze în Organizația Națiunilor Unite, considerînd acest act drept o hotărîre care consacră o realitate de netăgăduit, drept un eveniment de însemnătate primordială în contextul actualei situații internaționale. Exprimînd satisfacția deplină a poporului și țării noastre față de acest eveniment, telegrama adresată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, tovarășului Mao Tzedun, președintele Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, și tovarășului Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat al Republicii Populare Chineze, arată că: «**Repunerea Republicii Populare Chineze în drepturile sale la**

O.N.U. constituie un act de dreptate, deosebit de însemnătate pentru activitatea Organizației Națiunilor Unite, pentru cauza progresului și păcii în lume; ea constituie o victorie a politicii juste de recunoaștere a rolului și importanței deosebite a Republicii Populare Chineze în viața internațională, a faptului că în zilele noastre rezolvarea durabilă și în conformitate cu aspirațiile popoarelor a marilor probleme ale contemporaneității nu

poate fi concepută fără participarea, cu drepturi egale, a Chinei populare, a tuturor statelor — fie ele mari, mijlocii sau mici. Această hotărîre consacrată, în mod solemn, realitatea de netăgăduit că în lume există o singură Chină, guvernul Republicii Populare Chineze fiind unicul reprezentant legal al întregului popor chinez.

Dic. BABOIAN

PUTERNIC ECOU INTERNAȚIONAL

«Sînt încredințat că participarea R.P. Chineze la lucrările și activitatea O.N.U. va reprezenta un pas important înainte în direcția consolidării păcii și colaborării internaționale în lume, precum și a întăririi rolului și eficienței O.N.U.»

(Din telegrama adresată de președintele Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, Gemal Biedici, președintelui Consiliului de Stat al R.P. Chineze, Ciu En-lai)

«Era de neconceput ca o țară de mărimea Chinei și cu o populație atît de numeroasă să fie ținută în afara Națiunilor Unite, indiferent de pretextele invocate.»

(Indira Gandhi, primul ministru al Indiei)

«Reintegrarea Chinei populare constituie un eveniment, prin importanța sa, în istoria Națiunilor Unite.»

(Vainö Leskinen, ministrul de externe al Finlandei)

«O.N.U. a întreprins un pas real spre o adevărată universalitate, care constituie o condiție necesară pentru ca organizația mondială să-și îndeplinească cu succes sarcina menținerii păcii și securității internaționale.»

(Din declarația ministrului de externe al Suediei)

«Restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze la O.N.U. a fost primită cu satisfacție la Damasc. Siria a susținut constant necesitatea prezenței la O.N.U. a delegațiilor guvernului R.P. Chineze, unicul reprezentant al marelui popor chinez.»

(Din declarația purtătorului de cuvînt al ministerului de externe al Siriei)

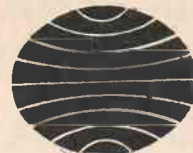
Delegația Marii Britanii a votat, încă din 1961, pentru restabilirea drepturilor R.P. Chineze la O.N.U., deoarece convingerea administrațiilor britanice succesive a fost că «pentru ca O.N.U. să-și îndeplinească rolul său, locul Chinei trebuie să fie ocupat de reprezentanții Republicii Populare Chineze.»

(Din declarația unui purtător de cuvînt al ministerului de externe al Angliei)

Rezultatul votului a fost primit cu deosebită satisfacție de delegații în sala Adunării Generale.

Washington. Foști combatanți în Vietnam își manifestă opoziția față de războiul care i-a redus la condiția de infirmi pe viață.

Un invalid și-a aruncat protezele în plin centrul capitalei sud-vietnameze, pentru ca toți trecătorii să-l poată vedea așa cum e, să recunoască în el adevărata față a agresiunii americano-saigoneze.

glasul lor...

În uriașa mulțime a sutelor de milioane care, pe întreg pământul, cer încetarea imediată a agresiunii din Indochina, ei sînt numai o parte relativ mică. Dar glasul lor se aude puternic, zguduie adînc. Morții nu pot striga, nu se pot revolta, rămîn în dureroase cifre de statistică. Ei însă, mutilații de război, invalizii — cei care după săptămîni, luni, ani de infern, se întorc la casele lor cu trupurile și sufletele schilodite — sînt din nou prezenți, ca un exemplu de o copleșitoare elocvență, la marile manifestații și mitinguri care se desfășoară în aceste zile atît în Statele Unite — în cadrul ofensivei de toamnă pentru pace — cît și în Vietnamul de Sud, unde se alătură mișcării din ce în ce mai largi de protest împotriva războiului.

Protestul se transformă în revoltă. Ideea de a deveni carne de tun, de a ucide, de a fi ucis sau transformați în deșeuri umane într-un război nedrept, este respinsă cu fermitate sporită.

În fața parlamentului din Saigon, demonstrație antirăzboinică a mutilaților.

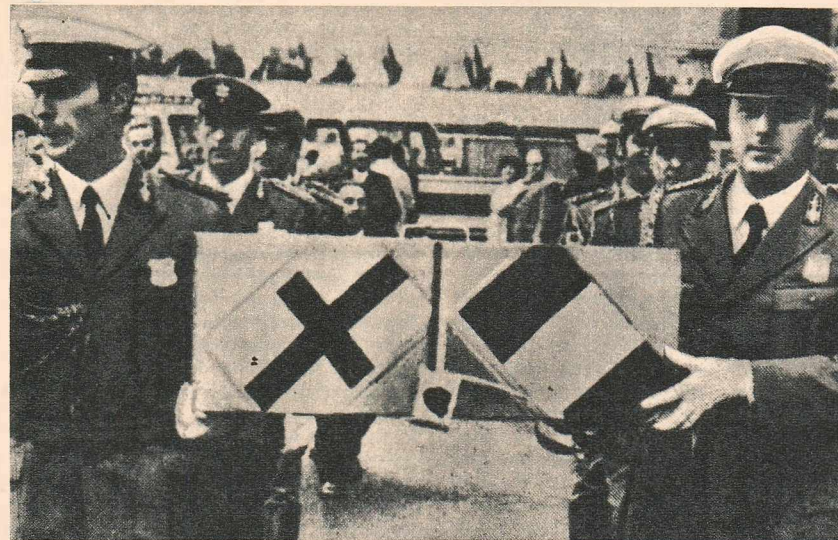

„afară din rosenheim!“

Membri ai mai multor organizații de tineret și sindicale din R.F. a Germaniei au participat la Rosenheim — mic oraș industrial în regiunea Munchenului — la această demonstrație de protest organizată în fața sălii în care foști membri ai diviziei SS «Das Reich» s'întreuniră pentru a constitui o organizație neonazistă (amintim că o unitate a acestei divizii s-a făcut vinovată în timpul celui de-al doilea război mondial de distrugerea satului francez Oradour și uciderea tuturor locuitorilor săi). Manifestanții au cerut — așa cum stă scris pe pancartele lor — izgonirea naziștilor din Rosenheim, unirea muncitorilor împotriva ucigașilor SS, interzicerea activității tuturor organizațiilor fasciste din R.F. a Germaniei.

sub paza cea mai severă

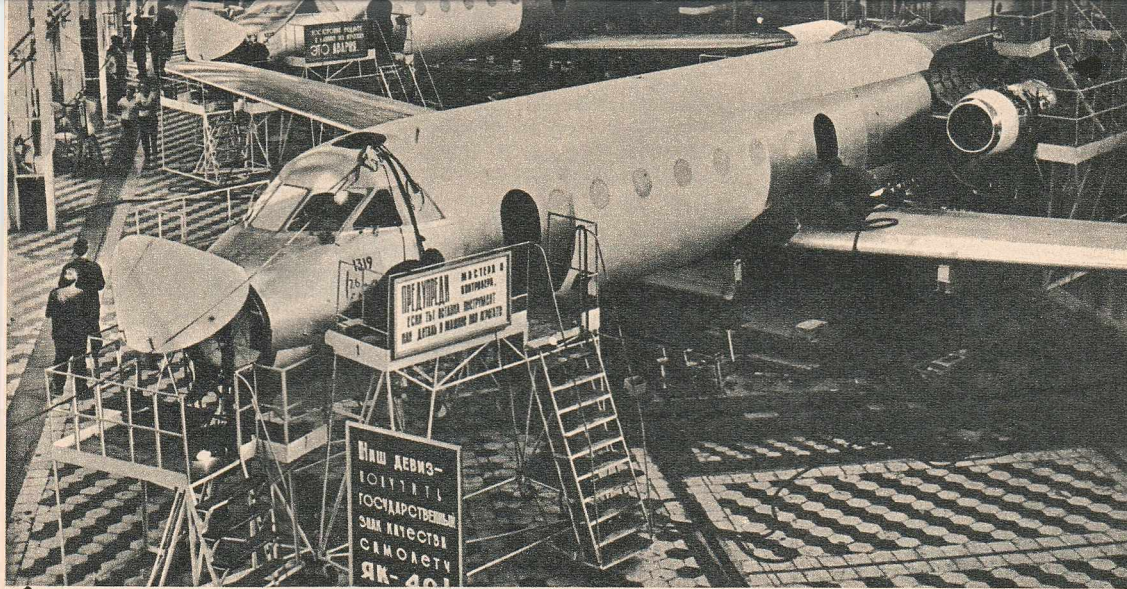
Un întreg detașament de polițiști italieni au asigurat «paza cea mai severă» pentru un transport cu totul neobișnuit. Nu este vorba, cum s-ar putea crede, de o încărcătură de aur sau bijuterii. În lada purtată cu atîta grijă de acești «carabinieri» înarmați se găsește celebra vioară preferată a marelui Paganini. Instrumentul, realizat ca o veritabilă capodoperă de vestitul constructor de vioară Guarneri, a fost predat, după moartea lui Niccolò Paganini, «în păstrare pe veci» orașului Genova. Zilele trecute, celebra vioară a părăsit, pentru prima oară de la 1837 încoace, lăcașul său muzeal pentru a fi prezentată publicului vest-german în cadrul unei expoziții deschise la Stuttgart. Cum în ultimii ani furturile de opere de artă au devenit frecvente în numeroase țări occidentale și mai ales în Italia, este lesne de înțeles de ce au fost necesare măsuri extreme de precauție din partea autorităților italiene.

moartea pe roți

O fantomă circulă de cîteva zile pe străzile orașului brazilian Sao Paulo, călare pe o bicicletă. Apariția ei bizară are scopul lăudabil de a atrage atenția automobilistilor asupra pericolului neatenției la volan, a marilor șanse, pe care le au cei care conduc neglijent sau fac abuz de viteză, de a ajunge rapid și sigur pe lumea cealaltă. Și — ca să vă dezvăluim un secret pe care poate nu toți șoferii din Sao Paulo îl știu — sub așazisul giulgiu se află un agent de circulație.

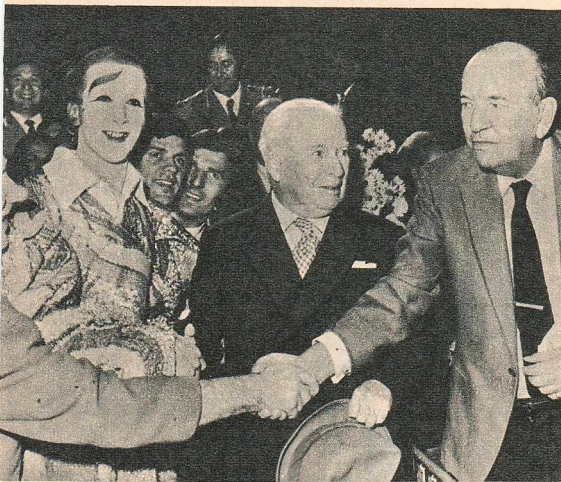

urmaşul lui „IL 14“

Un nou avion de pasageri sovietic îl înlocuieşte treptat pe veteranul «IL 14». Constructorii l-au botezat IAK-40 și, după cum se poate vedea în imagine, el se află pe banda rulantă, gata de a fi transportat pe pista de zbor. IAK-40 este un aparat de proporții reduse, având însă trei motoare cu reacție. Realizează o viteză de 600 km pe oră și transportă 27 de pasageri. Avionul poate decola fără dificultate de pe piste cu lungimi modeste și chiar nebetonate. Agenția «Novosti», care ne trimite această fotografie reprezentând una dintre halele de construcție ale uzinei din Saratov, unde se nasc în serie noile aparate, relatează că un număr de companii aviatice străine au și achiziționat mai multe avioane IAK-40.

Foto APN

chaplin și ciroul

În ultimul timp Charlie Chaplin, care a împlinit în primăvara aceasta 82 de ani, își face rar apariția în public, preferând să rămână la proprietatea sa de la Corsier, pe malul lacului Lemán. Dar în fiecare an, cînd ciroul național elvețian al fraților Knie dă spectacole la Lausanne sau Vevey, el este invariabil prezent. Ca și anul acesta, cînd a venit însoțit de cinci dintre copiii săi, «a ris și a plîns — după cum relatează presa elvețiană — la numerele clovnilor, acrobaților, îmblînzitorilor» și n-a părăsit sala decît după ce toate luminile se stinseseră.

lată-l, la sfîrșitul spectacolului, în mijlocul publicului și al artiștilor ciroului, împreună cu scriitorul și actorul Noël Coward.

acești alpiniști ciudați...

...nu sînt alții decît doi dintre eroii viitoarelor zboruri cosmice. John Young și Charles Duke, cosmonauții americani care vor porni, în martie anul viitor, la bordul navei «Apollo 16», spre Lună, se pregătesc intens pentru misiunea dificilă ce îi așteaptă. În imagine îi vedem antrenându-se ca alpiniști selenari pe stîncile abrupte ale munților din New Mexico.

cronica de trei secunde

LA BERCK

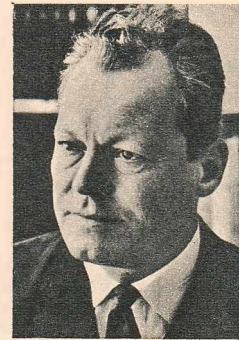
A început campionatul francez de baschet, știu că asta nu interesează pe nimeni din jurul meu, totuși nimic nu mă împiedică să caut febril — ca pe una din cele mai importante știri ale fiecărei săptămîni — ce a făcut echipa din Berck. Echipa din Berck a promovat anul acesta în prima divizie a țării, pînă acum n-a pierdut nici un meci, și mă bucur ca un copil. Nu știu dacă există la ora actuală multe echipe în lume cu care să țin, așa cum țin la echipa de baschet din Berck. Nu am rude acolo — precizez din capul locului, așa cum se cuvine... N-am fost niciodată acolo, abia am găsit o hartă detaliată a Franței, în departamentul Pas-de-Calais, undeva în nord-vest, la marginea mării, o ultimă localitate a continentului european, înaintea oceanului — Berck. «Larousse»-ul îi consacră trei rînduri, consemnînd că acest orașel e o stațiune balneară, cu plajă și sanatorii pentru copii. Locuitorii se numesc în franceză, firește, berckois.

Dar pe harta din adîncul ființei mele, Berck e unul din cele mai importante orașe, o capitală, o capitală a suferinței și durerii. Am la Berck un muribund — spun «am», așa cum se spune că «am un frate la Ghencea» sau «am o soră la Filantropia»... Îl văd zilnic — suferă de o boală îngrozi-

toare, nici nu vreau să știu cum îi zice, fiindcă nici el nu discută despre ea, stă întins tot timpul pe o targă, scrie întins astfel pe spate, călătorește în jurul sanatoriului cu o căruță pe care e instalată targa, și ajunge să descopere, aici, în Berck, în realitatea imediată, o grădină superbă, grădina visată în vis, «viziuna luminată». Cărțile lui au aceste titluri sfîșietoare: «Viziuna luminată», «întîmplări în irealitatea imediată». Nu mulți scriitori români, poate doar el, Blecher, au extras din boală atîta claritate halucinantă, atîta demnitate în expresie, atîta sănătate artistică, atîta uitare de sine, atîta curaj în disperarea împinsă tot mai departe pentru a fi reprimată cu un dispreț din ce în ce mai dement, mai tăcut și mai luminat, atîta poveste și atîta dor de poveste salvatoare. Sînt peste 30 de ani de cînd a murit și numai la suprafață, doar ca să derutez soarta, mă prefac că ceea ce mă pasionează în acest orașel e echipa de baschet. Mint cînd spun că nu am rude la Berck. Mint cînd spun că n-am fost niciodată acolo. Merg zilnic la Berck și mă prefac că mă îndrept spre sala de sport, așa cum te prefaci optimist, vital, interesat de toate amănuntele frivole ale vieții, în dialogul ipocrit cu muribunzii.

Mă simt atît de mic și neputincios în fața lui Blecher... Nu mi-a rămas decît să inventez o echipă de baschet pe o plajă de pelerinaj.

Radu COSAȘU

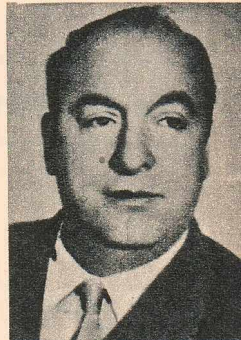
Comitetul Premiului Nobel pentru pace al Parlamentului norvegian a atribuit Premiul Nobel pentru pace pe anul 1971 lui WILLY BRANDT, cancelarului Republicii Federale a Germaniei, pentru aportul pe care l-a adus la cauza destinderii internaționale prin politica «de deschidere spre răsărit» pe care a promovat-o cu consecvență.

În finalul dezbaterilor asupra bugetului Olandei pe anul 1972, primul ministru BAREND BIESHEUVEL a declarat că țara se află în preajma unei perioade de inflație, stagnare economică și șomaj, ceea ce va determina reducerea considerabilă a fondurilor destinate culturii și învățămîntului, sporirea impozitelor. Pînă și în aceste condiții, deficitul bugetar se va ridica la 2,3 miliarde guldeni. Numeroși deputați, chiar și din partidele de guvernămînt, au apreciat că dificultățile economice ale Olandei sînt în prezent atît de mari încît ele nu vor putea decît cu greu fi depășite.

Profesor de fiziologie la Universitatea Vanderbilt din Nashville (S.U.A.), savantul american EARL WILBUR SUTHERLAND a fost distins cu Premiul Nobel pentru medicina pe anul 1971. Premiul i-a fost decernat pentru descoperirile sale în domeniul mecanismului de acțiune a hormonilor. Personalitate marcantă a vieții științifice americane, prof. Sutherland a mai fost distins în anii din urmă cu multe alte premii și diplome pentru lucrări științifice de mare valoare teoretică și practică.

Premiul Nobel pentru literatură pe anul 1971 a fost atribuit de Academia suedeză poetului chilian PABLO NERUDA, «pentru poezia sa, care, cu puterea unei forțe a naturii, dă viață destinului și viselor unui continent».

Conflictul latent dintre Biroul Federal de Investigații și Agenția Centrală de Spionaj din S.U.A. pare să fi ajuns într-o fază acută. Din dezvăluirile făcute zilele acestea de «New York Times» reiese că «ciocnirea dintre Edgar Hoover, șeful F.B.I., și RICHARD HELMS, conducătorul C.I.A., s-ar datoră amestecului voalat al agenției de spionaj în afacerile F.B.I. Drept represalii, Hoover a interzis tuturor serviciilor aflate în subordinea sa să întrețină legături oficiale cu C.I.A.

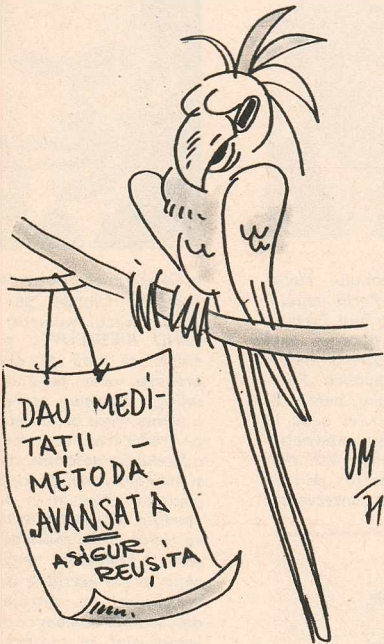

Protestelor viguroase ale Canadei împotriva intenției Statelor Unite de a efectua, cu caracter experimental, explozii nucleare subterane pe insula Amchitka, situată în imediata vecinătate a coastei canadiene, li s-a adăugat recent prezentarea în Camera Comunelor de la Ottawa de către ministrul de externe canadian MITCHELL SHARP a unui proiect de rezoluție prin care se cere anularea exploziei planificate, subliniindu-se că experiențele nucleare — chiar și subterane — prezintă primejdii efective pentru zonele de litoral din vecinătatea insulei Amchitka.

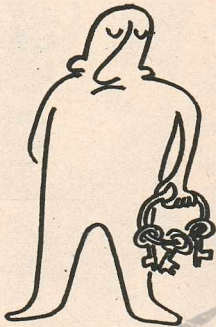
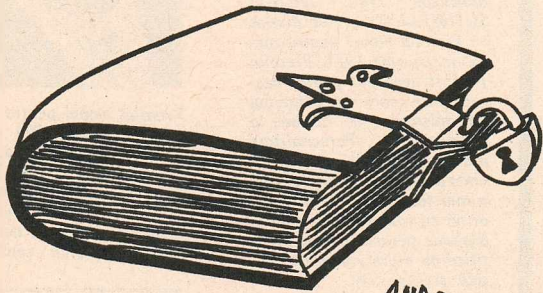
UMOR

de M. OPROIU

— Dacă vind biletele la prețul lor, eu din ce mai trăiesc, d-le?

de Octavian ANDRONIC

ANDO

„ERMETISM“

ANDO

ALO,
DR.
BARNARD?

1	M	2	E	3	L	4	A	5	N	6	G	7	O	8	L	9	I	10	C
2	A	M	A	R	A	G	I	U	N	I									
3	R	O	S	I	E							T							R
4	I	F	I	T							P	A	P	U	C				
5	N	I				M	I	C							U	P	U		
6	I	E	S	I	T								T				L	L	
7	M					T	E					F	I	D	E	A			
8	O	V	A									D	I	R	E	C	T		
9	S	I	N	C	E	R									C	A	I		
10	I	N	D	U	R	E	R	A	T	E									

ORIZONTAL: 1) Bolnav de inimă albastră. 2) Inimă rea (pl.). 3) Au inima cit un purice și fug mîncînd pămîntul — lîi expune cartea-n drum. 4) Apărut dublu la citit! — Stă în picioare (sing.). 5) În inimă! — Nu e mare — Uniunea Poștală Universală (abr.). 6) A tras ușa după el — Bile! 7) Inima stelei! — Statornică în sentimente, pe limba lui Caragiale. 8) Ornament arhitectural — Un fel de a merge la inimă. 9) Cu inima deschisă — Artere de circulație. 10) Cu inima friptă (pl.).

VERTICAL: 1) Au inimi pentru toată lumea. 2) Slăbesc inima (sing.)

— Dă impuls circulației, dar în cantitate strică inima. 3) Au inima cit un purice și fug mîncînd pămîntul — lîi expune cartea-n drum. 4) La o inimă ne bună, ne bună — împreună. 5) Niculae în casă — Mijlocul ritmului! — Articol german. 6) Cec! — În copci! — Ațe. 7) Mioriță — Sportul lui Cupidon. 8) Leu! — Puls la jumătate! — Element de compunere însemnînd «zece». 9) I s-a muiat și lui inima. 10) Pleacă și vine de la inimă.

Dumitru IACOBESCU

Dezlegarea jocului «NOAPTE BUNĂ», apărut în numărul trecut:

ORIZONTAL: 1) VIS — FACHIRI. 2) INOPINAT — ED. 3) SFORAI — NAE. 4) BOALA — ETOLA. 5) EM — AVAT — AIL. 6) ANTREN — APT. 7) TIRA — CRUTA. 8) EE — GHERETA. 9) C — ZORELE — EL. 10) ATIPITA — R — B. 11) IVIT — ASEARA.

ce părere aveți?

Se apropie sfârșitul de an și o dată cu el tradiționala anchetă a revistei noastre, a cărei reușită depinde de dv., dragi cititori. Vă rugăm deci să spuneți care sint, după părerea dv., cei mai buni actori și cîntăreți români și străini ai anului 1971, precum și care sint cele mai bune filme pe care le-ați văzut în 1971.

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de **1 decembrie 1971**, cu mențiunea pe plic: **Pentru ancheta «Flacării»** — trebuie să cuprindă opiniile dv., separate, în legătură cu:

- 1) cel mai bun actor român de film
- 2) cea mai bună actriță româncă de film
- 3) cel mai bun actor străin de film
- 4) cea mai bună actriță străină de film
- 5) cel mai bun film românesc
- 6) cel mai bun film străin
- 7) cel mai bun actor român de teatru
- 8) cea mai bună actriță româncă de teatru
- 9) cel mai bun interpret român de muzică ușoară
- 10) cea mai bună interpretă româncă de muzică ușoară
- 11) cel mai bun interpret român de muzică populară
- 12) cea mai bună interpretă româncă de muzică populară
- 13) cel mai bun serial de televiziune
- 14) cel mai bun actor (actriță) sau prezentator (prezentatoare) la televiziune.

IMPORTANT. Precizăm că TOATE întrebările de mai sus au în vedere ANUL 1971.

carte

● Un volum util și de indispensabilă referință: **Mărturisiri literare** organizate de D. Caracostea în anii 1932-1933 și reunite într-o ediție îngrijită de Iordan Datcu, care semnează și o «introducere». Autorii acestor «mărturisiri»: Octavian Goga, I. Al. Brătescu-Voinești, Cincinat Pavelescu, Gala Galaction, Tudor Arghezi, Mihail Sadoveanu, Ion Minulescu, Ion Agârbiceanu, Liviu Rebreanu, N. Davidescu, Ion Pillat, Ion Barbu, Jean Bărt (Editura «Minervax»).

● **Anton Breitenhofer: Ciudata prăbușire** (roman). Primul volum din cele trei în care se urmărește destinul unei familii de muncitori din Reșița în perioada interbelică. Romanul unei familii, dar și incursiune în viața socială a puternicului centru industrial. Datorită cursivității epice, cartea se citește cu interes. Traducere din limba germană «după o versiune inedită, 1970» de Sevilla Răducanu. Vom reveni (Editura «Eminescu»).

● În Editura «Eminescu» a apărut **Insemnare a călătoriei mele** de Dinicu Golescu. Cuvînt înainte de Marin Bucur.

● În colecția «Romanul de dragoste» a aceleiași edituri a apărut **Fintina dragostei** de Jožo Nižnánsky. Traducere din limba slovacă de Ion Cirmaciuc.

● **Petre Anghel: Duhul pămîntului**. Debut liric. Inspirația poetului tinde spre un orizont pur, fără însă a se desprinde din contingent, fără a se anula deci «duhul pămîntului». Năzuința spre puritate e autentică și revelată, cînd și cînd, de metafora memorabilă: «Păsările de noapte/ Ar vrea să poposească în virful gîndurilor/ Fără să știe că ar arde aproape de cer».

● **Petre Henț, Paul Ochialbi: Careul magic**. Pentru iubitorii «sportului nobil» cu mînușile (și poate că nu numai pentru ei), autorii, care au mai dat la iveală în 1969 «Pagini din boxul românesc», au scris o carte de documentată istorie a pugilisticii cu marile ei figuri de legendă. Cuvînt înainte de Gheorghe Guriev și Prefață de Victor Bănculescu (Editura «Stadion»).

● De cîteva zile funcționează la Cluj o interesantă expoziție de carte a editurii **Enzyklopädie** din

Leipzig, care tipărește, printre altele, lucrări didactice și dicționare pentru învățarea limbilor străine — inclusiv limba germană — lucrări în domeniul orientalisticii, africanisticii și slavistici. Expoziția e rodul unei colaborări mai ample cu Editura Bucureșteană a avut o expoziție similară la Halle în luna iunie a.c.

cinema

● **Voi sări din nou peste băltoace**. Viața, cu primele ei bucurii și înfrîngeri, văzută prin ocheanul fermecat al copilăriei. Un «ocean» minuit de un cineast remarcabil: Karel Kachyna (R.S.C.), autorul filmelor «Zidul înalt» și «Crăciun cu Elisabeta». Scenariul a fost realizat după un roman al scriitorului australian Allan Marshall. Interpreți — Karel Hlusic, Zdenka Hadravcova, Jaroslav Satoransky, Darja Hanska, Oldrich Musil.

● **Vis de dragoste** (coproducție R.P. Ungară-U.R.S.S.). Un Liszt îndrăgostit, cum le place tuturor cineaștilor să-l vadă, dar suferind mai puțin de pe urma prințeselor decît în știutul film cu Dirk Bogarde. Regia — Marlon Keleti (Povestea prostiei mele). Interpreți — Imre Sinkovits, Ariadna Senghelaia, Sándor Pécsi, Igor Dmitriev, Klára Luciko, Larissa Trembolevskaia, Irina Gubanova. Scenariul aparține muzicologului Imre Keszi. La pian: Sviatoslav Richter (pentru piesele de Chopin și Beethoven) și György Cziffra (pentru lucrările lui Liszt).

● Astăzi, în cadrul Festivalului filmului sovietic, poate fi văzut, la cinematograful Capitol, un debut regional de semnătate: «Gara bielorusă» de Andrei Smirnov.

● Lila Kedrova (Zorba Grecul) și Samy Frey sint parteneri în filmul lui Charles Belmont, **RAK**.

disc

● O nouă apariție în prestigioasa colecție a «Electrecordului» — «Tezaurul folcloric românesc». Dirijor și solist (la taragot și oboi), **Dumitru Fărcaș**, în fruntea formației «Mărțisorul» a Centrului universitar Cluj, ne prezintă cîteva dintre cele mai fermecătoare cî-

tece ale locurilor sale natale. Se cuvin menționate: «Sîmbra oilor din Maramureș», «Roata feciorilor», «Crihalma», «Trandafir cu creanga-n apă» (PE-0593).

● **Celebra cîntăreață** franceză **Delida** prilejuiește apariția unui disc pe baza unei benzi furnizate de «International Show-Paris», care cuprinde un număr de 12 piese, de mult cunoscute ca șlagăre. Printre ele: «Pour qui, pour quoi», «Une jeunesse», «Ils ont changé ma chanson», «Mon frère, le soleil» și «Les jardins de Marmara». Acompaniamentul aparține unor reputeate formații orchestrale (EDE-0597).

● **Ioana Cristea** nu-i chiar o necunoscută. Cine îndrăgește muzica noastră populară, a auzit-o și-o prețuiește mai de mult. Acompaniată de Orchestra de muzică populară a RTV (dirijor, George Vancu), acum înregistrează cinci piese folclorice: «Cînd eram neică-mpreună», «Văzui pe neicuța-n cale», «Neică, de cînd ai plecat», «Maică, tu cînd m-ai făcut» și «Măi lonele, tu să mori» (EPC-10188).

plastică

● **Gabriela Manole-Adoc** nu e tiranizată de virtuțile vreunui material. Lemnul sau marmura, piatra sau metalul, fiecare sint potrivite pentru realizarea dorinței de a crea o realitate. Referința la om e totdeauna prezentă, înnobilită de aspirația spre o puritate formală. Marmura mai reține de la o eliberare totală față de un model prezumtiv, lemnul mai impune un caracter static (și decorativ) «Pădurencii» ori «Cariatidei», în schimb bronzul pare să fi descătușat mișcarea și potențele formale ale materiei, artista realizînd în dansatoarea din «Odă» nu numai grație, dar și un aer inefabil de poezie (Simeza, bd. Magheru 20).

● În aula Bibliotecii universitare, **Ion Dimitriu-Nicorești** expune o bogată colecție de pictură în care predomină peisajul și compozițiile cu flori. Pictorul iubeste culoarea sonoră și tablourile sale sint mici explozii cromatice, oglinzi ale unei realități certe și în același timp sincere confesiuni ale unui artist.

● **Victor Postelnicu** expune la Galateea 10 sculpturi. Compoziții simbolice în marmură, ciment sau piatră, care trădează o asidua frecventare a măestrilor și grija față de formă, dar și o lipsă de îndrăzneală de a depăși canoane și locuri comune, după cum se poate observa în gestică repetată a personajelor.

● La Ateneu român o retrospectivă a unui artist foarte puțin cunoscut: **Ion Diaconescu** (mort în 1945) în care descoperim un pictor de factură expresionistă.

● În articolul «Salonul de toamnă» din Flacăra nr. 855 începutul alineatului doi se va citi corect: «Necomunicarea dintre artist și privitor...» etc., etc., îndreptîndu-se astfel o greșeală de corectură.

teatru

● O scrisoare pierdută de I.L. Caragiale: în sfîrșit, la Teatrul «Bulandra», primele repetiții cu de mult fîgăduita montare a capodoperei caragialiene. O echipă strălucită, sub bagheta dirijorală (și în decorurile) lui Liviu Ciulei, e pornită pe fapte mari de artă: Toma Caragiu (Tipătescu), Octavian Cotescu (Cașavencu), Rodica Tapalagă (Zoița), Petre Gheorghiu (Trahanache), Dem Rădulescu (Farfuridi), Ștefan Bănică (Pristanda), Virgil Ogășanu (Cetățeanul turmentat) și,

surpriză, Liviu Ciulei în Dandanache. Premiera — la sfîrșitul lunii decembrie.

● **Music-hall antiastenic** — concert-spectacol de I. Avian și Fred Firea (Teatrul de revistă Pitești). Alcătuit după rețetele verificate ale genului, cu toate atuurile și păcatele sale, spectacolul regizorului Const. Dinischiotu se sprijină solid pe contribuția muzicală a orchestrei lui Marcel Ionescu, își face succesul cu ajutorul cîtorva buni cîntăreți — Roxana Matei, Mihai Chirișescu, Ion Pietraru, George Brenner și al unor comici în formare — Marin Radu Ene, Gigi Ionescu, Dragoș Mirzan. Dar este total dezavantajat de mediocritatea coregrafiei și a corpului de balet.

● **Vulpea și strugurii** de G. Figueiredo (Teatrul de stat Oradea): a doua premieră din actuala stagiune a harnicei trupe orădene, oferită în primă reprezentație în Orașul dr. Petru Groza, localitate în care teatrul își desfășoară o parte din activitatea scenică. Regia — marcată de fantezie și vigoare — e semnată de Szobati Gille Otto. Interpretarea, plină de bunăvoință: Eugen Harizomenov, Nicolae Toma, Simona Constantinescu, Eugen Țugulea, Nicolae Barosan, Virginia Rogin.

● **Lorenzaccio** de Alfred de Musset, piesă de un romantism foarte gustat la ora actuală în lumea teatrului (și care face la Praga un mare succes), va vedea în această stagiune luminile rampei la Teatrul «C. Nottara».

muzică

Dizzi Gillespie

● «Eu sint istoria jazului», a răspuns o dată **Duke Ellington** unui intervievator insistent. Și ca orice adevăr, și simplu și pur, răspunsul n-a sunat nici grandilocvent, nici sfidător. **Duke Ellington** este renumele cel mai reprezentativ nume al jazului, iar biografia sa artistică se confundă cu aceea a uimitoarei ramuri a muzicii, creație a veacului nostru agitat. Prezența la București a lui **Duke Ellington** în fruntea formației sale de 24 de persoane este un incontestabil eveniment artistic, dublat de prezența concomitentă a altor două mari formații, «Giants of Jazz» și «Ornette Coleman Quartet». Soliști senzaționali în frunte cu **Dizzi Gillespie** (3 și 4 noiembrie, Sala Palatului).

● La 4 și 5 noiembrie la Ateneu, două concerte extraordinare ale Orchestrei simfonice de stat a U.R.S.S. Dirijor, **Evgheni Svetlanov**, solist, pianistul **Nikolai Petrov**.

televiziune

REPORTAJ-ANCHETE-OPINII. Redacția de actualități TV a reluat ciclul de reportaje pe teme econo-

mice de larg interes «România '75» (miercuri, joi, sîmbătă). Eugen Mandric, prezență activă a săptămîinii televizate, ne oferă, ca supliment la Blocnotesul de marți și Cronica de vineri, însemnările «Noi, această Republică» (luni). Emisiunea Cărți și idei preconizează o discuție despre «Populația României și creșterea economică» (marți). Un colectiv de documentariști — Mirel Ilieșiu, Emeric Irșai, Vintilă Arabolu ș.a. — semnează un reportaj despre fabricarea sticlei acum cinci mii de ani și azi (duminică).

LITERARE. Despre activitatea (și despre inactivitatea) unor cenecluri literare (duminică). Interesant sumarul Revistei literare TV (marți). SPECTACOL FESTIV. În transmisie directă de la Moscova, un spectacol consacrat zilei de 7 Noiembrie (sîmbătă).

TEATRU. «Puterea» de Aurel Mihale (marți). «Mihnea Vodă cel Rău» de Al. Odobescu, în cadrul emisiunii «Biblioteca pentru copii» (joi). Săptămînală emisiune de informație și critică teatrală Scena (luni).

FILM. Charles Aznavour în «Un taxi pentru Tobrouk» (duminică). La Telecinematecă, zguduitoră dramă cinematografică «Lațul» de Stanley Kramer, cu Sidney Poitier (miercuri). Un film argentinian cu serios tratate implicații sociale — «Sarea pămîntului» (vineri). Mai consemnăm aici primul episod al unui nou film serial «Cavalerul d'Harmental» după Al. Dumus (duminică).

MUZICĂ-COREGRAFIE. Avem prilejul, de loc insignifiant, de a asculta Capella Coloniensis, orchestra barocă din Köln, într-un program preclasic: Lully, Vivaldi, Telemann (duminică). Tot duminică — selecțiuni din «Traviata» de Verdi, cu Eugenia Moldoveanu în rolul titular și un remarcabil Germont în persoana baritonului Octav Enigărescu. Danseză, Alexa Mezincescu (joi).

FOLCLOR. Se reia delicata emisiune Floarea din grădină a «Stelei fără nume» (luni). Irina Loghin și Benone Sinulescu (duminică). Cîntec și dans dobrogean (luni). Gheorghe Zamfir, naistul «mai tare ca Pan» (marți).

DIVERTISMENT. Recital Mihaela Mihai, reluat de Interviziune (duminică). Varietăți cu surorile Kessler, Domenico Modugno, Betty Curtis ș.a. (marți). Dicționarul Televiziunii afișează de data asta nu o literă, ci o combinație de litere: E și F (sîmbătă).

SPORT. Din nou o fierbinte săptămîină fotbalistică: UTA-Zagłębie Walbrzych în direct și Steaua-FC Barcelona înregistrare. Nu era mai bine invers? Citeva ore mai tîrziu Legia-Rapid (miercuri). Mai vedem (duminică) «U» Cluj-FC Argeș.

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la concursul Pronosport nr. 44 Etapa din 31 octombrie 1971

I. «U» Cluj-F.C. Argeș	1, x
II. Farul-Ijul	1
III. A.S.A.-Petrolul	1
IV. «U» Craiova-Steagul roșu	1
V. Crișul-C.F.R.	1
VI. Atalanta-Fiorentina	1, x
VII. Bologna-Lanerossi	1
VIII. Milan-Juventus	1, x
IX. Roma-Inter	1, x, 2
X. Sampdoria-Catanzaro	1
XI. Torino-Cagliari	1, x
XII. Varese-Napoli	x
XIII. Verona-Mantova	1

FLACĂRA-ALBUM

Florin Bogardo interpretează totdeauna melodii de o remarcabilă frumusețe și rămâne credincios aceluiași autor: Florin Bogardo.

Fotografie de S. STEINE

